

ÖZEL ÖĞRENCİLER İÇİN
UYARLANMIŞ ETKİNLİKLER (UYET)

SOSYAL BİLGİLER

1. CİLT

YARDIMCI
KAYNAK KİTAP

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Nezir GÜL

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Kürşat DULKADİR

EDİTÖRLER

Ayşenur ŞAHİN

Nazik Selcen YUMAK

Ozan Can CEYLAN

KOORDİNATÖRLER

Merve ILGAZ

Ramazan ÇAKIR

Seda ÜSTÜN KARAHAN

YAZARLAR

Ayşe GÖMBEL DEMİREL	Ramazan ÇAKIR
Damla GÜLCE ACAR	Satı Esra ATALAY
Gurbet PELİT BAYRAKTAR	Seda ÜSTÜN KARAHAN
Hüseyin ÖZER	Sıla ATAŞ
İrem Deniz ÇİMEN	Uğur KÜÇÜKDOĞRU
Merve ILGAZ	Ümran MERCAN ŞAHİN
Nazlı ÖLMEZ	Vedat COŞKUN
Nazmiye AYGÜL	Zuhal VURAL
Neslihan YILMAZ	

DİL UZMANLARI

Sevil CANPOLAT

Uğur KERİMOĞLU

GÖRSEL TASARIM VE RESİMLEME

Sude Ajans Reklam Org. Tan. Ltd. Şti.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

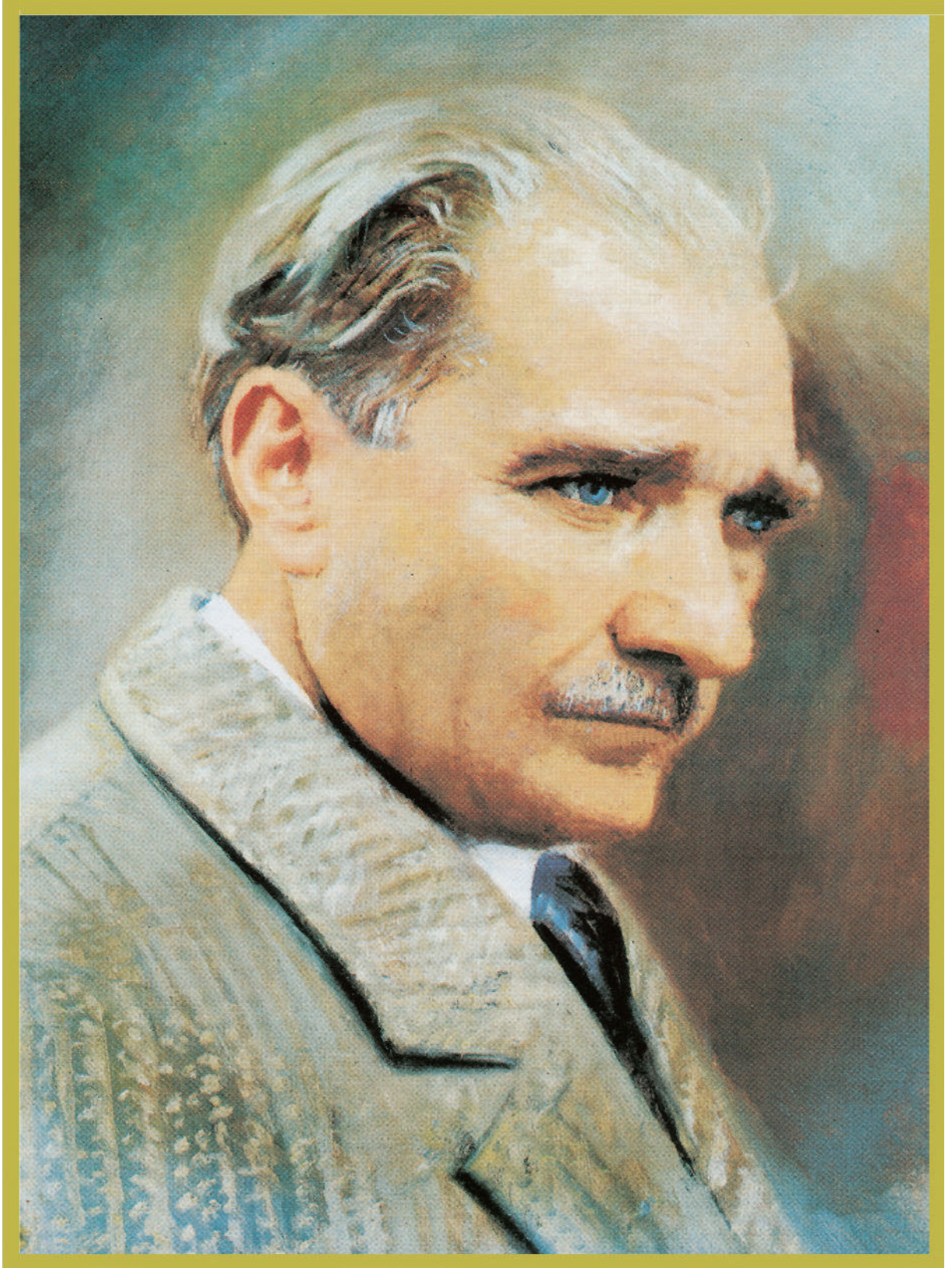
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. TEMA: BİREY VE TOPLUM.....	9
2. TEMA: KÜLTÜR VE MİRAS	47
3. TEMA: İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	89
4. TEMA: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM.....	141
5. TEMA: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	195
6. TEMA: ETKİN VATANDAŞLIK	221
7. TEMA: KÜRESEL BAĞLANTILAR.....	251

Eğitimin her alanında olduğu gibi özel eğitim alanında da uluslararası standartları takip eden ve dünya ile yarışan bakanlığımız, yeni ve nitelikli hizmetler sunabilmek için pek çok çalışma yürütmektedir. Bunlardan biri de özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin hak ettikleri yaşam düzeylerine ulaşabilmelerini ve eğitim imkânlarından en üst düzeyde yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla yürütülen özel eğitim materyalleri geliştirme çalışmalarıdır. Materyal geliştirme çalışmalarının esas amacı; öğrencilerimize daha nitelikli öğrenme imkânı sunmak, onları görsel ve yazılı olarak desteklemek ve ilgilerini derse çekerek öğrenmelerini kalıcı hâle getirmektir. Bu amaçla kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerimizin akademik derslerine yardımcı kaynak teşkil etmesi amacıyla birçok alanda "Uyarlanmış Etkinlikler (UYET)" hazırlanmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretimi, öğrencilerimizde ahlaki gelişim ve ilerlemenin olmazsa olmaz bir parçasıdır. Sosyal Bilgiler alanındaki kaynak kitaplar incelendiğinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yaşadıkları günlük hayattaki birey ve toplum, kültür ve miras, insanlar, yerler ve çevreler, bilim, teknoloji ve toplum, üretim, dağıtım ve tüketim, etkin vatandaşlık ve küresel bağlantılar gibi alanlardaki güçlüklerin giderilmesine ilişkin etkinliklerin sınırlı olduğu görülmektedir. Alanda yaşanan bu eksikliklerin giderilmesini sağlayacak yeni bir kaynak kitap geliştirme ihtiyacı hissedilmiştir. Bu ihtiyaç doğrultusunda özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik Sosyal Bilgiler dersi müfredatında yer alan kazanımlara yönelik özel hazırlanmış etkinlikleri içeren ve toplam 3 kitaptan oluşan "**Sosyal Bilgiler Alanı Uyarlanmış Etkinler Seti**" hazırlanmıştır. Hazırlanan set ile öğrencilerin gelişim ve öğrenme düzeylerine uygun olarak dil ve iletişim, öz bakım ve günlük yaşam alanlarında; bedensel, bilişsel, sosyal ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişmelerine destek olmak hedeflenmiştir. Bunlarla birlikte öğrencilere günlük yaşamlarında ihtiyaç duyacakları temel akademik becerileri kazandırarak öğrencilerin bu becerileri etkin bir şekilde kullanan, bağımsız bireyler olarak hayatlarını sürdürmelerini; manevi değerleri benimsemiş, toplumla etkileşimini ve bütünleşmesini kolaylaştıracak şekilde yeterliliklerle donatılmış bireyler olmalarını sağlamak amaçlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin bağımsız olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için gereken donanımı sağlayarak toplumsal kurallara/yaşama uyum gösteren bireyler olmaları amaçlanmıştır.

"**Sosyal Bilgiler Alanı Uyarlanmış Etkinler Seti**" geliştirilirken özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin Sosyal Bilgiler müfredatında yer alan birçok alanda yaşadıkları güçlükler göz önünde bulundurulmuştur. Bu sette, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden hafif düzeyde zihinsel yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu, öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ile işitme yetersizliği olan öğrencilerimizin Sosyal Bilgiler dersindeki kazanımları daha kolay ve hızlı öğrenebilmelerini sağlayan, uyarlanmış etkinliklere yer verilmiştir.

Alanında ilk olan bu çalışma ile hedefimiz; yeni, özgün, işlevsel materyaller ile özel eğitim hizmetlerinde öğrencilerin akademik başarılarını destekleyerek okullarımızın kapısını mutluluğa açmaktır.

Bu setin hazırlanması, yayınlanması ve dağıtımında; fikir, bilgi ve emeklerini bizimle paylaşan ve setin oluşumunda bize destek veren tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nezir GÜL
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürü

BİREY VE TOPLUM

KONU : Birey ve Toplum

KAZANIM : Resmî kimlik belgesini inceleyerek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

KİMLİK KARTLARIM

Kişinin kim olduğunu tanıtan belgeye **kimlik kartı** adı verilir.

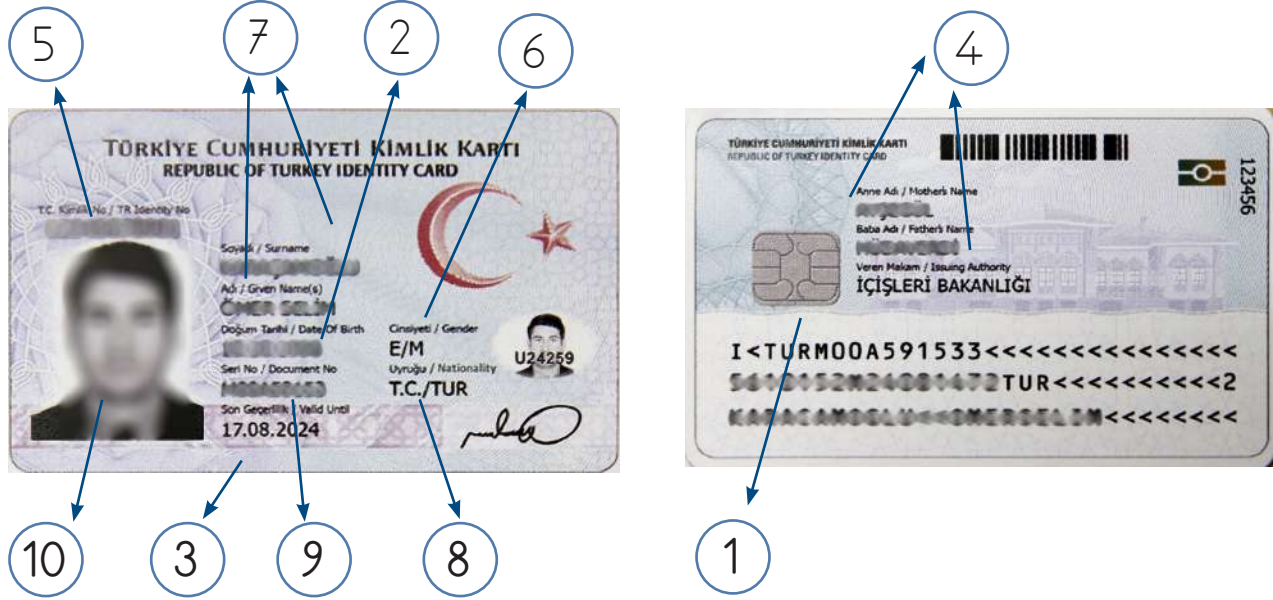

Kimlik kartları kullanıldıkları yerlere göre farklı isimler alabilirler. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğumuzu gösteren karta Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı veya nüfus cüzdanı adı verilir.

Bunun yanı sıra üyesi olduğumuz kütüphaneden kitap alabilmek için kütüphane kimlik kartı, hangi okulun öğrencisi olduğumuzu kanıtlayan öğrenci kimlik kartı veya üyesi olduğumuz spor kulübünden faydalanmamızı sağlayan sporcu kimlik kartları da vardır.

Boş verilen kimlik kartında numara ile gösterilen yerlerin açıklamaları aşağıda verilmiştir. Kimlikte yer alan bilgileri oku.

1. Çipin olduğu kısımdır.
2. Doğum tarihinin yazdığı kısımdır.
3. Kimlik kartının geçerlilik süresinin yazdığı kısımdır.
4. Anne ve baba adlarının yazdığı kısımdır.
5. T.C. kimlik numarasının olduğu kısımdır.
6. Cinsiyetin yer aldığı kısımdır.
7. Ad ve soyadın yazdığı kısımdır.
8. Uyruğun yazdığı kısımdır.
9. Seri numarasının yazdığı kısımdır.
10. Kişinin fotoğrafının olduğu kısımdır.

ETKİNLİK 2

Soruların cevaplarını noktalı yerlere yaz.

BİR SORU BİR CEVAP!

Kimliğimiz

- 1) Resmî kimlik kartında neden fotoğraf bulunuyor olabilir?
.....
- 2) Sizce resmî kimlik kartında fotoğraf bulunmasaydı ne gibi sorunlarla karşılaşabilirdik?
.....
- 3) Kimlik kartında hangi bilgiler yer almaktadır?
.....
- 4) Kimlik kartı olarak kullanılan belgeler nelerdir?
.....
- 5) Kimlik kartı nerelerde kullanılır?
.....
- 6) Resmî kimlik kartı kullanılarak yapılan işler neler olabilir?
.....
- 7) Kimlik belgesi olmasaydı nasıl sorularla karşılaşırıldık?
.....
- 8) Bir ülkenin vatandaşı olabilmek için neler gereklidir?
.....

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki resimde Mustafa Kemal ATATÜRK'ün nüfus cüzdanı var.
Kendi kimliğini al ve incele.
İkisi arasındaki benzer ve farklı yönleri yaz.

Atatürk'ün Hüviyet
(Nüfus) Cüzdanı

Benim Kimliğim

Benzer Yönler

1)

2)

3)

4)

Farklı Yönler

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki kimlik kartı resimlerini isimleriyle örnekteki gibi eşleştir.

Kütüphane Kartı

Kimlik Kartı (Nüfus Cüzdanı)

Engelli Kimlik Kartı

Avukat Kimlik Kartı

Öğrenci Kimlik Kartı

Öğretmen Personel Kartı

ETKİNLİK 5

Haydi öyküyü oku.

ÇINAR'IN KİMLİĞİ

Çınar bugün çok heyecanlıydı. Babası Çınar'ın yüzme kursuna ön kaydını yaptırmış, bugün de kesin kaydını yaptıracaktı. Çınar, sabah erkenden uyandı ve yüzme çantasını hazırladı. Bu yüzme kursu bir spor kulübüne aitti. Çok sayıda millî sporcu bu kursta yüzmeyi öğrenmişti. Belki o da ileride hayalindeki gibi bir millî sporcu olabilirdi.

Arabaya bindiler. Çınar arka koltuğa oturdu ve hemen kemerini bağladı. Babasına belki onuncu kez soruyordu ama ne yapsın emin olmak istiyordu.

-Babacığım evraklarım hazır değil mi? Biri eksik olsa bile kaydımı yapamazlar biliyorsun.

-Çınarcığım hepsi hazır. Bak evrak dosyan burada. İstersen tekrar bakalım. Nüfus cüzdanının fotokopisini istediler, o içinde. Kayıtlı olduğun okulun kimlik kartının fotokopisini istediler o da burada. Sağlık raporun ve fotoğrafın da dosyada. Bence hepsi tamam.

-Baba, ben kütüphane kartımı da koydum o dosyaya.

-Neden? O karta ihtiyacımız yok ki.

-Biliyorum. Ama öğretmenimiz ödev verdi. Kütüphaneden o ödevimle ilgili kitabı almam gerekiyor. Yüzme çantam delikli olduğu için onun içine koymadım. İçinden düşer ve kaybolabilir diye düşündüm. O yüzden dosyanın içine koydum.

-Peki Çınarcığım, ben dosyadan alıp cüzdanıma koyuyorum kütüphane kartını.

Böylece Çınar ve babası yola koyuldu. Tam yüzme kursu binasına varmak üzere iken, trafik polisi aracı durdurdu. Çınar

endişelendi. Acaba babası trafik kurallarına uymadı mı? Babası aracı sağa çekti. Trafik polisi, şoförün camı açmasını işaret ederek:

-İyi günler beyefendi, ehliyetiniz lütfen.

Babası hemen cüzdanından ehliyetini çıkardı ve polise uzattı.

-Hayırdır memur bey, bir sorun mu var?

-Hayır rutin kontrol, bir sorun yok beyefendi. Devam edebilirsiniz.

Babası ehliyetini aldı ve yola devam ettiler. Çınar'ın artık kalbi daha da hızlı atıyordu. Çünkü tabelasını gördüğü yüzme kursunun kapısından az sonra içeri girecekti. Hayalini kurduğu sporcu kimliğinin ilk adımını atmıştı bile.

Öyküde adı geçen kimlik kartlarını bulutların arasından bulup maviye boya.

ETKİNLİK 6

Verilen bilgilere göre Çınar'ın ihtiyacı olan kimlik kartını işaretle.

- 1) Bugün kütüphaneden kitap almam gerekiyor.
 - a) Öğrenci Kimlik Kartı
 - b) Sporcu Kimlik Kartı
 - c) Kütüphane Kimlik Kartı
- 2) Müzeler haftasında arkadaşlarımla Efes'i gezeceğiz.
 - a) Nüfus Cüzdanı
 - b) Müze Kartı
 - c) Ehliyet
- 3) Sinemada öğrenci indiriminden yararlanmam için kimliğimi göstermemi istediler.
 - a) Sağlık Personel Kartı
 - b) Öğrenci Kimlik Kartı
 - c) Engelli Kimlik Kartı
- 4) Arabayı durduran trafik polisine vermek üzere kartı cüzdanımdan çıkardım.
 - a) Personel Kimlik Kartı
 - b) Ehliyet
 - c) Öğrenci Kimlik Kartı
- 5) Bugün ilk spor müsabakasına katılacağım. Takım kaptanımız hakeme vermek üzere kimlik kartlarımızı topladı.
 - a) Öğretmen Kimlik Kartı
 - b) Ehliyet
 - c) Sporcu Kimlik Kartı

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Tanımadığımız bir kişinin kimlik kartına bakarak ona ait hangi bilgiyi edinemeyiz?
 - a) Yaşını
 - b) Cinsiyetini
 - c) Babasının adını
 - d) Boyunun uzunluğunu
- 2) Kimlik kartımızda yer alan bilgilerden hangisi başka bir vatandaşla asla aynı bilgi olamaz?
 - a) Doğum tarihi
 - b) Cinsiyeti
 - c) Vatandaşlık numarası
 - d) Baba adı
- 3) T.C. kimlik kartımıza aşağıdaki durumlardan hangisinde ihtiyaç duymayız?
 - a) Vergi işlemlerinde
 - b) Hastane işlemlerinde
 - c) Banka işlemlerinde
 - d) Alışveriş işlemlerinde
- 4) T.C. kimlik kartımızın ön yüzünde aşağıdaki bölümlerden hangisi yer alır?
 - a) T.C. kimlik numarası
 - b) Anne adı
 - c) Baba adı
 - d) Doğum yeri

5) İkiz olan Çınar ve Ali 4. sınıfa gitmektedirler. İkisinin de kimlik kartlarında yer alan bilgilerden hangisi aynı değildir?

- a) Doğum tarihi
- b) Cinsiyeti
- c) Uyuşu
- d) T.C. kimlik numarası

6) Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- a) Ülkemizin vatandaşı olan her bireyin kendisine ait bir kimlik kartı vardır.
- b) Resmi kurumlarda kimlik kartımızla işlem yaptırabiliriz.
- c) Kimlik kartımızı hayatımızın sonuna kadar kullanabiliriz.
- d) Kimlik kartımız kaybolduğunda başvurup yenisini nüfus müdürlüğünden almalıyız.

7) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğumuzu kanıtlayan kimlik belgesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Sporcu kimlik kartı
- b) Kütüphane kimlik kartı
- c) T.C. kimlik kartı
- d) Öğrenci kimlik kartı

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen bilgilerin kimliğin hangi yüzünde olduğunu işaretle.

	Ön Yüzünde	Arka Yüzünde
Anne adı		
Cinsiyet		
Veren makam		
Baba adı		
Doğum tarihi		
İmza		
Uyruk		

ETKİNLİK 9

Kendi Kimliğimi Tasarlıyorum.

Aşağıdaki boş çerçeveleri kullanarak kendi kimliğini oluştur. Kimlikte yer alması gereken bilgileri uygun yüze yazmayı unutma.

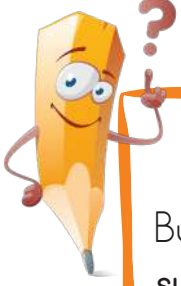
Ön Yüz

Arka Yüz

KONU : Birey ve Toplum

KAZANIM : Yaşamına ilişkin belli başlı olayları kronolojik sıraya koyar.

ETKİNLİK 1

BİLİYOR MUSUN?

İnsanların hayatlarında birtakım önemli olaylar vardır. Bu olayların oluş tarihlerine göre sıralanmasına **kronolojik sıralama** denir.

BİLGİ NOTU

KİMLİK

Her insan bebeklik, çocukluk, yetişkinlik ve sonra yaşlılık dönemlerini sırasıyla yaşar. Bir bebek önce emekler, sonra yürür ve daha sonra koşmaya başlar. İnsanlar bebeklik, çocukluk, gençlik ve yaşlılık dönemlerini belirli bir sırayla yaşarlar.

Eğitim hayatında da bu durum değişmez. Okul öncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve üniversite olarak eğitim hayatı da belirli bir sırayla devam eder. İnsan, iş yaşamında da önce işe başlar, sonra belli bir süre çalışır ve emekli olur. Bu şekilde insan hayatındaki tüm olaylar belirli bir sırayla gerçekleşir.

ETKİNLİK 2

BİLGİ NOTU

Doğduğumuz andan bugüne kadar yaşadığımız önemli olayları, tarihlerine bakıp kronolojik olarak sıralayabiliriz. Sıralama yaparken tarihlerin yılına bakarız. Hangi yıl bulunduğumuz yıla en uzaksa sıralamaya o tarihten başlarız. Yıllar aynı ise, aya daha sonra güne bakarız.

2005 yılında doğan Çınar'ın ilköğretim mezuniyetine kadar yaşamındaki önemli olayların fotoğrafları verilmiştir. Buna göre Çınar'ın fotoğraflarını kronolojik olarak sıralamasını örnekteki gibi yap.

Doğum

İlk Adım

İlk Mezuniyet

Okula Başlama

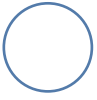
İlk Gösteri

Emekleme

ETKİNLİK 3

Zehra'nın gün boyunca yaptıklarını, oluş sırasına göre numaralandırarak sırala.

21.30'da uyudum.

Sabah kalkınca elimi yüzümü yıkadım.

Ödevlerimi yaptım.

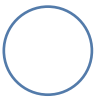
Kahvaltı yaptım.

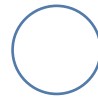
8.30'da okula gitmek için evden ayrıldım.

Okulda ders yaptım.

Akşam ailemle yemek yedim.

Akşam kitap okudum.

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Yaşadığımız tüm olayların belli bir sırası vardır.
- () Kronoloji hazırlanırken herhangi bir kurala dikkat etmemiz gerekmez.
- () Atatürk köşesini kronolojik sıraya göre düzenlemeliyiz.
- () Kronoloji, matematik dersinde oldukça fazla kullanılır.
- () Hepimizin unutamadığı, bizim için önemli olan olaylar vardır.

ETKİNLİK 5

Aşağıda Çınar'ın 4. sınıfa kadar yaşadığı önemli olaylar karışık olarak verilmiştir. Olayları oluş sırasına göre sırala ve şifreyi çöz.

- L --- 2017 yılında 1. sınıfa başladım.
- N --- Mayıs 2014'te kardeşim Toprak doğdu.
- O --- 2016 yılında anaokuluna başladım.
- O --- 2018 yılında bisiklet sürmeyi öğrendim.
- R --- Mart 2012'de yürümeye başladım.
- O --- Kasım 2012'de konuşmaya başladım.
- J --- 2019 yılında sınıf başkanı seçildim.
- İ --- 2020 yılında 4. sınıfa başladım.
- K --- 05 Ocak 2011'de İzmir'de doğdum.

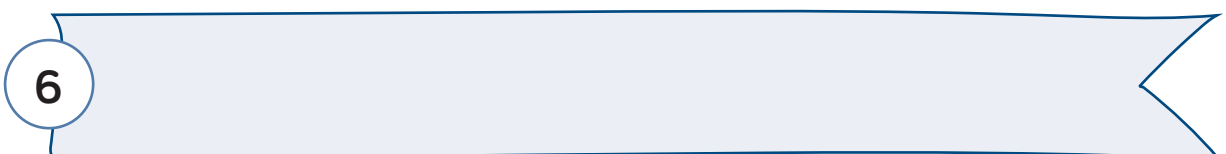
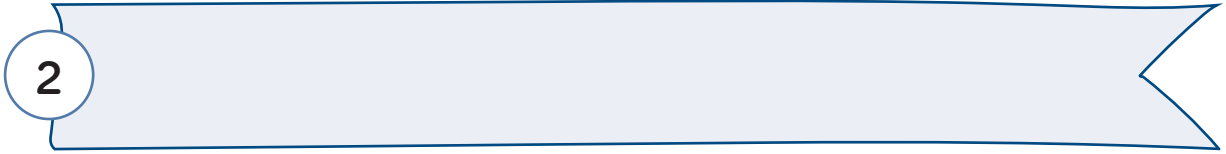
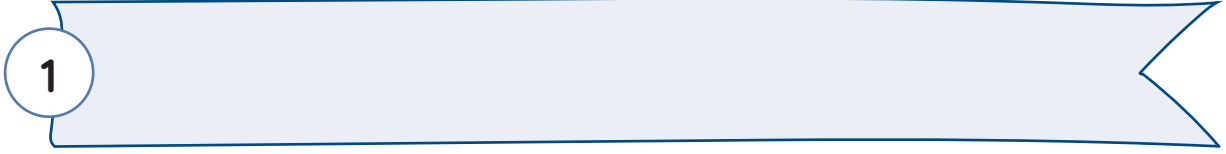

ŞİFRE

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ETKİNLİK 6

1. Hayatındaki önemli olayları kronolojik olarak sırala ve tabloya yaz.
2. Hayatındaki önemli olayları film şeridi gibi sırasıyla resim defterine çiz.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara uygun ifadeleri yaz.

yer

liste

kazı bilimi

tarih

zaman şeridi

kronoloji

biyografi

zaman bilimi

• Olayların oluş tarihlerine göre sıralanmasına
denir.

• Sıralama yaparken olayların oluşine dikkat
etmeliyiz.

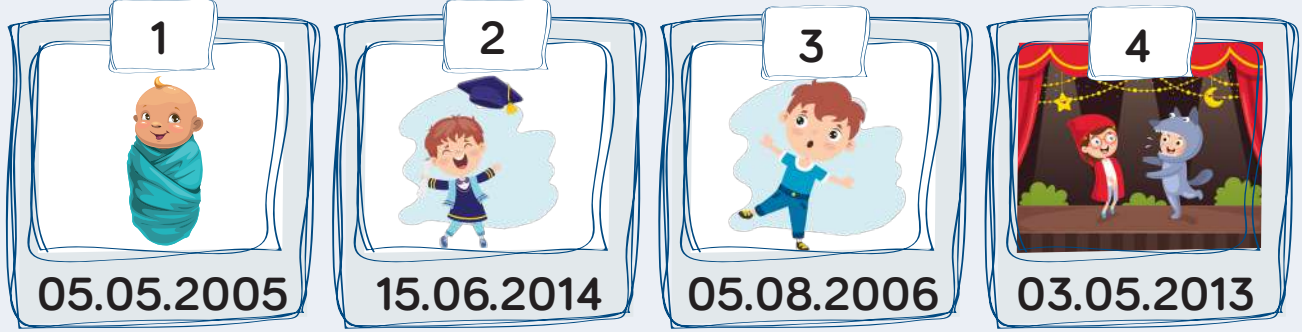
• Yaşadıklarımızı tarihine göre sıraya koyup resimler de
ekleyerek hazırlayabiliriz.

• Kronolojinin diğer adı dir.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Çınar'ın hayatında önemli bazı olayların resimleri verilmiştir. Buna göre şıklardan hangisi kronolojik sıralamaya göre doğru yazılmıştır?

- a) 1-3-4-2
- b) 2-3-4-1
- c) 3-2-4-1
- d) 2-3-1-4

Olayların oluş tarihine göre sıralanmasına adı verilir.

2) Yukarıda verilen tanımdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- a) Günlük
- b) Öz geçmiş
- c) Tarih
- d) Kronoloji

3) Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşamındaki bazı önemli olaylar ve bu olayların tarihleri verilmiştir.

- I. 23 Nisan 1920'de TBMM açıldı.
- II. 10 Kasım 1938'de öldü.
- III. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi.
- IV. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.

Bu olayların kronolojik olarak sıralanışı aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- a) IV, III, II, I
 - b) I, III, IV, II
 - c) IV, I, III, II
 - d) I, II, III, IV
- 4) Çınar, numaralandırdığı olayları oluş sırasına göre sıralarsa hangisi en sonda yer alır?

1. İlkokula başladım.
2. 4 yaşında anaokuluna başladım.
3. 2 yaşında konuşmaya başladım
4. Dördüncü sınıfa geçtim.

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

5) Aşağıdakilerden hangisi kronolojik olarak sıralanamaz?

- a) Bir sınıftaki öğrencilerin okul numaraları
- b) Okulumuzda kuruluşundan bugüne müdürlük yapan kişiler
- c) Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatındaki önemli olaylar
- d) TBMM'ye açılışından itibaren başkanlık eden kişiler

KONU : Birey ve Toplum

KAZANIM : Bireysel ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerini tanır.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

HER İNSAN FARKLIDIR!

İnsanların ortak özellikleri olduğu gibi onları birbirinden ayıran farklı özellikleri de vardır. Hepimizin duygu ve düşünceleri birbirinden farklıdır. Beslenme, barınma giyinme gibi temel ihtiyaçlarımız ortak özelliklerimizdir.

Sadece boy, kilo, yaş, parmak izi gibi fiziksel özelliklerimiz bizi birbirimizden ayıran farklı özelliklerimiz değildir. Yeteneklerimiz, ilgi duyduğumuz alanlar, beğenilerimiz hatta bazı bireysel ihtiyaçlarımız da bizi diğer insanlardan farklı kılan özelliklerimizdir.

BİLİYOR MUSUN?

Sevdiğimiz, yapmaktan hoşlandığımız şeylere ilgi duyarız. İlgi duyduğumuz alanlar kişiden kişiye değişir. İlgi alanlarımıza göre meslek seçimi yaparsak daha mutlu olabiliriz.

YETENEK: Bir işi yapabilme yeterliliğine denir. Yeteneğimiz olan konularda güzel çalışmalar yapar, başarılı oluruz.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki resimleri incele.

Çocukların yaptıkları aktivitelerin ait olduğu alan adını bul.

Tabloda uygun yere aktivite numaralarını yaz.

SPOR	BİLİM	SANAT	MÜZİK	DANS

ETKİNLİK 3

Metni oku.

BİLGİ NOTU

BEN DE YAPABİLİRİM

İlgi bir işi yapma isteğimiz, yetenek ise yapabilme kapasitemizdir. Satranç oynamak, kitap okumak, resim yapmayı sevmek, futbol, tenis gibi sporları yapmak ilgi alanlarımıza örnek gösterilebilir. Bir müzik aletini çok iyi çalabilmek, bir spor dalında birinci olmak ya da fizik alanında bir proje yarışmasını kazanmak yeteneklere örnek gösterilebilir.

Okulların sosyal kulüplerine (müzik kulübü, tiyatro kulübü, bilim ve teknoloji kulübü) katılarak ilgi alanlarımızı ve yeteneklerimizi keşfedip bu alanlarda başarılı olmak için ihtiyacımız olan becerileri edinebiliriz.

Kutuların içinde yazan ifadeleri oku.

Yetenek belirten ifadeleri yeşile, yetenek belirtmeyen ifadeleri kırmızıya boya.

İyi rol yapmak

Güzel gitar çalmak

Hoşgörülü olmak

Güzel resim yapmak

Yeşil gözlü olmak

Fen proje yarışmasını kazanmak

Düzenli ders çalışmak

Futbolda birinci olmak

Zeki biri olmak

ETKİNLİK 4

Kutucuklarda verilen ifadeleri uygun başlıkların altına yaz.

şiiir okumak

yemek yemek

sinemaya gitmek

müzik dinlemek

gitar çalmak

dans etmek

hızlı koşmak

barınmak

giyinmek

kitap okumak

uyumak

satranç oynamak

futbol oynamak

dinlenmek

resim yapmak

İLGİLER

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

İHTİYAÇLAR

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

YETENEKLER

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

ETKİNLİK 5

İlgi, ihtiyaç ve yeteneklerimize beşer tane örnek yaz.

İLGİLER	İHTİYAÇLAR	YETENEKLER
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki soruyu cevapla.

Herkesin ilgi ve yetenekleri farklıdır. Kimi çok güzel resim yapar, kimi ise bir müzik aletini çok güzel çalar, bazı insanlar sporda çok yeteneklidir, bazıları ise çok güzel şiir yazar.

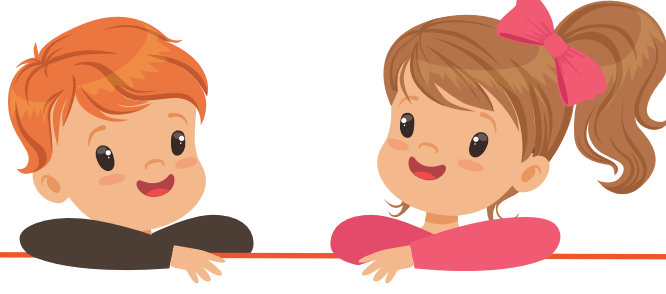
Aşağıdaki atasözlerinden hangisi paragrafta belirtilen duruma uygun bir sözdür?

- a) Sakla samanı gelir zamanı.
- b) Ayağını yorganına göre uzat.
- c) Beş parmağın beşi bir olmaz.
- d) Birlikten kuvvet doğar.

ETKİNLİK 7

Aşağıda bireysel farklılıklar ile ilgili atasözleri verilmiştir.
Atasözlerinin numaralarını uygun başlığın altına yaz.

1. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır.
2. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
3. Eğri ağaçsız orman olmaz.
4. Damlaya damlaya göl olur.
5. Karga kekliği taklit edeyim derken kendi yürüyüşünden olmuş.
6. Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
7. İnsan benzerini ancak aynada görür.

**Bireysel farklılıkla
ilgili olanlar**

**Bireysel farklılıkla
ilgili olmayanlar**

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki metni oku.

Soruları metne göre cevapla.

Merhaba benim adım Elif. İlkokul 3. sınıfa gidiyorum. Ailemle birlikte köyde yaşıyorum. Annem ve babam çiftçilik yapıyor. Ekin ekerken ve hasat zamanı çok yoruluyorlar. Bu yüzden ben de onlara derslerimden kalan zamanda yardım ediyorum. Örneğin annem ve babam hasat zamanı çalışırken ben de onlara su ve yemek götürüyorum. Büyüdüğümde doktor olup beyaz önlük giyerek hastaları muayene etmek istiyorum. Hasta olan kişileri dinleyerek onları tedavi edeceğim. Öncelikle arkadaşım Filiz'i tedavi edeceğim. Çünkü o astım hastası. Benimle istediği kadar koşamıyor. Nefes almakta zorlandığı için istediğimiz her oyunu oynayamıyoruz. Doktor olup arkadaşıma yardım edersem çok mutlu olurum.

Aşağıdakilerden hangisi Elif'in doktor olmayı isteme sebeplerindendir? İşaretle.

☐

Arkadaşının durumu

☐

Annesinin isteği

☐

Kardeşinin durumu

☐

Elif'in ilgi alanı

☐

Doktor önlüğü giymeyi çok istemesi

Elif okulda hangi sosyal kulübe üye olabilir? İşaretle.

☐

Sağlık, Temizlik ve Beslenme Kulübü

☐

Bilinçli Tüketici Kulübü

☐

Yeşilay Kulübü

KONU : Birey ve Toplum

KAZANIM : Kendisini farklı özelliklere sahip diğer bireylerin yerine koyar.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

Ben ve Emir aynı sınıfa gidiyoruz. Boylarımız ve göz rengimiz aynı. Ama benim saçım sarı, Emir'in ki ise kahverengidir. Ben yüzmeyi severim, Emir ise kitap okumayı çok sever. Ben sabırsız bir insanım, Emir ise sabırlıdır. Birbirimize benziyor görünsek de birbirimizden çok farklıyız.

Merhaba,
benim adım Çınar.
Arkadaşımdın adı ise
Emir.

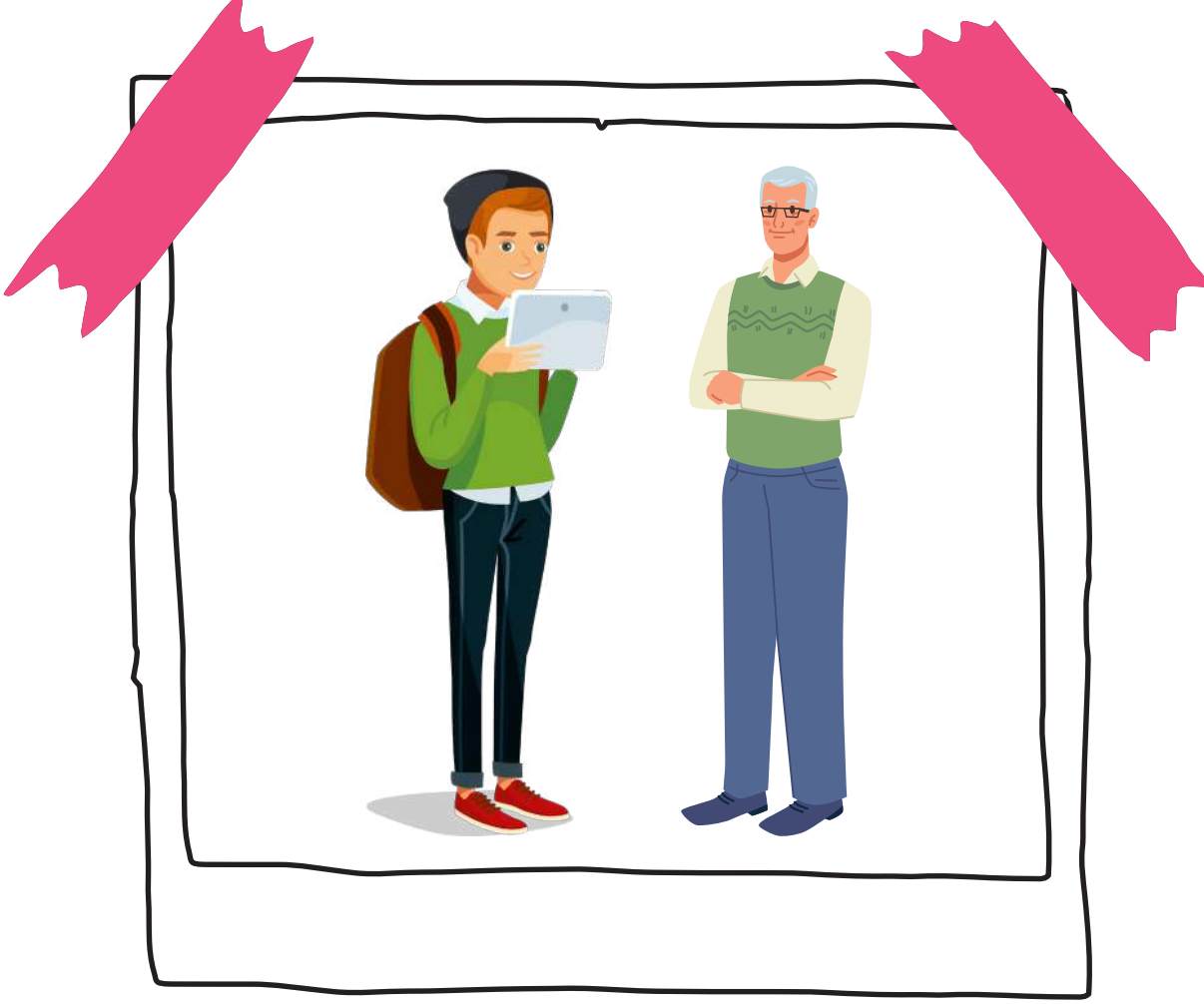
Sen de bir arkadaşınla aranızdaki benzer ve farklı yönleri yaz.

Benzer Yönlerimiz

Farklı Yönlerimiz

ETKİNLİK 2

Resimdeki iki birey arasındaki benzer ve farklı yönleri bul ve işaretle.

	Aynı	Farklı
Cinsiyetleri		
Yaşları		
Saç Renkleri		
Kiloları		
Boyları		

ETKİNLİK 3

Resimde birbirinden farklı olan çocukları incele. Peki hepsi birbirine benzeseydi ne olurdu? Düşüncelerini yaz.

HEPİMİZ AYNI OLSAYDIK

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 4

Drama çalışması yap.

Oyunun Kuralları:

- 1) Daire ol.
- 2) Şapkayı sırayla tak.
- 3) Şapka kimdeyse ona resim göster.

NOT: Şapkayı takan kişi, resimde gördüğü kişinin yerine kendisini koyar ve o durumda o olsa neler hissettiğini anlatır.

“Empati Şapkası”

Resimlere bak ve sen olsan neler hissederdin? Anlat.

Tekerlekli sandalyedeki sen
olsaydın ne hissederdin?

Gözlerin görmüyor olsaydı ne
hissederdin?

Kulakların duymuyor olsaydı ne
hissederdin?

ETKİNLİK 6

Metni oku.

UNUTMAYALIM!

İnsanların saç rengi, ten rengi, boy uzunlukları, beğenileri, yetenekleri farklı olduğu gibi düşünceleri de farklı olabilir. İnsanların düşünceleri, maddi durumları, sağlık ihtiyaçları farklı olsa da bütün bu farklılıklara saygılı olmak gerekir. Her insan her konuda aynı şeyleri düşünmeyebilir.

Farklı olmak hayatı paylaşmaya engel değildir. Farklı görüşlere karşı hoşgörülü olmak birlikte yaşamamızı kolaylaştır ve hayatımızı zenginleştirir.

ETKİNLİK 7

Öğretmenin verdiği proje ödevini yapmak için üç arkadaş farklı düşüncelere sahiptir. Sence projeyi yaparken aşağıdaki fikirlerden hangisinin kullanılması doğru olur? İşaretle.

Bence resimlerden poster yapalım.

Maket yapalım.

Bilgisayarda hazırlayıp, çıktı alalım.

Proje üç fikri birleştirerek hazırlanmalıdır.

Herkes kendi fikri için direktmelidir.

Diğer fikirlerin saçma olduğu söylenmelidir.

ETKİNLİK 8

Bizimle aynı fikirlere sahip olmayan kişilere düşüncelerimizi nasıl ifade etmeliyiz?

Zehra tenisten hoşlanırken Çınar basketboldan hoşlanıyor. Sizce hangisi Zehra ve Çınar'ın düşüncesini saygıyla karşılama ifadesidir? Bul ve kutuyu kırmızıya boya.

Basketbol çocuk işi.

Daha çok hareket edebileceğin bir spor olduğu için basketbol oynamak isteğini anlıyorum. Ama tenis de hiç durmadan hareket edebileceğin bir spordur.

Basketbolda iki kişiden daha fazla oyuncu var.

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruları cevapla.

“Diğer insanların duygularını fark edip yeri geldiğinde onların mutluluklarını paylaşmaya, yeri geldiğinde ise acılarına ortak olmaya denir.”

- 1) Verilen tanımda boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilmelidir?
 - a) Saygı
 - b) Hoşgörü
 - c) Duyarlılık
 - d) Yetenek
- 2) Aşağıdaki ifadelerin hangisinde hoşgörülü bir yaklaşım sergilendiği söylenebilir?
 - a) Sana söylüyorum, çabuk koy onu yerine!
 - b) Hayır, bu kesinlikle doğru değil!
 - c) Fikirlerimizi söyleyip ortak bir karar alalım mı?
 - d) Size sormama gerek yok, oraya gidiyoruz.
- 3) “Herkes aynı fikirde olacak değil, diğer insanları da dinlemeli ve fikirlerini değerlendirmeliyiz bence.”

Düşüncesini bu şekilde ifade eden birinin nasıl bir kişilik yapısı olduğu söylenebilir?

- a) Sinirli
- b) Anlayışlı
- c) Utangaç
- d) Çekingen

4) Satranç turnuvasında sonuncu olan Ali, bahçede üzgün üzgün oturmaktadır. O sırada yanına arkadaşı Demir gelir ve konuşmaya başlar. Buna göre Demir, arkadaşına aşağıdakilerden hangisini söylerse empati yapmış olur?

- a) Zamanında daha çok pratik yapsaydın sonuncu olmazdın.
- b) Yarışmalarda birinci olmanın anlamını anlayamayacaksın galiba.
- c) Seni anlayabiliyorum, ben de yüzme yarışında sonuncu olduğumda senin gibi hissetmiştim.
- d) Bu yarışmalarda alacağın derecelerin okul notlarını da etkileyeceğini biliyorsundur umarım.

5) Bizden farklı duygu, düşünce ve davranışları olan insanlara neden saygı göstermeliyiz? Farklılıklara saygı göstermenin bize sağladığı yararlar neler olabilir? Aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KÜLTÜR VE MİRAS

KONU : Kùltür ve Miras

KAZANIM : Sözlü, yazılı, görsel kaynaklar ve nesnelerden yararlanarak aile tarihi çalışması yapar.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Aile Tarihimizi Öğreniyoruz

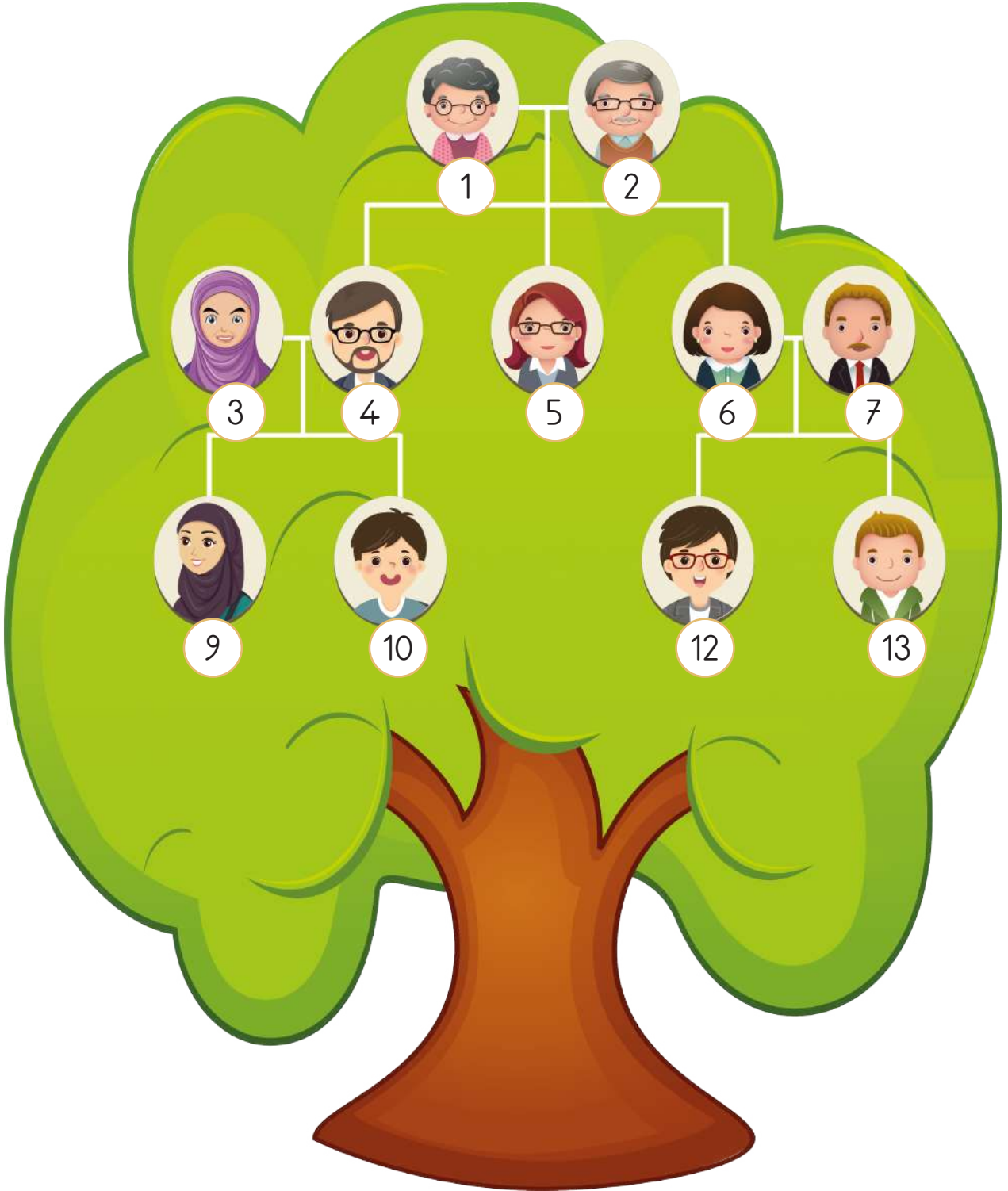
Evlilik ve kan bağına dayanan, anne, baba, çocuklar ve kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu, toplum içindeki en küçük birime “aile” denir.

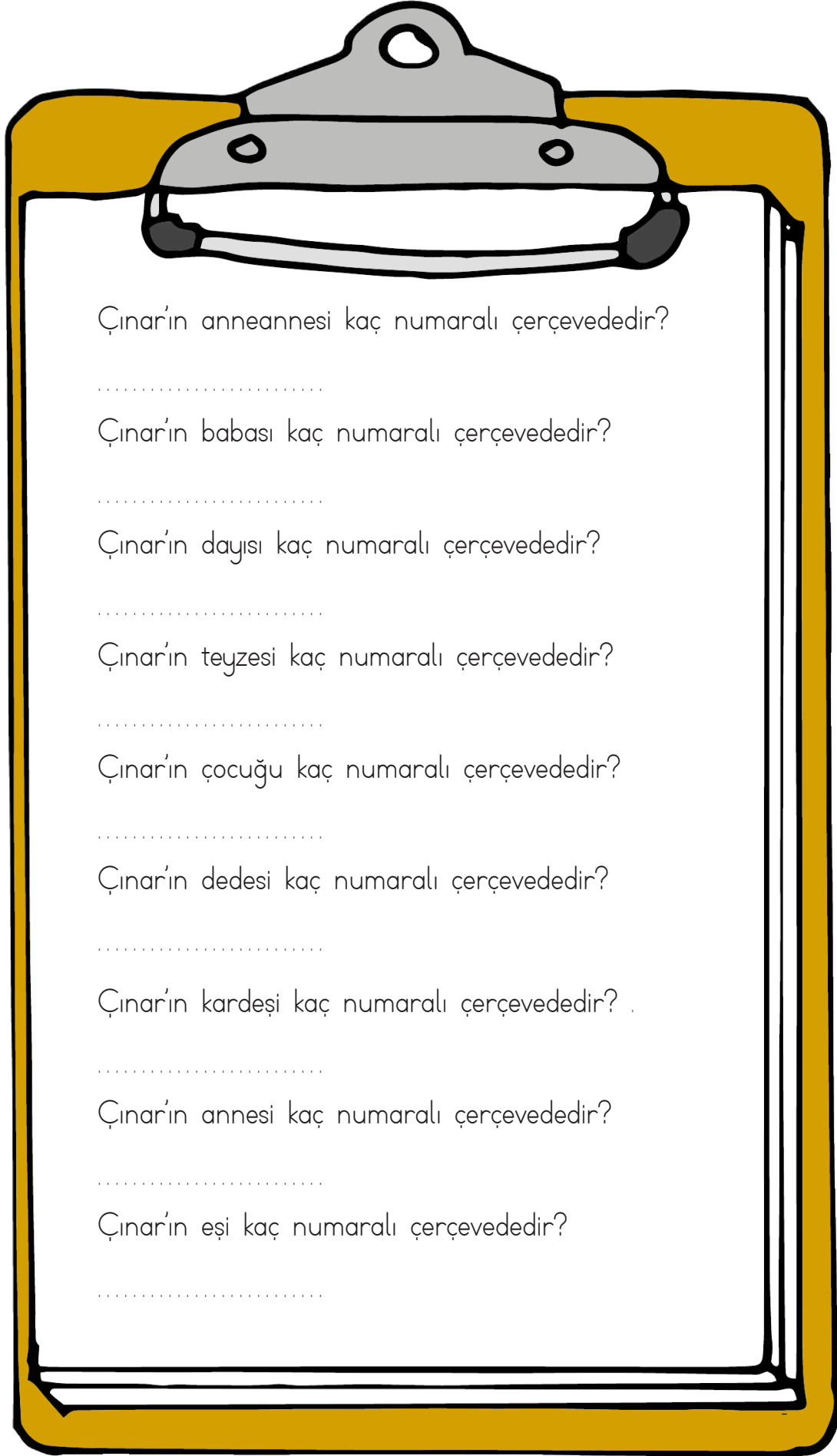
Hepimizin parçası olduğu ailelerimizin bir tarihi vardır.

Ailelerimizin tarihi onların geçmişteki yaşantılarına dair hemen hemen her şeyi kapsar. Aile tarihimizi öğrenirken sözlü, yazılı ve görsel kaynaklardan yararlanırız.

ETKİNLİK 2

Aşağıda Çınar'ın ailesinin soyağacı verilmiştir. Çınar 12 numaralı çerçevededir. Buna göre soruları cevapla.

ETKİNLİK 3

Metni oku.

Toprak dolap çekmecesinde bir albüm buldu ve dedesine getirdi. Dedesi onu kucığına aldı ve albüme bakarak gülümsedi.

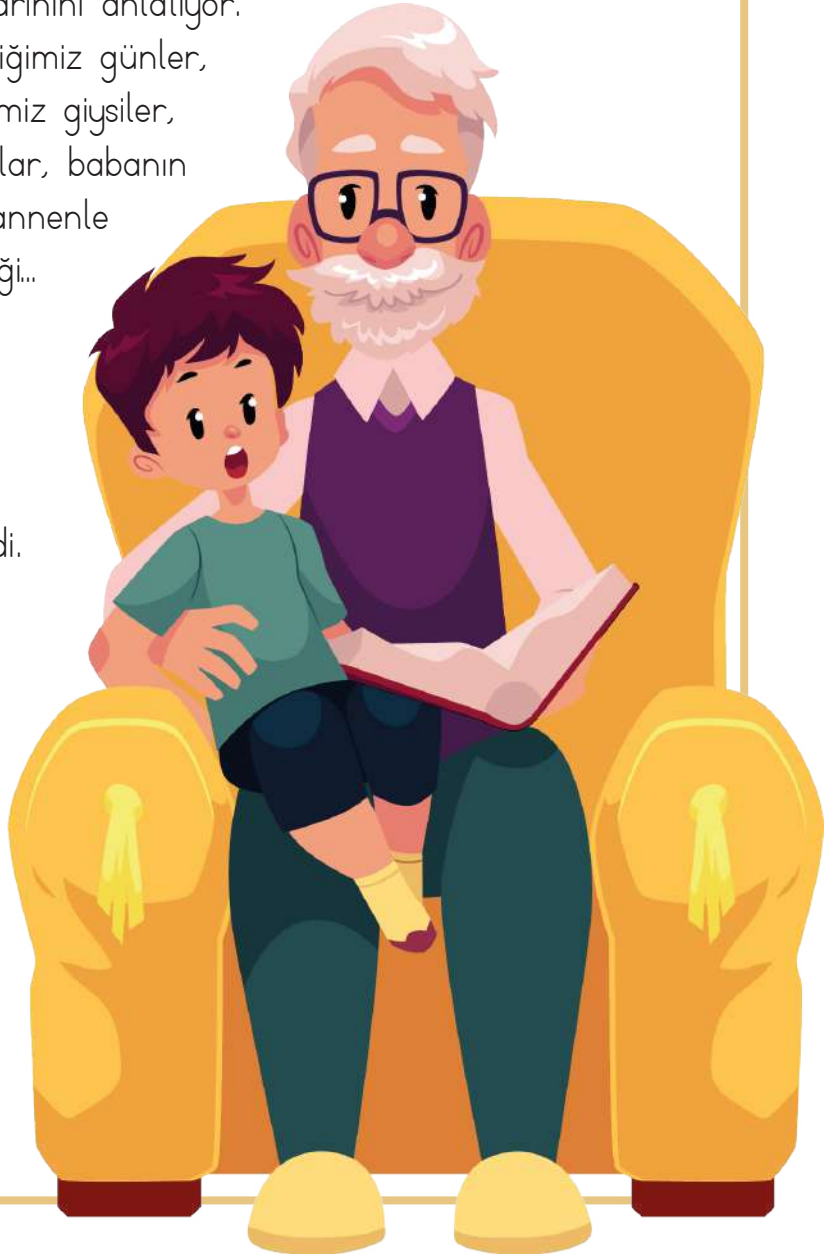
Toprak: "Dedeciğim burada benim bilmediğim bir sürü eşyanın ve tanımadığım birçok insanın fotoğrafı var. Hem de bu fotoğraflar siyah beyaz." dedi.

Dedesi derin bir ah çekerek anlatmaya başladı: "Toprakçığım bu fotoğraflar bizim ailemizin tarihini anlatıyor. Adana'dan İstanbul'a göç ettiğimiz günler, kullandığımız eşyalar, giydiğimiz giysiler, güreşte kazandığım madalyalar, babanın ilkokula başladığı gün, babaannenle düğünümüz, babanın askerliği.. Her şey eskide kaldı ama bu fotoğraflar sayesinde hatırlıyoruz." dedi.

Toprak: "Dedeciğim bu dediklerin artık yok mu?" dedi.

Dedesi: "Olmaz mı, babaannen hepsini çeyiz sandığında saklıyor. Haydi gel! İstersen bir bakalım neler varmış sandıkta." dedi.

Toprak ve dedesi sandığı açtılar. Toprak hayatında hiç görmediği eşyaları, mektupları, önemli belgeleri de gördü.

Metne göre, aşağıdaki eşyalardan hangileri sandıktan çıkmış olabilir?
Tahminlerini daire içine al.

Mektuplar

Bisiklet

Çanak-ömlek

Çeyiz sandığı

telefon

Fotoğraflar

Dokuma Kilim

At arabası

Televizyon

ETKİNLİK 4

Arkadaşlar, merhaba. Babaannem ile görüşerek aile tarihi çalışması yapacağım. Bir büyüğümden, ailemin tarihini dinleyerek yaptığım bu çalışmaya, sözlü tarih çalışması deniyor. Babaannemin anlatacağı bu bilgilerini kaydedeceğim, görüşmemize aile tarihi adını vereceğim ve defterime yazacağım. Bana bu çalışmada yardımcı olur musun?

Sözlü Tarih Çalışması Aşamaları:

- 1) Görüşme yapacağım kişiyi belirlerim.
- 2)
- 3)

Görüşme Sırasında Kullanacağım Araç Gereçler:

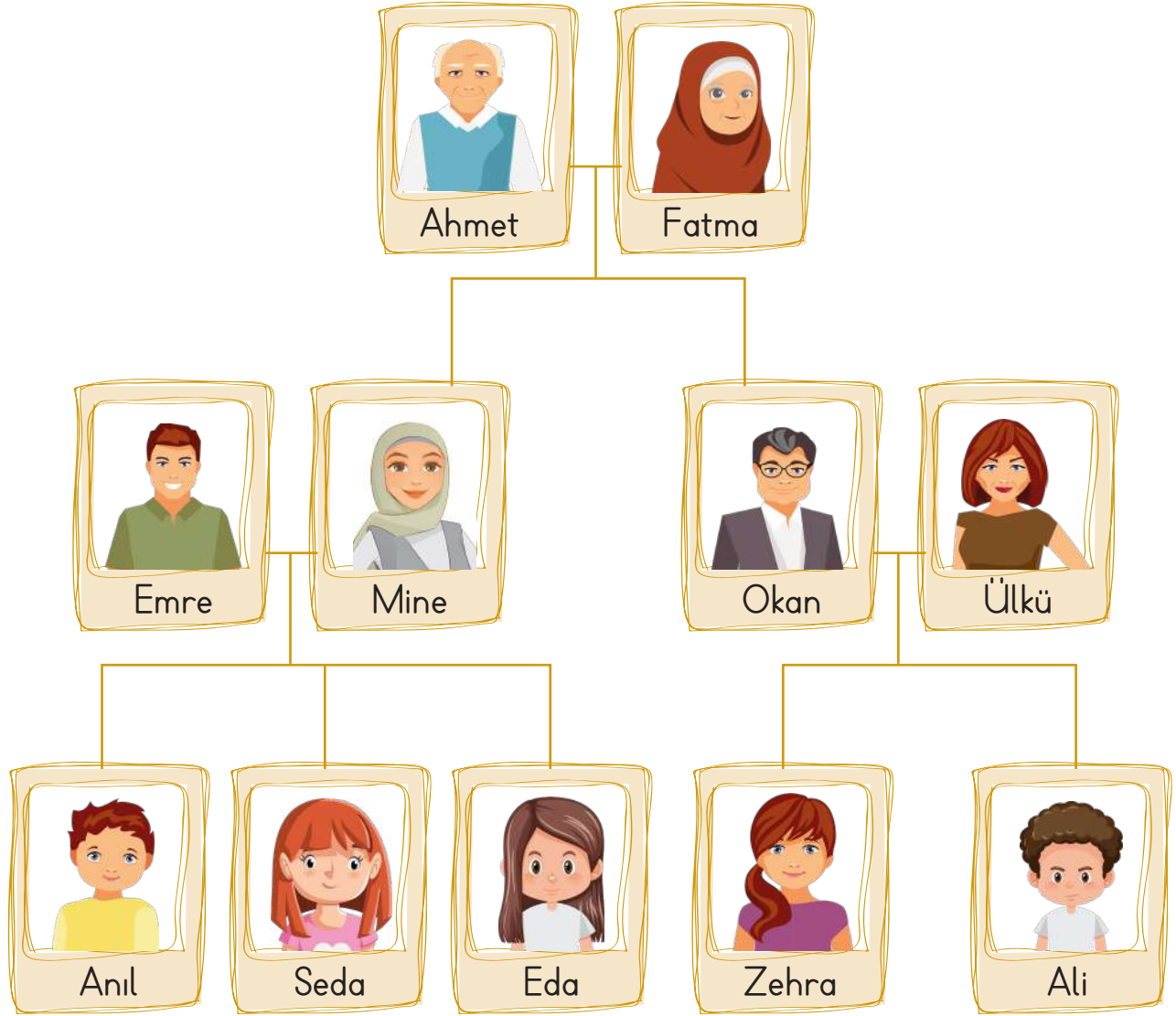
- 1) Kalem, kâğıt.
- 2)
- 3)
- 4)

Görüşme Sırasında Sormam Gereken Sorular:

- 1) Adınız nedir?
- 2)
- 3)
- 4)

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Soyağacına göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Zehra'nın halası Mine'dir.
- b) Okan'ın kız kardeşi Mine'dir.
- c) Ali'nin halasının kızı Zehra'dır.
- d) Anıl'ın anneannesi Fatma'dır.

2) Sözlü tarih çalışması yapılırken aşağıdakilerden hangisi sorulmaz?

- a) Ne zaman doğdunuz?
- b) Hangi şehirde büyüdünüz?
- c) En çok hangi spor dalını seversiniz?
- d) Annenizin kaç çocuğu var?

I- Soyağacı

II- Dede ile görüşme yapmak

III- Fotoğraflar

IV- Ders kitapları

3) Aile tarihi ile ilgili araştırma yapmak isteyen birisi yukarıdaki bilgilerin hangisinden yararlanamaz?

- a) I
- b) II
- c) III
- d) IV

4) Sözlü tarih yöntemini kullanarak aile tarihi araştırması yapmak isteyen Ali anneannesi ile görüşmek için sözleşir. Anneannesiyle yapacağı röportaj sırasında aşağıdakilerden hangisine ihtiyaç duymaz?

- a) Ses kayıt cihazı
- b) Kalem
- c) Not defteri
- d) Kitap

KONU : Kùltür ve Miras

KAZANIM : Aile ve çevresindeki millî kùltürü yansıtan ögeleri araştırarak örnekler verir.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

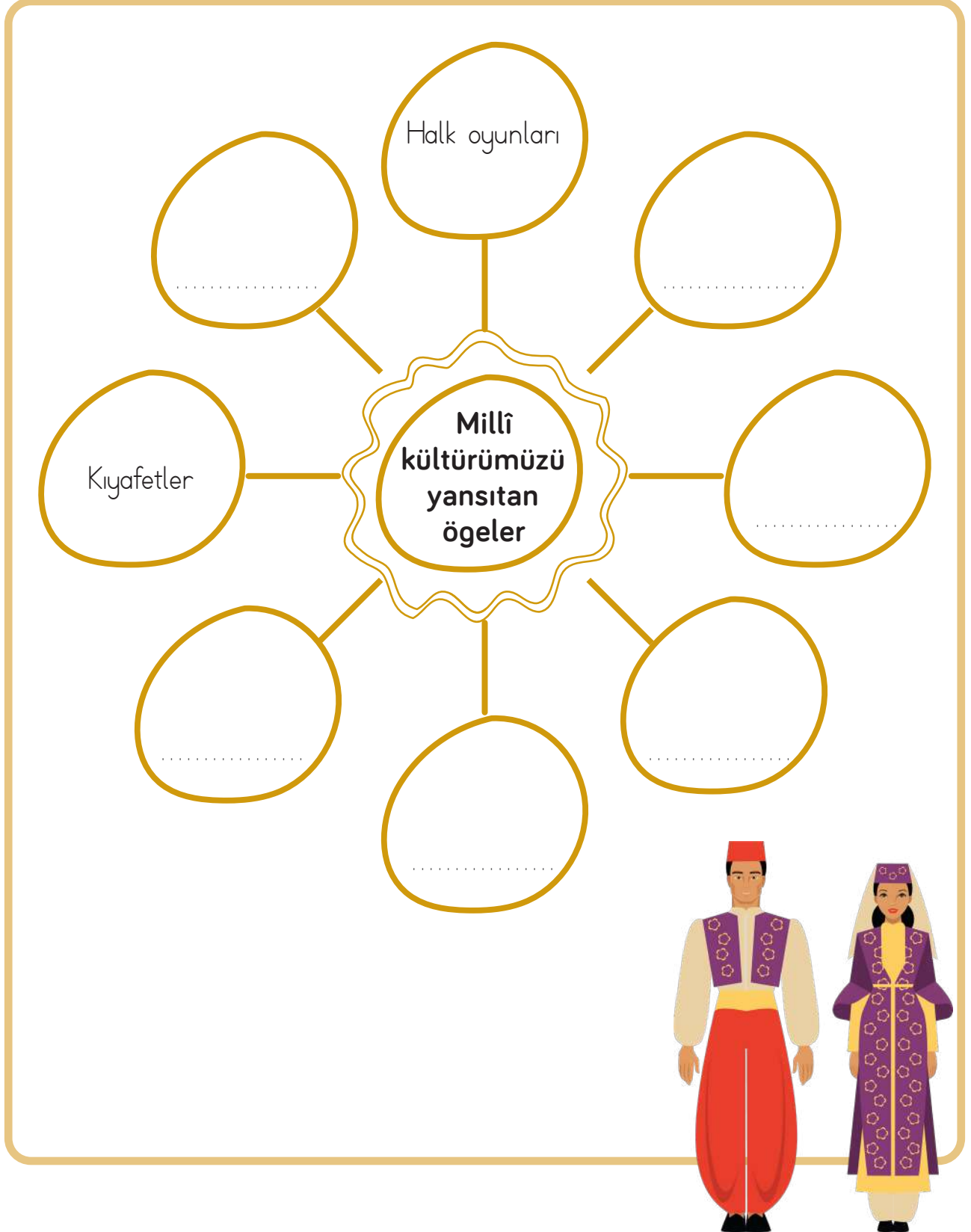
MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Bir milletin geçmişten günümüze aktardığı ortak değerlere **millî kùltür** denir. Millî kùltür bir milletin diğer milletlerle arasındaki farkı belirlemeye yarayan değerlerdir.

Dil, din gelenek ve görenekler, millî ve dinî bayramlar, müzik ve halk oyunları, edebiyat ürünleri, oyunlar, millî kıyafetler, giyim kuşam, el sanatları, yemekler, düğünler, asker uğurlama millî kùltür ögelerindendir.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki kavram haritasına millî kültürümüzü yansıtan öğeleri yaz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki fotoğrafları incele. Kültürümüze ait resimleri işaretle.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐

ETKİNLİK 4

Millî kültürümüzü yansıtan öğelerden bazıları aşağıda verilmiştir.
Eksikleri aile büyüklerine danışarak tamamla.

Dinî Bayramalar	Millî Bayramlar
1) 2) 	1) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 2) 3) 4)
El Sanatları	İçecekler
1) Halı ve kilimler 2) 3)	1) Kahve 2) 3)
Ata Sporları	Masal Kahramanları
1) Güreş 2) 3) 4) 5) 6) 7)	1) Nasrettin Hoca 2) 3) 4) 5) 6) 7)

Yemeklerimiz

1) Künefe

2) Pide

3)

4)

5)

6)

7)

Halk Oyunları

1) Halay

2)

3)

4)

5)

6)

7)

Mimari Eserler

1) Anıtkabir

2) Selimiye Camisi

3)

4)

5)

6)

7)

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Pizza ve hamburger kültürel yemeklerimizdendir.
- () Cirit ve yağlı güreş kültürel öğelerimizdendir.
- () Genç kızların çeyiz hazırlaması kültürümüze ait öğelerdendir.
- () Kına gecesi, sünnet düğünü, asker uğurlama kültürel öğelerimizdendir.
- () Bayramlaşma, hasta ziyareti kültürel öğelerimizdir.
- () Pamuk Prenses kültürümüzü tanıtan bir masaldır.
- () Keloğlan, kültürümüzü tanıtan bir masal kahramanıdır.

Düğünlerimiz

Türkülerimiz

Yemeklerimiz

Halk Oyunlarımız

El Sanatlarımız

Kıyafetlerimiz

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

Kültür

Cirit

Edirne

Ege Bölgesinde

Gaziantep

Konya

Kebab

- 1) bir toplumu diğer toplumlardan ayıran bir özelliktir.
- 2) Kırkpınar Güreşleri 'de yapılır.
- 3) Zeybek oynanan bir oyundur.
- 4) at üzerinde oynanan, Türklerin en eski ata sporudur.
- 5) Baklavası ile meşhur ilimiz 'tir.
- 6) Mevlana'nın türbesi ilimizdedir.
- 7) Adana'nın en meşhur yemeği tır.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen millî kültürümüze ait unsurları, resimleri ile eşleştir.

Efes Antik Kenti
(İzmir)

Anıtkabir (Ankara)

Nemrut Dağı
(Adıyaman)

Peribacaları
(Nevşehir)

Sümela Manastırı
(Trabzon)

Balıkli Göl
(Şanlıurfa)

Pamukkale (Denizli)

KONU : Kültür ve Miras

KAZANIM : Geleneksel  ocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

OYUNLARIMIZ

Oyun oynamak çocuklar için bir ihtiyaçtır. Çünkü  ocuklar oyun oynayarak büyür ve gelişir. Oyunlar bizim kendimizi tanımamızı, ifade etmemizi sağlar ve sosyal becerimizi geliştirir.

ETKİNLİK 2

BİLGİ NOTU

Oyunlarda üzülürüz, seviniriz, düşünürüz, heyecanlanınız ve problem çözeriz.

BİLGİ NOTU

Çocuk oyunları kültürel öğelerimizdir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu oyunlara **geleneksel oyunlar** denir.

Geleneksel Çocuk Oyunları

Beştaş: Oyun en az iki kişi ve beş küçük taşla oynanır. Oyuncu taşı düşürürse veya yerdeki taşı alamazsa oyundan çıkar ve sıra diğer oyuncuya geçer. İlk oyuncu taşlardan birini eline alır, havaya doğru atar, taşlar havada iken diğer taşlardan birini eline alıp havadaki taşı tutar. Taşları önce birer birer, sonra ikişer, üçer ve dörderli gruplar hâlinde toplar ve bir sonraki aşamaya geçer. Son aşamada ise taşların tümünü havaya atıp elinin tersiyle tutar ve bunları havaya atar ama bu kez avuçla yakalar. Avucunda ne kadar taş varsa o kadar sayı kazanır.

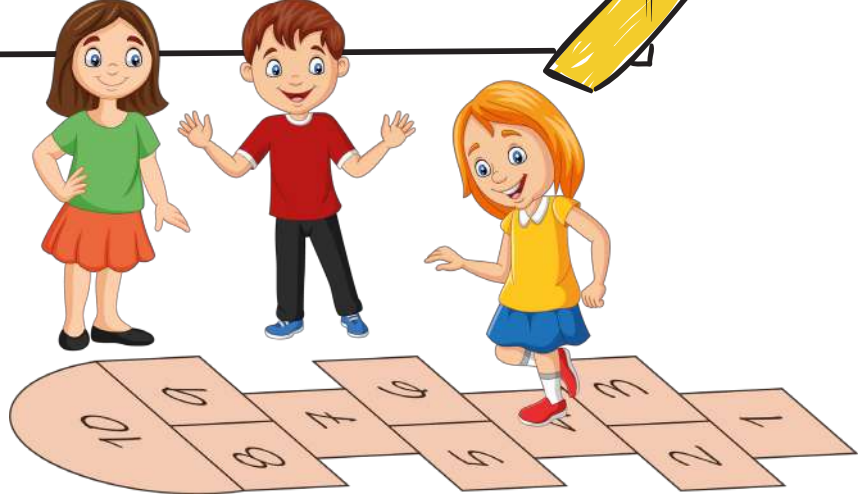
Birdirbir: Oyuna başlamadan önce oyuncular arasından bir başkan ve ebe seçilir. Ebe daha sonra öne doğru eğilerek ayak bileklerini tutar. Oyun başkanı ebe'nin sırtına ellerini koyarak üzerinden atlar ve "birdirbir" der. O da ebe gibi eğilir. Sırasıyla diğer çocuklar da atlar ve ebe gibi eğilirler. Atlarken düşen ya da arkadaşına değen oyuncu ebe olur. Oyun bu şekilde devam eder.

Yakan Top: Oyun iki grup arasında geçer. Aynı takımdan olan oyuncular karşılıklı top atarak ortaya giren oyuncuya topu değdirmeye çalışırlar. Top ortadaki oyunculara değdiğinde topun değdiği oyuncu oyundan çıkar.

Bezirgânbaşı Oyunu: Sayışmayla iki oyuncu ebe seçilir. Ebe olan oyuncular kendilerine meyve, ağaç, çiçek gibi varlık isimlerinden birini seçerler. Ebeler karşılıklı el ele tutuşur. Oyunun şarkısını söylerler. Diğer oyuncular ebelerin kollarının altından sırayla geçer.

Seksek: Zemine içinde sayıların yazıldığı çeşitli şekiller çizilir. Sonra oyuncu elindeki taşı sırasıyla şekillerin içine atar ve diğer bölümleri sekerek geçer.

Yüzük Kimde: Halka oluşturan oyuncular önce bir ebe seçerler. Ebe olan kişi elindeki yüzüğü saklar. (Yüzük yoksa yerine başka bir nesne de kullanılabilir.) Halkadaki diğer oyuncular yüzüğü bulmaya çalışır. "Yüzük kimde?" sorusunun cevabını bulan kişi yeni ebe olur.

Çelik çomak: Oyuncular iki gruba ayrılır. Biri uzun biri kısa iki sopa temin edilir. Kura ile hangi grubun oyuna başlayacağı belirlenir. Yere küçük bir çukur kazılır. Küçük olan parça (çelik) çukurun üzerine yerleştirilir. Atış yapacak oyuncu uzun sopayı (çomağı) çukura daldırıp çeliğin altından vurarak havaya kaldırır. Havadaki çeliğe hızla vurup olabildiğince uzağa gönderir. Diğer grubun oyuncusu çeliği yakalamaya ya da çeliğe vurmaya çalışır.

ETKİNLİK 4

BİLGİ NOTU

GÜNÜMÜZDEKİ OYUNLAR VE OYUNCAKLAR

Günümüzde çocukların büyük kentlerde güvenli oyun alanları azaldı. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte geleneksel oyunlarımızın yerini bilgisayar oyunları aldı.

Teknoloji sadece oyunları değil oyuncakları da değiştirdi. Günümüzde çoğu el yapımı oyuncakın yerini fabrikalarda üretilen yapbozlar, uzaktan kumandalı arabalar, robotlar ve bilgisayar oyunları aldı.

GELENEKSEL OYUNLAR VE GÜNÜMÜZDE OYNANAN OYUNLAR ARASINDAKİ FARKLAR

GELENEKSEL OYUNLAR	GÜNÜMÜZDE OYNANAN OYUNLAR
• Daha çok fiziksel aktiviteye dayanır. • Bedensel ve zihinsel gelişimimizi olumlu etkiler. • Çoğunlukla dış mekânlarda oynanır. • Arkadaşlarımızla grupça oynanır. • Genellikle doğal malzemelerle oynanır. • İnsanı ve doğayı tanımamızı sağlar. • Tekerlemeler söylenerek ebe seçilir.	• Genellikle oturarak oynanır. • Bedensel gelişimimizi olumsuz etkiler. • Genellikle iç mekânlarda oynanır. • Daha çok bireysel oynanır. • Fabrika yapımı oyuncak ve elektronik araçlarla oynanır.

ETKİNLİK 5

Kutuların içinde ismi yazılı olan geleneksel çocuk oyunlarını resimleri ile eşleştir.

İp Çekmece

Sek Sek

Körebe

Yakan Top

Beştaş

İp Atlama

Saklambaç

Topaç

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki tabloya eskiden ve şimdi oynanan oyunların isimlerini yaz.

Çelik Çomak

Telefon Oyunları

Aç Kapı
Bezirganbaşı

Oyun Konsolu

Tahterevalli

Blok Oynamak

Misket

Bilgisayar Oyunları

Eskiden Oynanan Oyunlar	Şimdi Oynanan Oyunlar
1) Topaç	1) Bilgisayar
2)	2)
3)	3)
4)	4)
5)	
6)	

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki bulmacada gizlenen çocuk oyunlarını bul ve boy.

Ç	E	L	İ	K	Ç	O	M	A	K	İ	S
A	P	S	L	E	Z	O	Ö	A	S	P	A
B	B	E	Ş	T	A	Ş	P	Ş	L	Ü	K
İ	İ	A	K	Ç	İ	G	E	İ	O	A	L
R	Z	N	M	Ö	L	D	A	K	M	Ç	A
D	T	Y	A	K	A	N	T	O	P	A	M
İ	O	A	R	R	A	K	Ğ	Y	Ö	Ş	B
R	M	D	E	D	Ş	Ö	E	U	G	L	A
B	B	H	Y	J	L	R	Ğ	N	D	K	Ç
İ	İ	E	A	K	K	E	E	U	S	F	İ
R	K	H	C	N	İ	B	P	Ğ	C	E	İ
T	O	P	A	Ç	Ç	E	V	İ	R	M	E
A	N	C	M	İ	S	K	E	T	L	V	S

1) MİSKET	6) KÖREBE
2) ÇELİK ÇOMAK	7) SAKLAMBAÇ
3) BİRDİRBİR	8) TOPAÇ ÇEVİRME
4) BEŞTAŞ	9) AŞIK OYUNU
5) YAKAN TOP	10) TOMBİK

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Çocuk oyunları da millî kültür öğelerimizdendir.
- () Şimdiki çocuklar daha çok bilgisayar oyunu oynuyor.
- () Saklambaç, yakan top, mendil kapmaca şimdi de oynanan oyunlardandır.
- () Cirit ata sporumuzdur.
- () Teknolojinin yaygınlaşmasıyla oynanan oyunlar da değişmiştir.
- () Basketbol, ata sporumuzdur.
- () Teknoloji sadece çocuk oyunlarını değil oyuncaklarını da değiştirmiştir.

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Ayşe Öğretmenin anlattığı oyun aşağıdakilerden hangisidir? Doğru seçeneği işaretle.

Gölge oyunu,
geleneksel seyirlik
oyunlarımız
arasında yer alır.

- 2) Aşağıdaki oyunlardan hangisi geleneksel oyunlarımızdan değildir?

- a) Körebe
- b) Yakan top
- c) Mendil kapmaca
- d) Eşleştirme oyunu

- 3) “Beden eğitimi ve oyun dersinde “Kutu kutu” adlı oyunu oynadık.” Kenan’ın cümlesini tamamlayan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Armut
- b) Çivi
- c) Pense
- d) Çiçek

ETKİNLİK 10

Aile büyüklerinden biriyle çocukken oynadıkları oyunlarla ilgili bir söyleşi yap. Ona konuyla ilgili aşağıdaki soruları sor. Aldığın cevapları soruların altına yaz.

1) Çocukluğunuzda hangi oyunları oynardınız?

.....

.....

2) Oynamayı en çok sevdiğin oyun hangisidir?

.....

.....

3) Bu oyun nasıl oynanırdı?

.....

.....

4) Oyun oynarken hangi oyuncak ve araç gereçleri kullanırdınız?

.....

.....

5) Çocukken oynadığınız oyunlardan günümüzde de oynananlar var mı ?

.....

.....

KONU : Kültür ve Miras

KAZANIM : Millî mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

MİLLÎ MÜCADELE

Millî Mücadele Türk Milleti'nin özgürlük savaşıdır.

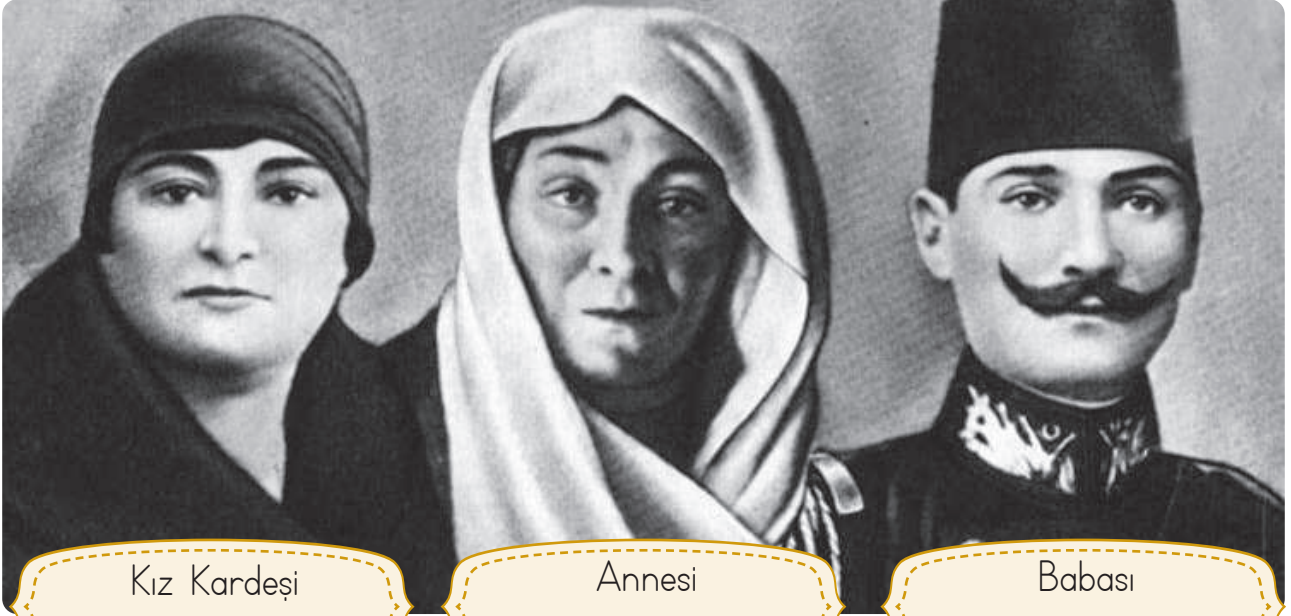
Vatanımızı ve
özgürlüğümüzü borçlu
olduğumuz kahramanlar
hakkında neler
biliyorsunuz?

ULU ÖNDER MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN HAYATI

Atatürk, 1881 yılında
Selânik'te doğdu.

Kız Kardeşi
Makbule

Annesi
Zübeyde Hanım

Babası
Ali Rıza Efendi

ETKİNLİK 2

Metni oku ve incele.

BİLGİ NOTU

ATATÜRK'ÜN GİTTİĞİ OKULLAR

Mahalle Mektebi
Şemsi Efendi Okulu
Askeri Ortaokul
Askerî Lise
Harp Okulu
Harp Akademisi

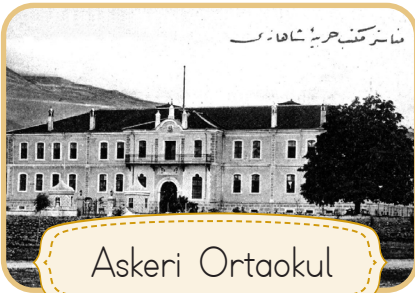
SIRASIYLA ATATÜRK'ÜN GİTTİĞİ OKULLAR

Mahalle Mektebi

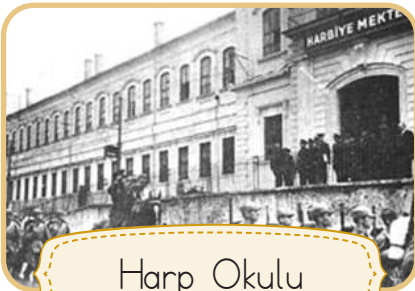
Şemsi Efendi Okulu

Askeri Ortaokul

Askerî Lise

Harp Okulu

Harp Akademisi

ETKİNLİK 3

ÖĞRENDİKLERİNİ TEKRAR ET.

Aşağıdaki boşlukları doldur.

ADI: MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Atatürk'ün Doğum Yılı:

Atatürk'ün Doğum Yeri:

Atatürk'ün Anne Adı:

Atatürk'ün Baba Adı:

Atatürk'ün Gittiği Okullar:

1)

2)

3)

4)

5)

6)

ETKİNLİK 4

Metni oku ve resimleri incele.

BİLGİ NOTU

ATATÜRK'ÜN YURDUMUZA HİZMETLERİ

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911)

Trablusgarp Savaşı'na gönüllü olarak katılan Mustafa Kemal, savaş sırasında gösterdiği üstün başarı sayesinde **binbaşı** rütbesine yükselmiştir.

Trablusgarp'ta savaş devam ederken Balkanlarda ayaklanma başlamış ve Osmanlı, iki cephede birden savaşmak zorunda kalmıştır. Balkan Savaşı'nın da başlamasıyla birlikte Osmanlı Trablusgarp'tan İtalyanlar ile 18 Ekim 1912'de **Uşi Antlaşması'nı** imzalayarak çekilmiştir.

BALKAN SAVAŞI (1912)

Trablusgarp'ta savaşan Mustafa Kemal, Balkan devletlerinin ayaklanması sonucu çıkan Balkan Savaşı'na katılmak için harekete geçti. Mustafa Kemal'in de katıldığı bu savaş düzenli ordu olmadığı için kaybedildi.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1914-1918)

Bu savaş tam dört yıl sürmüştür. Osmanlı Devleti bu savaşa ittifak devletlerinin yanında girmiştir.

İtilaf devletlerinin en güçlü üyesi olan İngiltere dünya üzerindeki en güçlü donamaya sahipti. İngilizler bu donanmayla Çanakkale Boğazı'nı geçerek İstanbul'u işgal etmek istediler. Mustafa Kemal, Çanakkale Cephesi'nde İngilizleri yenilgiye uğratarak '**Anafartalar Kahramanı**' olarak tanınmıştır.

ETKİNLİK 5

Metni oku ve resimleri incele.

BİLGİ NOTU

ATATÜRK'ÜN YURDUMUZA HİZMETLERİ

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINA KATILAN DEVLETLER

İTİLAFA DEVLETLERİ

İngiltere
Fransa
Rusya
Sırbistan
Karadağ
Romanya
Belçika
ABD
Japonya
Yunanistan

İTTİFAK DEVLETLERİ

Avusturya-Macaristan
Almanya
İtalya
Osmanlı Devleti
Bulgaristan

BİLGİ NOTU

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

Birinci Dünya Savaşını ittifak devletleri kaybetmiştir. Dolayısıyla Osmanlı Devleti de bu savaşta mağlup olmuştur. İtilaf devletleri ile **Mondros Ateşkes Antlaşması**nı imzalamak zorunda kalmıştır.

Bu antlaşmaya göre Osmanlı Devleti'nin bütün silahlarına el kondu, ordusu terhis edildi. Böylece başta İstanbul olmak üzere itilaf devletlerinin **işgali** başlamış oldu.

BİLGİ NOTU

MİLLÎ MÜCADELE

Millî Mücadele; 19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basmasıyla başlamış, Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasıyla sona ermiştir. Mustafa Kemal, Samsun'a çıktıktan sonra işgal edilen yurdumuzu kurtarmak için halkı mücadeleye çağırmıştır. Bu amaçla sırasıyla aşağıdaki adımlar atılmıştır:

- Havza Genelgesi
- Amasya Genelgesi
- Erzurum Kongresi
- Sivas Kongresi
- TBMM'nin Açılması
- Sakarya Meydan Savaşı
- Başkomutanlık Meydan Savaşı
- Mudanya Ateşkes Antlaşması

ETKİNLİK 6

Metni oku ve resimleri incele.

BİLGİ NOTU

CUMHURİYETİN İLANI VE ATATÜRK'ÜN VEFATI

Cumhuriyet, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 29 Ekim 1923'te oy birliği ile alınan kararla ilan edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'dir.

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal ATATÜRK; Dolmabahçe Sarayı'nda, 10 Kasım 1938'de vefat etmiştir.

Atatürk'ün naaşı geçici olarak Ankara Etnografya Müzesi'ne konmuştur. Daha sonra, yapımı 1953'te tamamlanan anıt mezar Anıtkabir'e defnedilmiştir.

ETKİNLİK 7

Metni oku ve resimleri incele.

BİLGİ NOTU

MİLLÎ MÜCADELE KAHRAMANLARIMIZ

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Millî Mücadele'nin gerçekleşmesini sağlayarak yurdumuzu işgalden kurtaran ve bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Mustafa Kemal ATATÜRK, Millî Mücadele'nin en büyük kahramanıdır.

ŞAHİN BEY

Antep'te düşmana karşı cesurca savaşan ve 'Düşman cesedimi çiğnemediğim Antep'e giremez.' sözüyle tarihe geçen Şahin Bey Antep'in kurtuluş mücadelesini başlatmıştır.

SÜTÇÜ İMAM

Sütçü İmam, üç Türk kadınına saldırarak onların peçelerini açmaya çalışan düşmana ilk kurşunu atmış ve Maraş'ın kurtuluş mücadelesini başlatmıştır.

BİLGİ NOTU

MAREŞAL FEVZİ ÇAKMAK

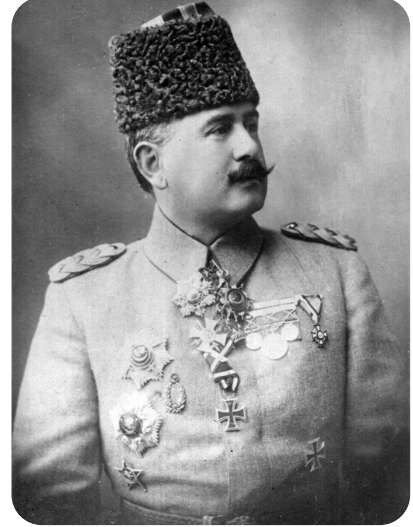
Fevzi Çakmak, Atatürk'ten sonra ilk mareşal olan komutandır. Fevzi Çakmak; Sakarya Meydan Muharebesi, Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'ndeki başarılarıyla unutulmaz kahramanlarımız arasına girmiştir.

KAZIM KARABEKİR

Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı savaşmıştır. Millî Mücadele'yi sonuna kadar desteklemiştir.

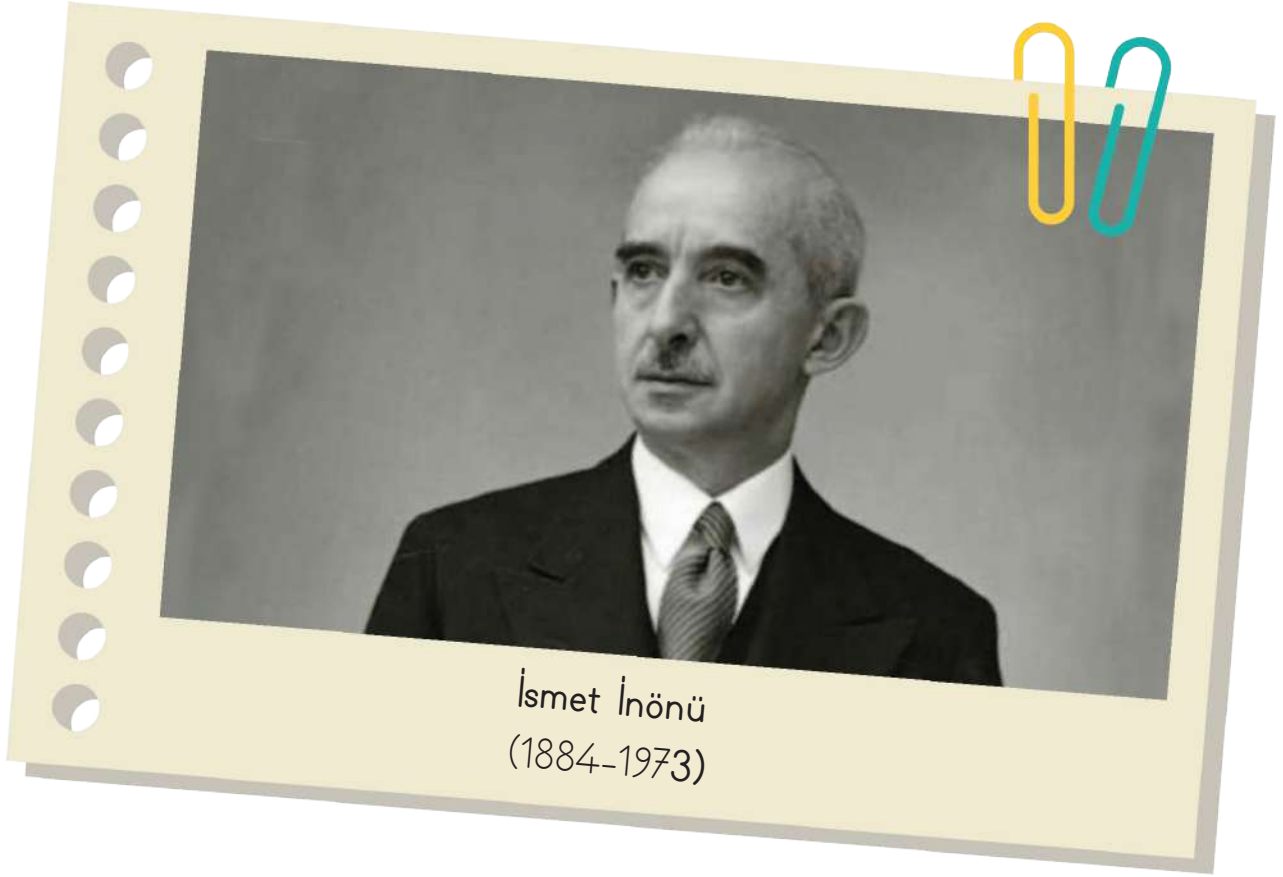
HALİDE EDİP ADIVAR

Halide Edip, halktan Millî Mücadele'ye destek vermelerini isteyen etkili konuşmalar yapmıştır.

ETKİNLİK 8

Millî Mücadele kahramanlarımızdan İsmet Paşa'nın hayatını araştır ve Millî Mücadele'ye katkılarını aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 9

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

Selânik

Trablusgarp

Makbule

Zübeyde

Samsun

İttifak

Ali Rıza

Mudanya

- 1) Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında 'te doğdu.
- 2) Atatürk'ün katıldığı ilk savaş Savaşı'dır.
- 3) Atatürk, 19 Mayıs 1919'da çıkarak Milli Mücadele'yi başlatmıştır.
- 4) Atatürk'ün annesinin adı 'dir.
- 5) Atatürk'ün babasının adı Bey'dir.
- 6) Atatürk'ün kız kardeşinin adı 'dir.
- 7) Millî Mücadele Ateşkes Antlaşması ile sona erdi.
- 8) Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'na Devletleri ile birlikte katıldı.

ETKİNLİK 10

Aşağıdaki resmi boy.

ETKİNLİK 11

Aşağıdaki açıklamaları ilgili oldukları olayla eşleştir.

Millî Mücadele'yi sona
erdiren antlaşmadır.

Başkomutanlık Meydan
Muharebesi

Atatürk'ün ilk askeri
başarısıdır.

Mudanya Ateşkes
Antlaşması

Yurdumuzun
düşmanlardan tamamen
temizlendiği savaştır.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Millî Mücadele'nin en
büyük kahramanıdır.

Trablusgarp Savaşı

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

90

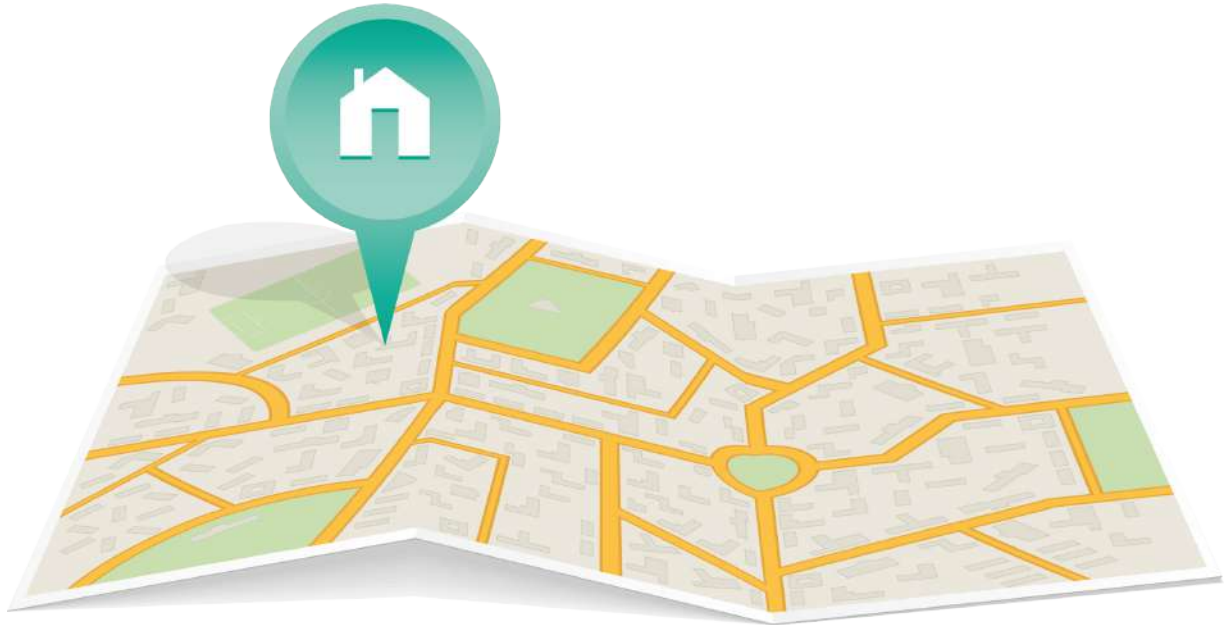
ETKİNLİK 2

Metni oku.

DÜŞÜNELİM

Evimizin, okulumuzun yerini ya da herhangi bir yeri tarif edebilmemiz için neleri bilmemiz gerekir?

BİLGİ NOTU

- Bir yeri tarif edebilmek için yönlerden yararlanınız. Öncelikle tarif etmek istediğimiz yerin bulunduğumuz yere göre nerede olduğunu bilmemiz gerekir.
- Evimizin, sokağımızın, mahallemizin, okulumuzun ya da gideceğimiz yerin ne tarafta olduğunu bulunduğumuz yere göre yönünü söyleyerek tarif ederiz.
- Yön bilgimiz sayesinde doğada yönümüzü kolayca bularak kaybolma tehlikesi yaşamayız.

ETKİNLİK 3

Metni oku.

BİLGİ NOTU

YÖNLER

YÖN

Bulunduğumuz noktaya göre bir yerin bulunduğu taraftır.

ANA YÖN

Güneş'in doğmasına ve batmasına göre değişmeyen noktalara denir. Dört ana yön vardır:

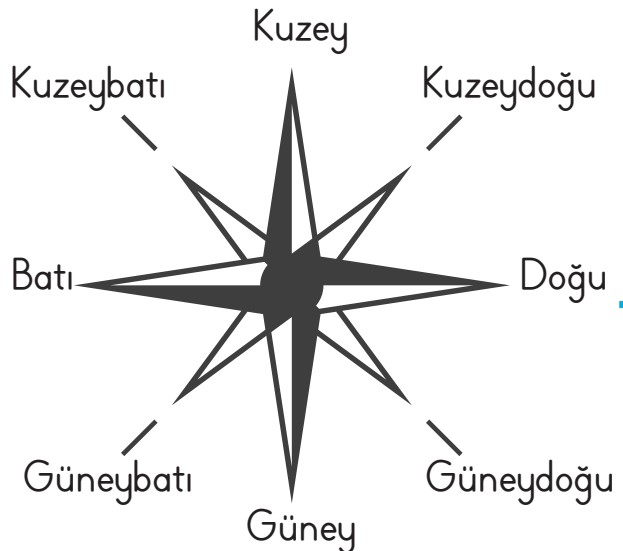
- DOĞU (Güneş'in doğduğu yöndür.)
- BATI (Güneş'in battığı yöndür.)
- KUZEY
- GÜNEY

ARA YÖN

Ana yönlerin arasında bulunan yönlerle denir.

Dört ara yön vardır:

- Kuzeydoğu
- Kuzeybatı
- Güneydoğu
- Güneybatı

ETKİNLİK 4

Kısaltması verilen yön adlarını yaz.

K:	KD:
G:	KB:
D:	GD:
B:	GB:

ETKİNLİK 5

Aşağıda verilen yön adlarını doğru yerlere yaz.

Güney	Doğu	Batı	Güneydoğu
Kuzeydoğu	Kuzeybatı	Güneybatı	

	Kuzey	

ETKİNLİK 6

BİLGİ NOTU

YÖN BULMA YÖNTEMLERİ

ETKİNLİK 7

BİLGİ NOTU

Güneş'e Göre Yön Bulma

Sağ kolun Güneş'in doğduğu tarafa gelecek şekilde kollarını aç. Bu durumda,
Sağ tarafın: Doğu
Sol tarafın: Batı
Ön tarafın: Kuzey
Arka tarafın: Güney olur.

Kutup Yıldızı'na Göre Yön Bulma

Kutup Yıldızı her zaman kuzeydedir. Yüzünü Kutup Yıldızı'na dön. Bu durumda,
Ön tarafın: Kuzey
Sağ tarafın: Doğu
Sol tarafın: Batı
Arka tarafın: Güney olur.

Karıncı Yuvalarına Göre Yön Bulma

Karıncı yuvalarının ağzı güneye bakar.

Yosunlara Göre Yön Bulma

Ağaç ve taşlarda bulunan yosunların olduğu taraf kuzeydir.

Pusula ile Yön Bulma

Pusulanın koyu (kırmızı) renkli ibresi her zaman kuzeyi, açık renkli ibresi ise güneyi gösterir.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki ifadeleri doğru yönler ile örnekteki gibi eşleştir.

1. Pusulanın koyu (kırmızı) renkli ibresi

Kuzey

2. Karınca yuvalarının ağzı

Güney

3. Kutup Yıldızı'nın gösterdiği yön

Doğu

4. Güneş'in battığı yön

Batı

5. Yüzümüzü Güneş'e dönersek sağ kolumuzun gösterdiği yön

6. Güneş'in doğduğu yön

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki kısa metni oku ve soruyu cevapla.

EYVAH! KAYBOLDUM

Hafta sonu babamla birlikte ormana kamp kurmaya gittik. Babam çadırı kurarken ben de biraz ormanda gezip fotoğraf çekmek istedim. Fotoğraf çekmek için kamp alanından uzaklaştım ve geri dönmek istediğimde yolu bulamadım.

Kamp alanına dönmek için hangi yöntemleri kullanabilirim?
Aşağıdaki noktalı yerlere yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

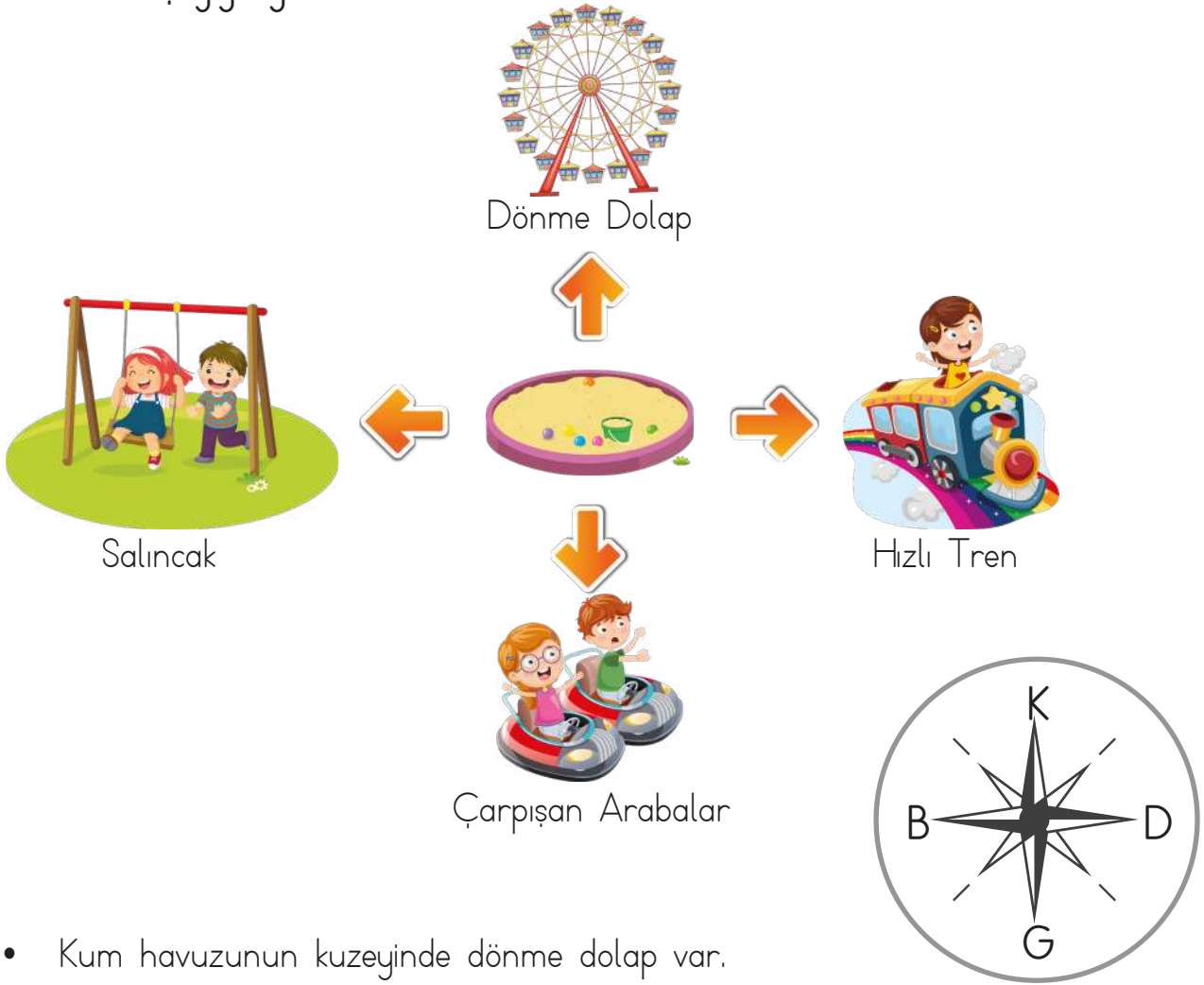
ETKİNLİK 10

Annesi Suna'yı yeni açılan oyun parkına götürdü. Suna önce oyun parkının tam ortasında bulunan kum havuzunda oynamak istedi.

Suna, kum havuzunun çevresinde bulunan oyuncakları annesine yönleri kullanarak anlatmak istiyor. Haydi Suna'ya yardımcı ol.

Aşağıdaki resmi incele. Kum havuzunun çevresinde olanları yönleri kullanarak anlat ve aşağıya yaz.

- Kum havuzunun kuzeyinde dönme dolap var.
- Kum havuzunun güneyinde
- Kum havuzunun doğusunda
- Kum havuzunun batısında

ETKİNLİK 11

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Kutup Yıldızı daima kuzeyi gösterir.
- () Dört tane ana yön vardır.
- () Dört tane ara yön vardır.
- () Pusulanın renkli ucu daima güneyi gösterir.
- () Ağaçların yosunlu kısmı güneyi gösterir.
- () Karınca yuvalarının ağzı güneye bakar.
- () Pusulanın renkli ucu daima kuzeyi gösterir.
- () Güneş'in doğduğu yön doğudur.

ETKİNLİK 12

Aşağıdaki resimleri incele. Resimlerdeki yön bulma yöntemlerini altlarındaki kutulara yaz.

KONU : İnsanlar, Yerler ve Çevreler

KAZANIM : Günlük yaşamında kullandığı mekânların krokisini çizer.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

KROKİNİN YAŞAMIMIZDAKİ YERİ

KUŞ BAKIŞI

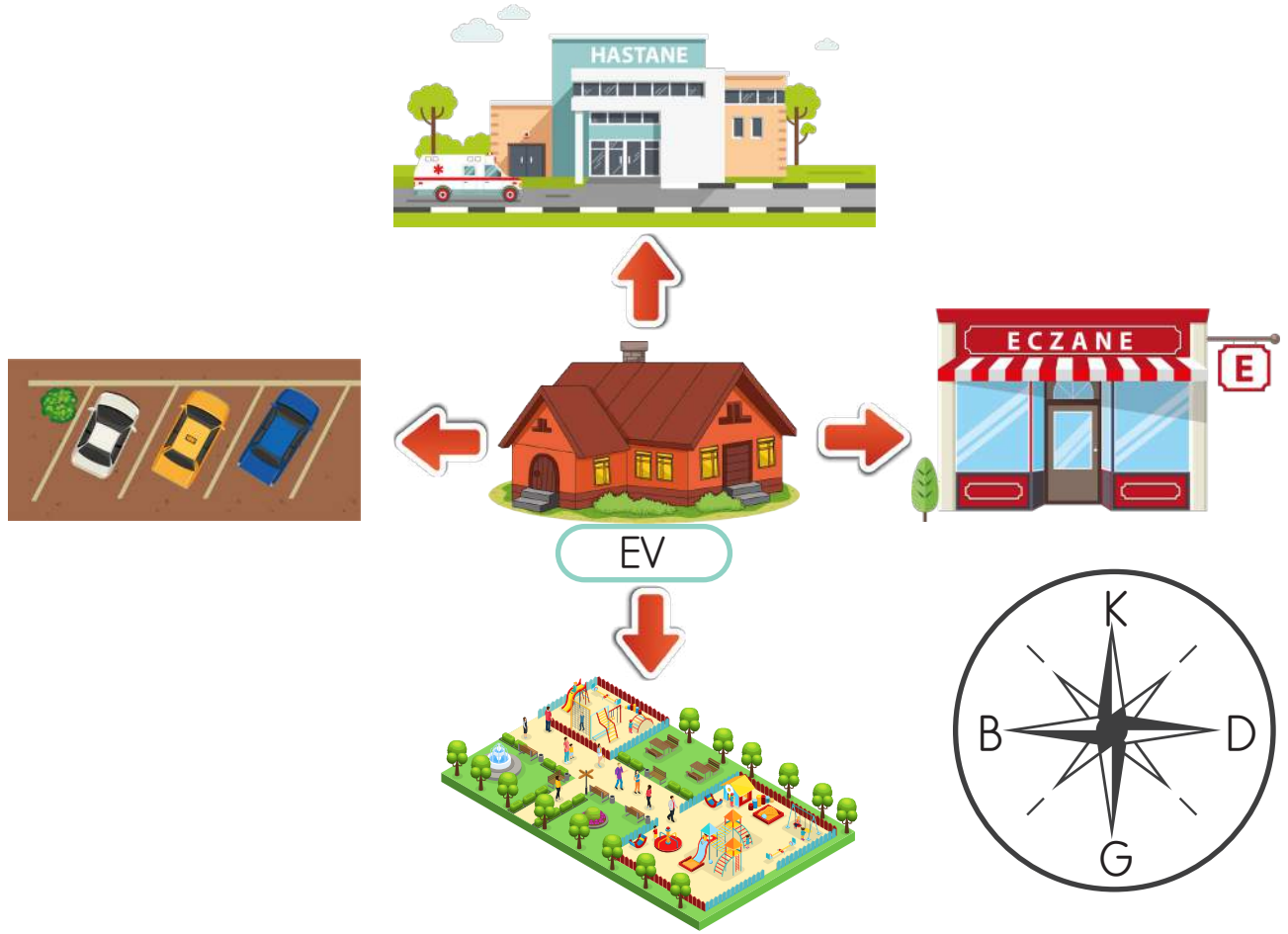
Defterimizi ya da kitabımızı yere koyup yukarıdan baktığımızda onun sadece üst yüzeyini görürüz. Bu bakışa **kuş bakışı** denir.

KROKİ

Okul, sınıf, sokak, mahalle gibi bir yerin tam tepeden görünüşünün küçültülerek kâğıt üzerine çizilmesine **kroki** denir. Kroki çizilirken yön belirtilir. Bir arkadaşımıza evimizi tarif ederken kroki çizebiliriz. Krokiyi çizerken caddeleri, sokakları ve belli noktaları gösteririz.

ETKİNLİK 2

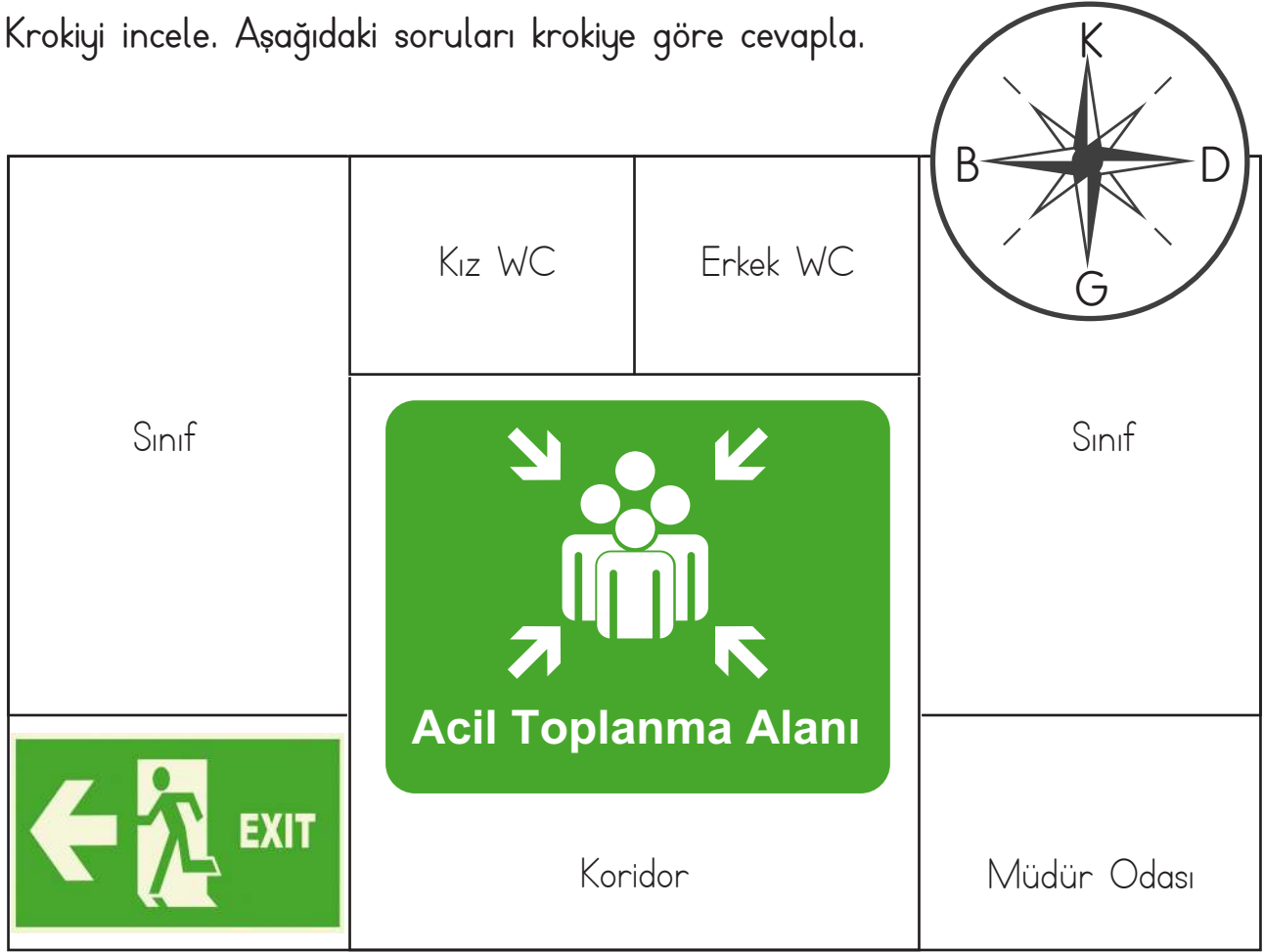

Yukarıdaki krokiye göre aşağıda verilen cümleler doğru ise D'yi yanlış ise Y'yi daire içine al.

1. Evin kuzeyinde hastane vardır. (D) (Y)
2. Evin doğusunda eczane vardır. (D) (Y)
3. Evin batısında otopark vardır. (D) (Y)
4. Evin güneyinde park vardır. (D) (Y)
5. Park evin batısındadır. (D) (Y)
6. Evin doğusunda hastane vardır. (D) (Y)
7. Evin güneyinde otopark vardır. (D) (Y)

ETKİNLİK 3

Krokiyi incele. Aşağıdaki soruları krokiye göre cevapla.

1) Koridorun kuzeyinde ne var?

.....

2) Koridorun doğusunda ne var?

.....

3) Koridorun batısında ne var?

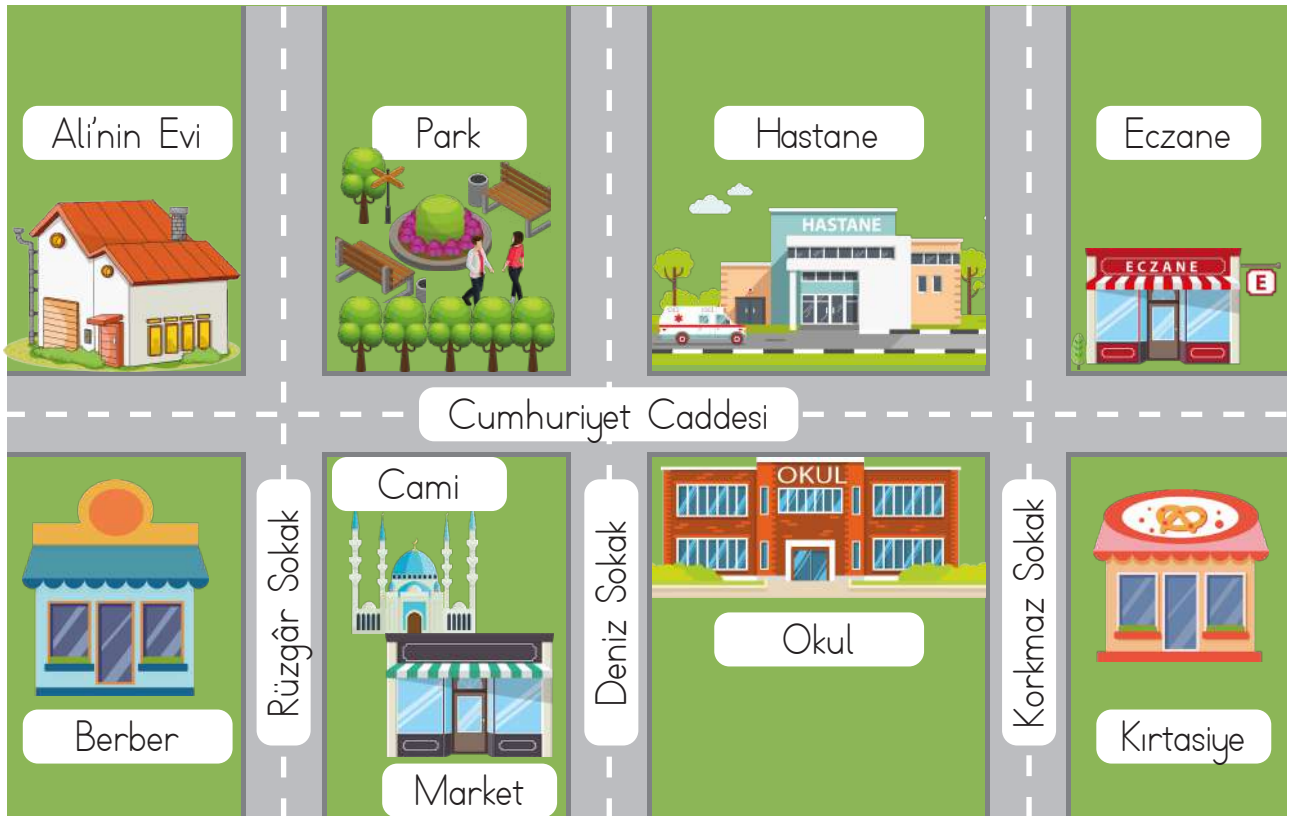
.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Kroki bir yerin kuş bakışı görüntüsünün çizilmesidir.
- () Kroki görüntünün göz kararı çizilmesidir.
- () Kroki çiziminde kuş bakışı bakarak çizim yapılmaz.
- () Çizdiğimiz yerin etrafındaki önemli yerleri krokide göstermeyiz.
- () Krokilerde yönlerin bulunması gereksizdir.
- () Kroki çizimleri bir yeri bulmada bize kolaylık sağlar.
- () Kuş bakışı bir yere yukarıdan bakma anlamındadır.
- () Kuş bakışı baktığımızda nesnenin sadece üst yüzeylerini görürüz.

Aşağıdaki krokiyi inceleyiniz. Okulun çevresinde bulunan yerlerin konumlarını söyleyiniz.

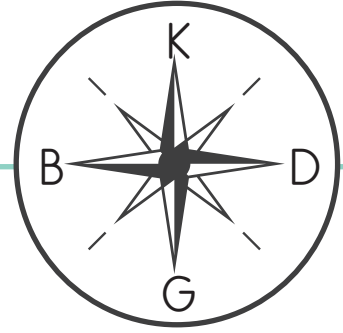

ETKİNLİK 5

Emre'nin evinin;

- kuzeyinde hastane,
- güneyinde oyun parkı,
- doğusunda kütüphane,
- batısında müze vardır.

Buna göre aşağıya Emre'nin evinin krokisini çiz.

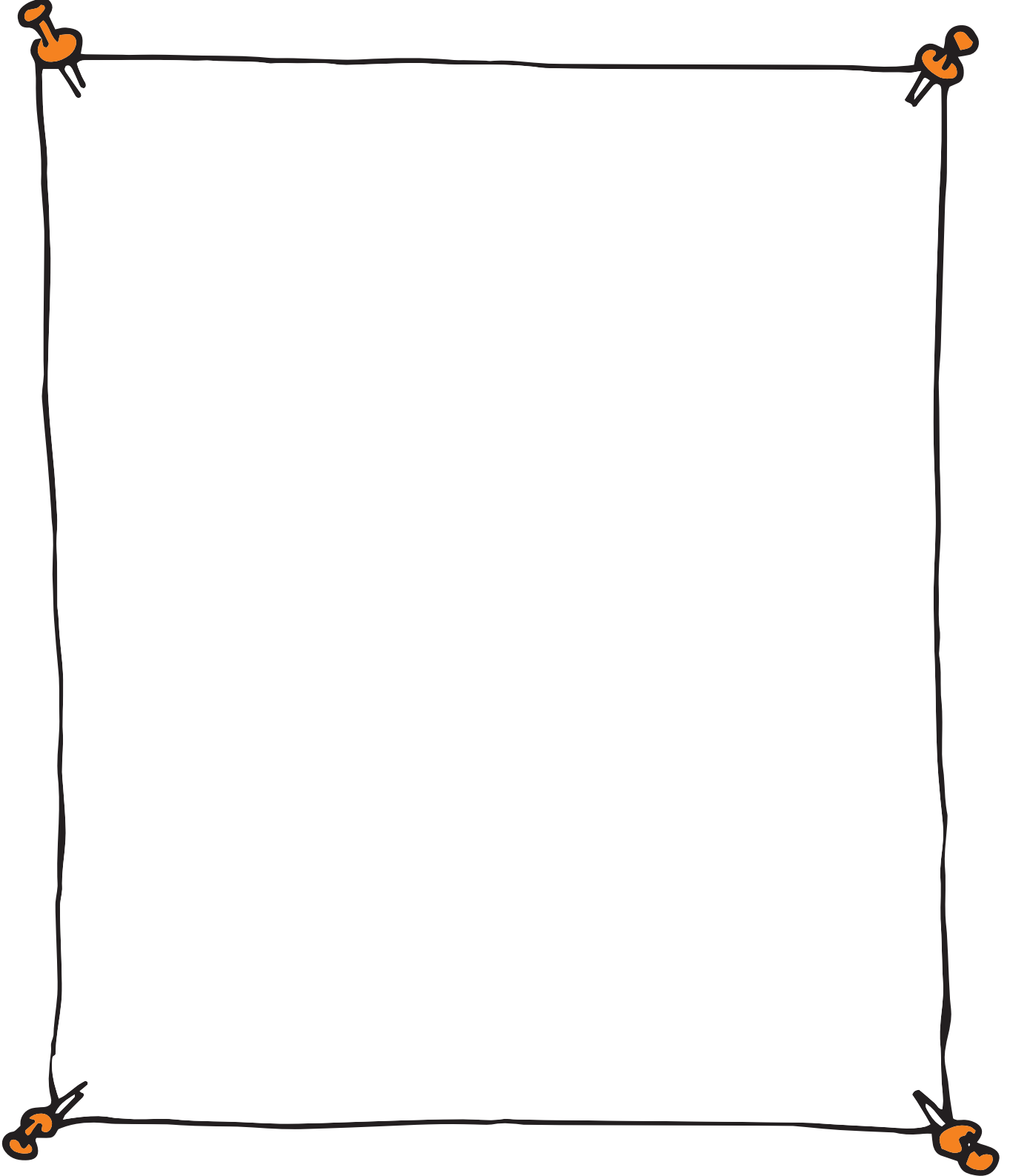
Emre'nin Evi

Blank area for drawing the map of Emre's house and its surroundings.

ETKİNLİK 6

Sen de bir büyüğünün yardımıyla evinizin bulunduğu mahalleyi, sokağı ve evinize yakın apartmanlarla önemli yapıları incele.

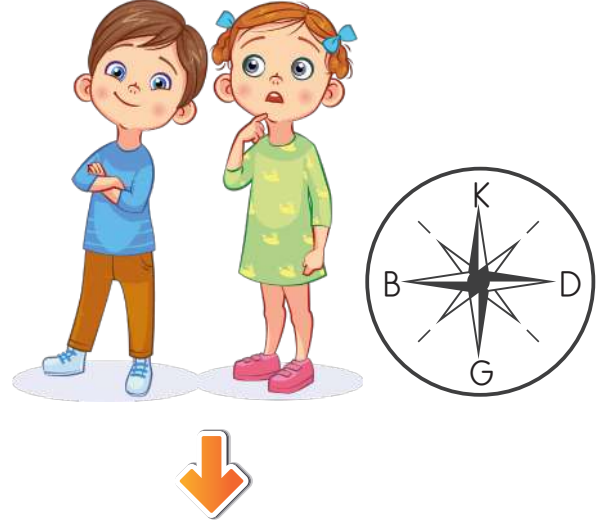
Evinin bulunduğu yerin krokisini aşağıya çiz.

ETKİNLİK 7

Ayşe arkadaşları ile sinemaya gitmek istiyor. Aşağıdaki yön tarifine göre kareleri boyayarak Ayşe ve arkadaşlarını sinemaya götür.

- 1) Üç kare güneye ilerle.
- 2) Dört kare batıya ilerle.
- 3) İki kare güneye ilerle.
- 4) İki kare doğuya ilerle.
- 5) Üç kare güneye ilerle.
- 6) Üç kare batıya ilerle.

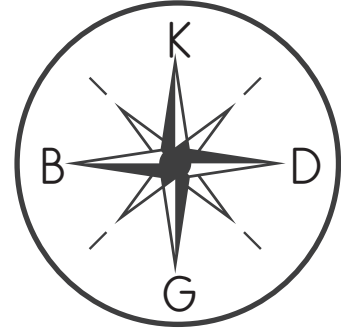

Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev			
Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev		Hastane	
								Ev	Ev
Market				Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev
Ev	Ev								
Ev	Ev	Ev	Ev	Ev		Okul		Ev	Ev
Ev	Ev	Ev	Ev	Ev		Ev	Ev	Ev	
								Ev	
Sinema						Park		Ev	Ev
Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen bilgilerden yararlanarak krokide boş bırakılan yerleri doldur.

- 1) Esra'nın evinin kuzeyinde market vardır.
- 2) Marketin kuzeyinde okul vardır.
- 3) Okulun batısında hastane vardır.
- 4) Hastanenin batısında eczane vardır.
- 5) Eczanenin güneyinde spor salonu vardır.
- 6) Spor salonunun güneyinde park vardır.
- 7) Parkın doğusunda banka vardır.
- 8) Bankanın kuzeyinde otopark vardır.

KONU : İnsanlar, Yerler, Çevreler

KAZANIM : Yaşadığı çevredeki doğal ve beşerî unsurları ayırt eder.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

DOĞAL UNSUR

Çevre: Canlıların hayatları süresince ilişkilerini sürdürdükleri ve etkileşim içinde oldukları ortamdır.

Doğal ortam: İnsan etkisi olmadan oluşan ortamdır.

Doğal unsur: İnsan elinin değmediği unsurlardır. Ovalar, dağlar, bitkiler, akarsular doğal unsurlara örnektir.

ETKİNLİK 2

BİLGİ NOTU

BEŞERÎ UNSUR

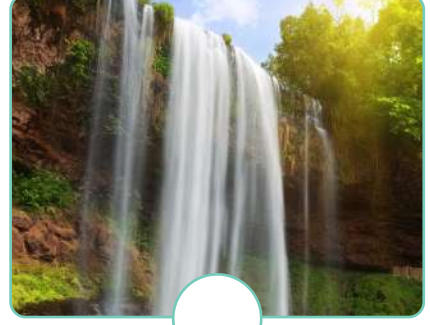
Beşerî ortam: İnsanlar tarafından yapılan ortamdır.

Beşerî unsur: İnsanların doğal unsurlar üzerinde çalışmalarını sonucu oluşan unsurlardır. Elektrik direkleri, köprüler, yollar, barajlar beşerî unsurlara örnektir.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki resimleri incele.

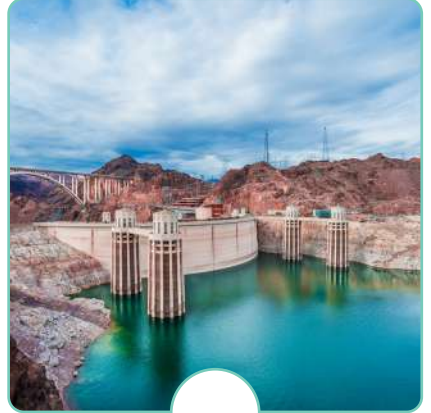
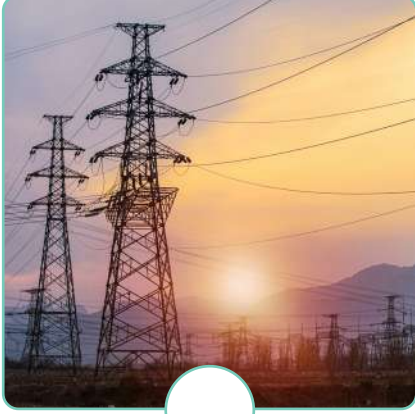
Doğal unsur (insan eli değmemiş) olanları işaretle.

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki resimleri incele.

Beşerî unsur (insan eli ile yapılmış) olanları işaretle.

ETKİNLİK 5

Tablodaki unsurların özelliklerine uygun yerlere örnekteki gibi "+" işareti koy.

Yerler	Doğal Unsurlar	Beşerî Unsurlar
Park		+
Dağ	+	
Yol		
Bina		
Deniz		
Akarsu		
Çiçek		
Nehir		
Ağaç		
Şehir		
Bahçe		
Baraj		
Sulama Göleti		

ETKİNLİK 6

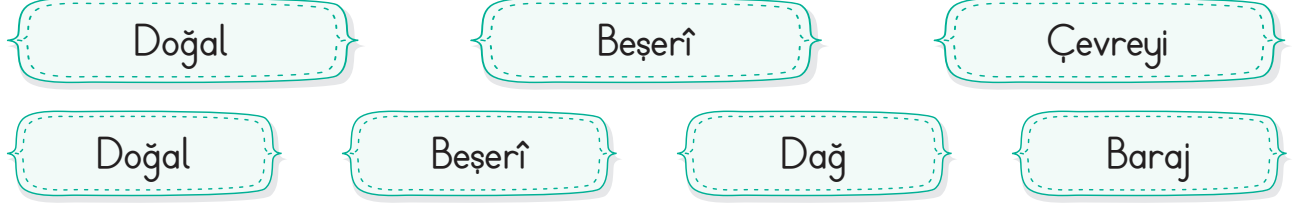
Çevrende gördüğün doğal ve beşerî unsurları aşağıdaki tabloya örnekteki gibi yaz.

Doğal Unsurlar	Beşerî Unsurlar
1) Dağ	1) Ev
2)	2)
3)	3)
4)	4)
5)	5)

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- 1) Güneş, ay, yıldız gibi unsurlara unsur denir.
- 2) Doğada çevremizde insanların yaptığı unsurlara unsurlar denir.
- 3) İnsanlar olumlu ve olumsuz olarak etkiler.
- 4) Göl unsurdur.
- 5) Park unsurdur.
- 6) doğal unsurdur.
- 7) beşerî unsurdur.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Akarsu, göl, dağ ve denizler doğal unsurlara örnektir.
- () Barajlar, köprüler, evler beşerî unsurlara örnektir.
- () Oyun parkı doğal unsurdur.
- () Ağaç beşerî unsurdur.
- () Doğal çevre insan etkisi olmadan oluşmuş çevredir.
- () Yaşadığımız çevrede hem doğal hem de beşerî unsur vardır.
- () İnsanlar tarafından oluşturulan unsurlara doğal unsurlar denir.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki resimleri inceleyin. Doğal unsur olanların altına 'Doğal Unsur', beşerî unsur olanların altına 'Beşerî Unsur' yazın.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONU : İnsanlar, Yerler ve Çevreler

KAZANIM : Çevresinde meydana gelen hava olaylarını gözlemleyerek bulgularını resimli grafiklere aktarır.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

HAVA OLAYLARI

Havada meydana gelen ısınma, soğuma, kar, yağmur, rüzgâr, sis, gök gürültüsü gibi olaylara **hava olayları** denir.

Hava olayları birkaç saat içinde değişebileceği gibi bazen bir hafta boyunca süreklilik de gösterebilir. Yaşadığınız yerde hava bazen güneşli, bazen parçalı bulutlu, bazen sisli olabildiği gibi bazen yağmur, kar veya dolu yağabilir. Hava sıcaklığı yaz mevsiminde yükselirken kışın düşer.

HAVA DURUMU

Bir yerde meydana gelen hava olaylarının günlük durumuna **hava durumu** denir.

Hava durumunu takip etmenin önemli faydaları vardır. Örneğin yağmur yağacağını öğrenen bir kişi, dışarı çıkmadan önce yanına şemsiyesini alarak ıslanmaktan kurtulabilir. Hava durumunu izleyip havanın çok soğuk olacağını öğrenen bir kişi o gün dışarı çıkarken kalın kıyafetlerini giyerek tedbirini alabilir. Aynı şekilde havanın rüzgârlı, denizin dalgalı olacağını bilen bir balıkçı da ava çıkışını erteleyerek önlemini alır.

Ülkemizde hava hareketlerini inceleyerek bir yerde görülebilecek hava durumunu tahmin eden kurum Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüdür.

Günümüzde meteorolojinin yaptığı hava tahminlerini televizyon, radyo, internet, gazete gibi araçlardan öğrenebiliriz.

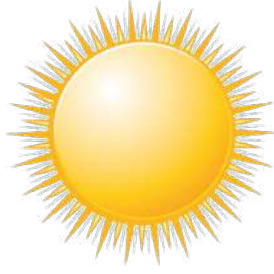
Hava sıcaklığını **termometre** ile ölçeriz.

Aşağıdaki sembolleri incele.

Hava durumu hakkında bilgi verilirken kullanılan bazı semboller şunlardır:

Sisli

Güneşli

Parçalı Bulutlu

Bulutlu

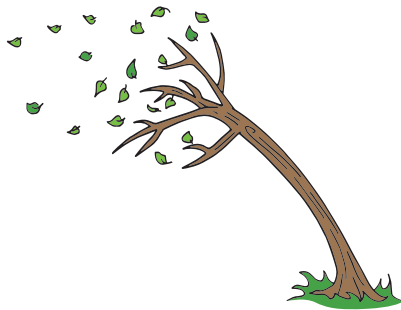
Kar Yağışlı

Şiddetli Yağmur

Yağmurlu ve Güneşli

Rüzgârlı

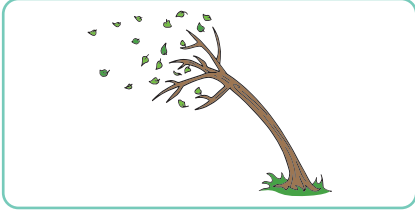
Şiddetli Fırtına

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki sembollerle hava olaylarını eşleştir.

Karlı

Güneşli

Parçalı Bulutlu

Çok Bulutlu

Rüzgârlı

Gök Gürültülü

Yağmurlu

ETKİNLİK 3

Kutuların içindeki hava olaylarını bulup tabloya yaz.

Güneşli

Parçalı Bulutlu

Yağmurlu

Çiçekli

Karlı

Çok Bulutlu

Gök Gürültülü

Güler Yüzlü

Sinirli

Rüzgârlı

Sisli

1) Güneşli

2)

3)

4)

5)

6)

7)

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki ifadeleri oku. Noktalı yerlere uygun ifadeleri yaz.

Hava olayı

Hava durumu

Termometre

Devlet Meteoroloji İşleri

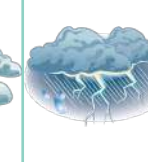
Yaz

Semboller

- 1) Havada meydana gelen ısınma, soğuma, kar, yağmur, rüzgâr, sis, gök gürültüsü gibi olaylara denir.
- 2) Hava sıcaklığı mevsiminde yükselirken kışın düşer.
- 3) Bir yerde meydana gelen hava olaylarının günlük durumuna denir.
- 4) Ülkemizde hava hareketlerini inceleyerek bir yerde görülebilecek hava durumunu tahmin eden kurum Genel Müdürlüğüdür.
- 5) Hava sıcaklığını ölçen aletin adı dir.
- 6) Hava olaylarını ifade ederken çeşitli kullanılır.

ETKİNLİK 5

Merhaba ben Mustafa. Ankara'da yaşıyorum. Bir hafta boyunca sabah, öğlen ve akşam evimin penceresinden bakarak bulunduğum şehrin hava grafiğini oluşturdum.

Semboller								
Hava Olayları	Güneşli	Yağmurlu	Bulutlu	Karlı	Rüzgârlı	Sisli	Gök Gürültülü	Parçalı Bulutlu

HAVA DURUMU			
	Sabah	Öğle	Akşam
Pazartesi			
Salı			
Çarşamba			
Perşembe			
Cuma			
Cumartesi			
Pazar			

ETKİNLİK 6

Sen de hafta boyunca yaşadığın yerdeki hava durumunu gözlemler.

Semboller								
Hava Olayları	Güneşli	Yağmurlu	Bulutlu	Karlı	Rüzgârlı	Sisli	Gök Gürültülü	Parçalı Bulutlu

HAVA DURUMU			
	Sabah	Öğle	Akşam
Pazartesi			
Salı			
Çarşamba			
Perşembe			
Cuma			
Cumartesi			
Pazar			

KONU : İnsanlar, Yerler ve Çevreler

KAZANIM : Yaşadığı yer ve çevresindeki yer şekilleri ve nüfus özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

İnsanın içinde bulunduğu canlı ve cansız varlıkların yer aldığı ortama **çevre** denir.

İnsan etkisi olmadan kendiliğinden ortaya çıkan unsurlara **doğal unsur** denir.

İnsanların doğayı kendi ihtiyaçları doğrultusunda değiştirerek ortaya koyduğu ürünlere **beşerî unsur** denir.

Doğal Unsurlar

Dağ	Şelale	Deniz	Ada	Göl	Orman

Beşerî Unsurlar

Ev	Baraj	Köprü	Tünel	Yol	Fabrika

ETKİNLİK 2

Aşağıda verilen sözcükleri uygun bölüme yaz.

Dağ	Göl	Baraj	Köprü
Ada	Fabrika	Orman	Ev
Deniz	Tünel		

Doğal Unsurlar	Beşerî Unsurlar
1)	1)
2)	2)
3)	3)
4)	4)
5)	5)
6)	6)
7)	7)

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki bilgileri oku. İfadelerde bulunan unsurların arasındaki ilişkiyi bul ve “artar-azalır” sütunlarından uygun olanı boya.

İklimi ılıman ve yağışlı bölgelerde nüfus	Artar.	Azalır.
Ormanların sık olduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Su kaynaklarının zengin olduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Verimsiz toprakların olduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Sanayi ve ticaretin olduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Turizm faaliyetlerinin yoğunlaştığı yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Önemli yollara yakın yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
Maden kaynaklarının bulunduğu yerlerde nüfus	Artar.	Azalır.
İklimi sert karasal olan bölgelerde nüfus	Artar.	Azalır.

ETKİNLİK 4

Aşağıda istenen bilgileri yaşadığın ilin özelliklerini düşünerek yaz.

Dağ:	En önemli tarım ürünleri:
.....	
Nehir:	Meşhur yiyecekleri:
.....	
Ova:	Kışları iklimi:
.....	
Göl:	Yazları iklimi:
.....	

ETKİNLİK 5

Şiiri oku.

Soruyu cevapla.

Ah Erzurum!

Çocukluğumu bıraktığım şehir...

Salkım salkım kristal tanelerinle

Ve kar beyaz halıların yerde

Çeşmelerinden akar buz gibi sular,

Şifadır her derde.

Erzurum;

Çocukluğumu bıraktığım şehir...

Kardan evlerin

Buzdan ağaçlarla süslü

Sıcak sıcak içime akar

Ve şimdi uzaklarda kalan diyar,

Erzurum

Çocukluğumu bıraktığım şehir...

Bu şiire göre Erzurum'un coğrafi özellikleriyle ilgili hangi çıkarım yapılabilir?

- a) İçinden birçok akarsu geçmektedir.
- b) Sıcak su kaynakları bulunmaktadır.
- c) Salkım salkım üzümler yetiştirilir.
- d) Kar yağışıyla yerler halı gibi kaplanır.

ETKİNLİK 6

Çocuklardan hangisi Karadeniz Bölgesi ile ilgili yanlış bilgi vermiştir? Bul ve işaretle.

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Türkiye’de en fazla nüfus Marmara Bölgesi’nde yer almaktadır.
- () Yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu yerlerde nüfus yoğundur.
- () Beşerî unsurlar nüfusun yerleşmesine etki etmez.
- () Ormanların sık olduğu yerlerde nüfus fazladır.
- () Doğu Anadolu Bölgesi’nde soğuk geçen kış mevsiminden dolayı nüfus yoğundur.
- () Su kaynaklarının az olduğu yerlerde nüfus yoğunlaşmıştır.
- () Kıyı kesimlerde iklim ve yeryüzü şekillerinden dolayı nüfus azalmıştır.
- () Dağlık alanların nüfusu yoğundur.
- () Toprakları verimli bölgelerin nüfusu yoğundur.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki bilgiyi oku. Bilgiye göre haritayı boya.

HATIRLAYALIM!

Ülkemizin kıyı kesimleri, yerleşmeye uygun olduğu için insanlar tarafından tercih edilmiştir.

Yükseltinin ve soğukların arttığı iç kesimler, yerleşmek için tercih edilmemiştir.

Nüfusu yoğun olan yerleri kırmızı renge boya.

Nüfusu seyrek olan yerleri maviye boya.

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruyu cevapla. Doğru seçeneğin yıldızını istediğin renge boy.

Çocuklar Türkiye’de nüfusun ve nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu bölge Marmara’dır. Bunun sebepleri nelerdir?

- a) Yer şekillerinin sade olması
- b) Sanayinin gelişmiş olması
- c) Zengin taşkömürü yataklarına sahip olması
- d) Ulaşımın gelişmiş olması

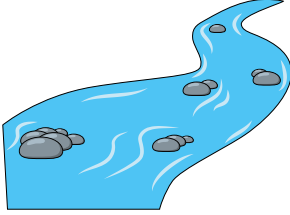
ETKİNLİK 10

Şiiri oku.

Kutuların içinde yazan sözcükleri şiirden bul ve yuvarlak içine al.

Dağ

Akarsu

Ova

Göl

Bir dön bak yeryüzüne
Alçaktadır alçakta
Ova derler adında
Konya, Urfa, Çukurova.

Bir dön bak yeryüzüne
Yüksektedir yüksekte
Dağ deriz adına
Toroslar örnektir sıradağlara.

Bir dön bak yeryüzüne
Akarlar belli eğimde
Fırat, Dicle, Sakarya
Örnektir akarsulara.

Bir dön bak yeryüzüne
Karalarda çukurlarda
Suların dolmasıyla
Gölleri oluşturur ya!

KONU : İnsanlar, Yerler ve Çevreler

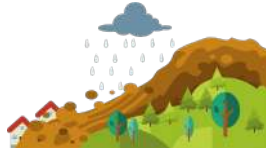
KAZANIM : Doğal afetlere yönelik hazırlıkları yapar.

ETKİNLİK 1

Kelimeleri oku.

Deprem

Heyelan

Sel

Çığ

BİLGİ NOTU

Yeryüzü isteğimizle ya da isteğimiz dışı sürekli değişim hâlinedir. Önlenmesi insan eliyle mümkün olmayan sel, deprem, heyelan, çığ gibi yıkıcı etkileri olan olaylara doğal afet denir.

HATIRLAYALIM!

Unutmayalım, doğal afetleri engellemek mümkün değildir ancak vereceği zararları en aza indirebiliriz.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki soruları cevapla.

ÇÖK

KAPAN

TUTUN

1) Verilen görsel aşağıdaki doğal afetlerden hangisi ile ilgilidir?

- a) Erozyon
- b) Deprem
- c) Sel
- d) Çığ

Yerleşim birimlerinde veya yol güzergâhında meydana gelmesi sonucunda insanlar toprak altında kalarak yaşamlarını kaybedebilir. Konutlar toprak altında kalabilir, kısmen veya tamamen kullanılamaz hâle gelebilir.

2) Öğretmenin verdiği bilgide toplum hayatına etkileri verilen doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Deprem
- b) Sel
- c) Heyelan
- d) Çığ

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Depremi oluşmasında hava durumunun ve iklim olaylarının bir etkisi yoktur.
- () Ülkemizin büyük bir bölümü deprem riski altındadır.
- () Ağaçlandırma çalışmalarının yapılması heyelan riskini artırır.
- () Dağcılar ve kayakçılar sel felaketinden daha fazla etkilenir.
- () Depremi olması insanlar tarafından engellenebilir.

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen cümleleri uygun sözcüklerle eşleştir.

Binalar akarsu kenarına yapılmamalıdır.

Destek duvarları yapılmalıdır.

Ormanda çöp bırakılmamalıdır.

Binaların sağlamlığı kontrol edilmelidir.

Araçların çok geçtiği, yoğun kar yağışı olan dağlık bölgelerde kar tüneli yapılmalıdır.

Kitaplık, tablo gibi devrilebilen eşyalar sabitlenmelidir.

ETKİNLİK 5

Resimlerin altına doğal afetlerin isimlerini yaz.

Yangın

Heyelan

Sel

Deprem

Tsunami

Yanardağ patlaması

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 6

Deprem çantasında olması gerekenleri boya.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

Heyelan

Deprem

Çığ

Erozyon

Orman yangını

- 1) Yer kabuğunun aniden kırılması nedeniyle yeryüzünde meydana gelen sarsıntıya denir.
- 2) Eğimli yamaçlarda tutunamayan kar kütesinin yuvarlanarak büyümesiyle meydana gelen doğal afete denir.
- 3) Eğimin çok olduğu alanlarda toprak tabakasının alttaki ana kayayı da alarak kütleler hâlinde aşağı kaymasına denir.
- 4) Kurak ve yarı kurak bölgelerde toprağın üst kısmının sel suları ve rüzgâr tarafından süpürülmesine denir.
- 5) Yıldırım düşmesi, aşırı sıcaklık gibi etkenlerle çıkabilir.

ETKİNLİK 8

Tabloda verilen kavramların ait olduğu doğal afet türünü işaretleyin.

Kavramlar	Deprem	Çığ	Heyelan	Erozyon	Sel
Fay hattı					
Karların erimesi					
Killi toprak					
Kuraklık					
Eğimli arazi					
Dere yatağı					
Richter ölçeği					
Kar					
Akarsu ve rüzgâr					
Su baskını					

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Türkiye’de meydana gelen en büyük deprem hangisidir?

.....

- 2) Tarihte kaydedilen en büyük deprem nerede ve ne zaman gerçekleşmiştir?

.....

- 3) Deprem anında evimizdeyse neler yapmalıyız?

.....

- 4) Depremi önceden haber veren bir icat yapsaydın ona ne ad verirdin, neden?

.....

.....

- 5) Depremle ilgili farkındalık yaratmak adına bir afiş hazırlasan afişe yazacağın cümle ne olurdu?

.....

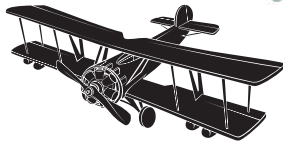
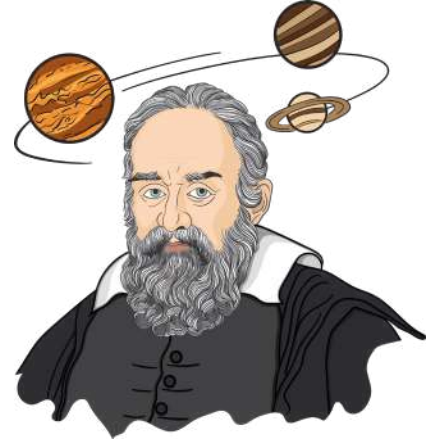
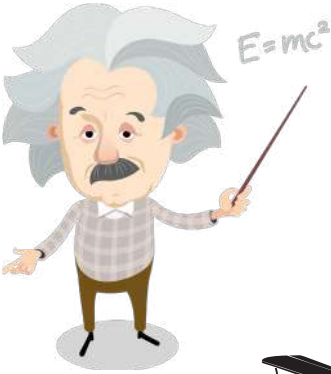
ETKİNLİK 10

Bulmacayı örnekteki gibi çöz.

U	Y	K	U	T	U	L	U	M	U
B	A	T	T	A	N	İ	Y	E	B
S	D	Ü	D	Ü	K	L	O	S	U
K	A	L	E	M	N	M	Ö	K	Ç
N	K	İ	Y	A	F	E	T	A	A
İ	P	A	R	A	A	E	L	Ğ	D
B	İ	S	K	Ü	V	İ	Ş	İ	İ
E	L	F	E	N	E	R	İ	T	R

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

KONU : Bilim, Teknoloji ve Toplum

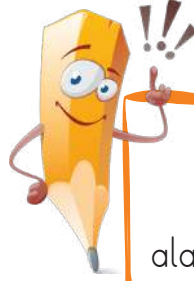
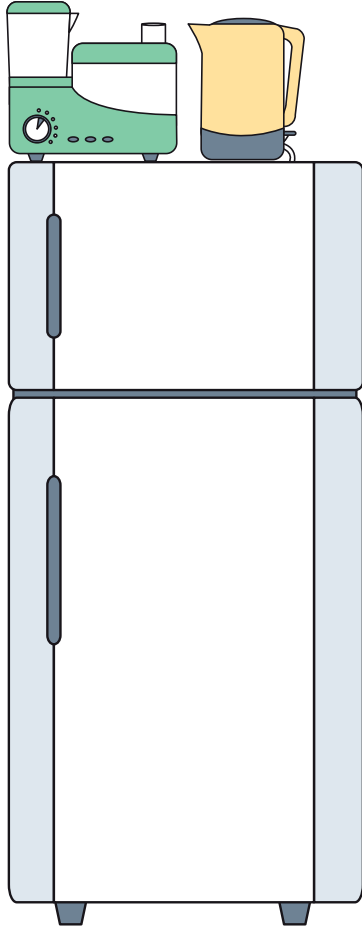
KAZANIM : Çevresindeki teknolojik ürünleri, kullanım alanlarına göre sınıflandırır.

ETKİNLİK 1

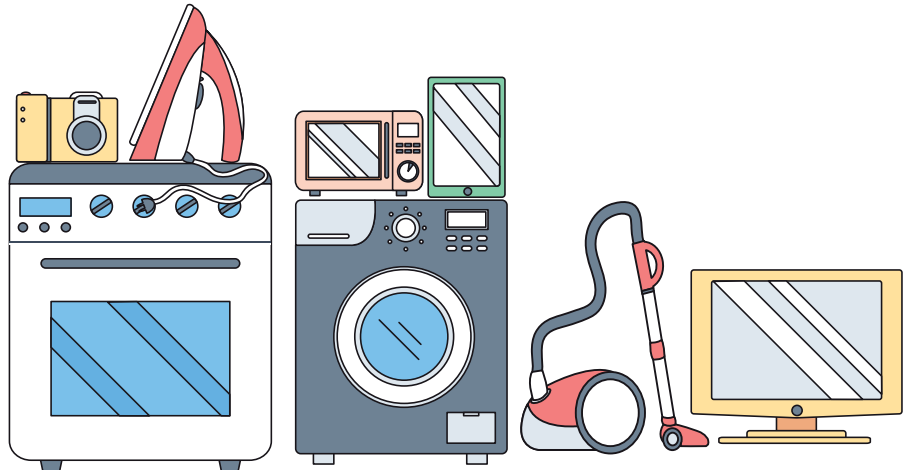
BİLGİ NOTU

Teknoloji kullanarak üretilen alet, makine gibi araçlara teknolojik ürünler denir. Televizyon, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, buzdolabı bunlara örnektir.

UNUTMAYALIM!

Teknolojik ürünler kullanıldıkları alana göre değişebilir.

ETKİNLİK 2

Aşağıda verilen teknolojik aletleri kullanım alanlarına göre tabloda uygun olan yere yaz.

Araba

Röntgen

Bilgisayar

Televizyon

Ultrason

Telefon

Ütü

Projeksiyon

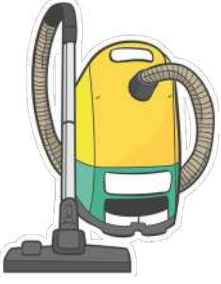

Ateş ölçer

Çamaşır makinesi

Akıllı tahta

Elektrik süpürgesi

Eğitim	Sağlık	Ev	Haberleşme ve Ulaşım

ETKİNLİK 3

Eğitim alanında kullanılan teknolojik aletlerin altındaki kutucuğu turuncuya boya. 🟠

Sağlık alanında kullanılan teknolojik aletlerin altındaki kutucuğu maviye boya. 🟡

Evde kullandığımız teknolojik aletlerin altındaki kutucuğu sarıya boya. 🟡

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- 1) Evdeki yiyecek ve içeceklerin bozulmaması için kullanınız.
- 2) Özlediğimiz insanlar ile konuşmayı ile yaparız.
- 3) Kirli kıyafetlerimizi temizler.
- 4) Hastanelerde kemiklerimizin resmini çeker.
- 5) Evlerde yerlerin tozlarını temizlemek için kullanınız.
- 6) Kıyafetlerimizin kırıışıklarını ile açarız.
- 7) Doğanın ya da kendimizin resmini ile çekeriz.
- 8) ile bir yerden bir yere daha kısa sürede gideriz.
- 9) Okullarımızda çalışma kâğıtlarını çoğaltmak için kullanınız.
- 10) Haberleşmek ve boş vakitleri değerlendirmek için seyrederiz.

ETKİNLİK 5

Evimizde kullandığımız teknolojik aletlerin kutucuğunu kırmızı renge boya.

ETKİNLİK 6

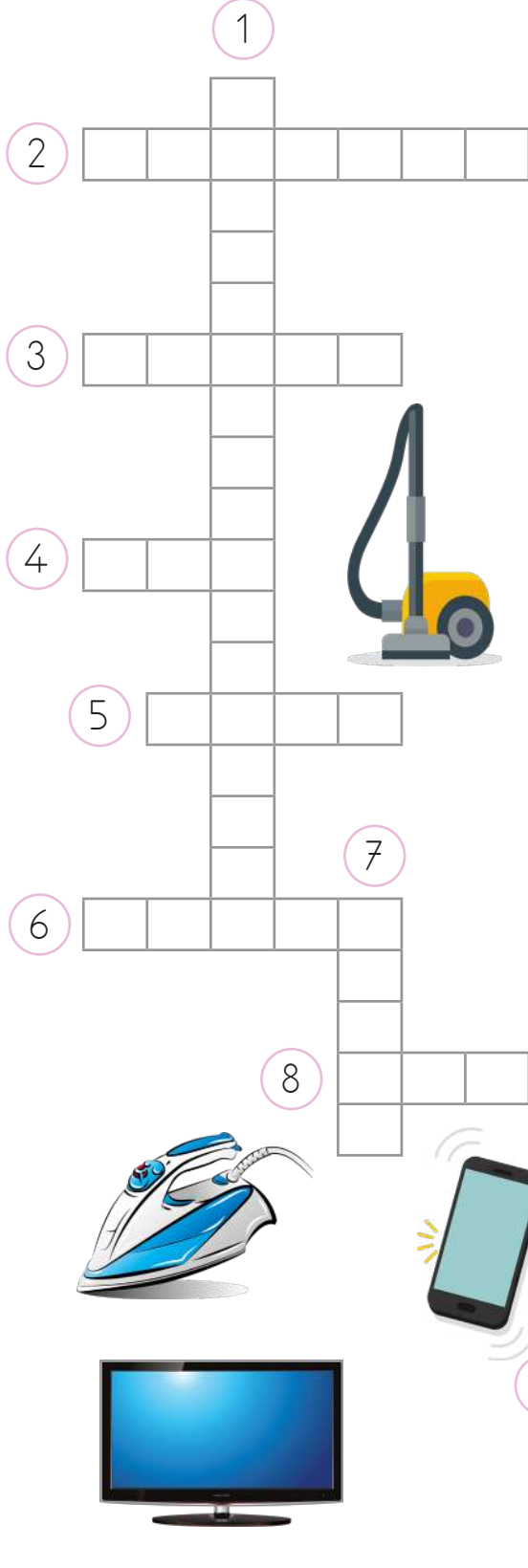
Aşağıdaki cümleleri oku. Doğru cümle kadar yıldız boya.

- Birbirimizle iletişim kurmak için telefonu kullanırız.
- Tansiyon aleti ateşimizi ölçer.
- Buzdolabı yemekleri pişirir.
- Çamaşır makinesi kirli kıyafetleri yıkar.
- Ödevlerimizi yapmak için bilgisayarı kullanırız.
- Uçak gökyüzünde ulaşım yaptığımız araçtır.
- Televizyon evi süpürür.
- Kıyafetlerimizin kırıksıklığını fön makinesi açar.
- Akıllı tahta hastanelerde kullanılır.
- Doktor bizi stetoskop ile muayene eder.

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki bulmacayı verilen cümleleri kullanarak çöz.

- 1) Evdeki tozları temizlemeye yarar.
- 2) Birbirimizle konuşmak için kullandığımız araç.
- 3) Kek pişirmeyi sağlar.
- 4) Kıyafetlerimizin kırısklığını açarız.
- 5) Rayların üzerinde giden araçtır.
- 6) Yaz mevsiminde serinlemeye yardımcı olur.
- 7) Kara yolu üzerinde yolculuk yaptığımız araç.
- 8) Yiyecek ve içeceklerimizi saklamayı sağlar.
- 9) Vücut sıcaklığımızı ölçer.
- 10) Derslerimiz için araştırma yaparız.

ETKİNLİK 8

Nesne resimlerini uygun elektronik alet resmi ile eşleştir.

ETKİNLİK 9

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Yiyeceklerimizi fırında pişiririz.
- () Özlediğimiz insanlarla televizyondan konuşuruz.
- () Fön makinesi evi süpürür.
- () Kirli tabak ve bardakları bulaşık makinesi temizler.
- () Bilgisayar ödevlerimizi yapmaya yardımcı olur.
- () Çamaşır makinesi kıyafetleri kurutur.
- () Tablet ile saçlarımızı kurutabiliriz.

ETKİNLİK 10

Eğitim alanında kullanılan teknolojik ürünlerden 3 tanesini aşağıya yaz.

- 1)
- 2)
- 3)

ETKİNLİK 11

Sağlık alanında kullanılan teknolojik aletlerin olduğu balonların kutusunu boya.

KONU : Bilim, Teknoloji ve Toplum

KAZANIM : Teknolojik ürünlerin geçmişteki ve bugünkü kullanımını karşılaştırmak.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Zaman ilerledikçe insanların istek ve ihtiyaçları da değişmektedir. Buna bağlı olarak teknolojik ürünler de değişmeye devam etmektedir.

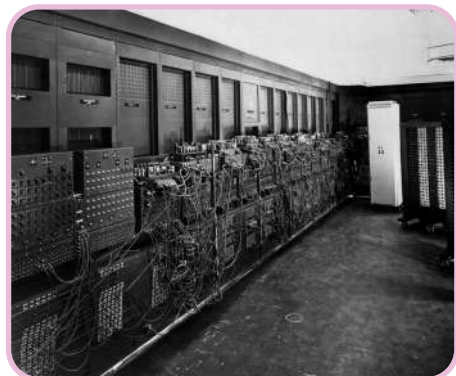
Hey, baksana! Şu an kullandığımız teknolojik aletleri ilk çıktıkları zaman günümüzdeki gibi miydi sence?

Mesela ilk bilgisayarın bir oda kadar olduğunu biliyor muydun?

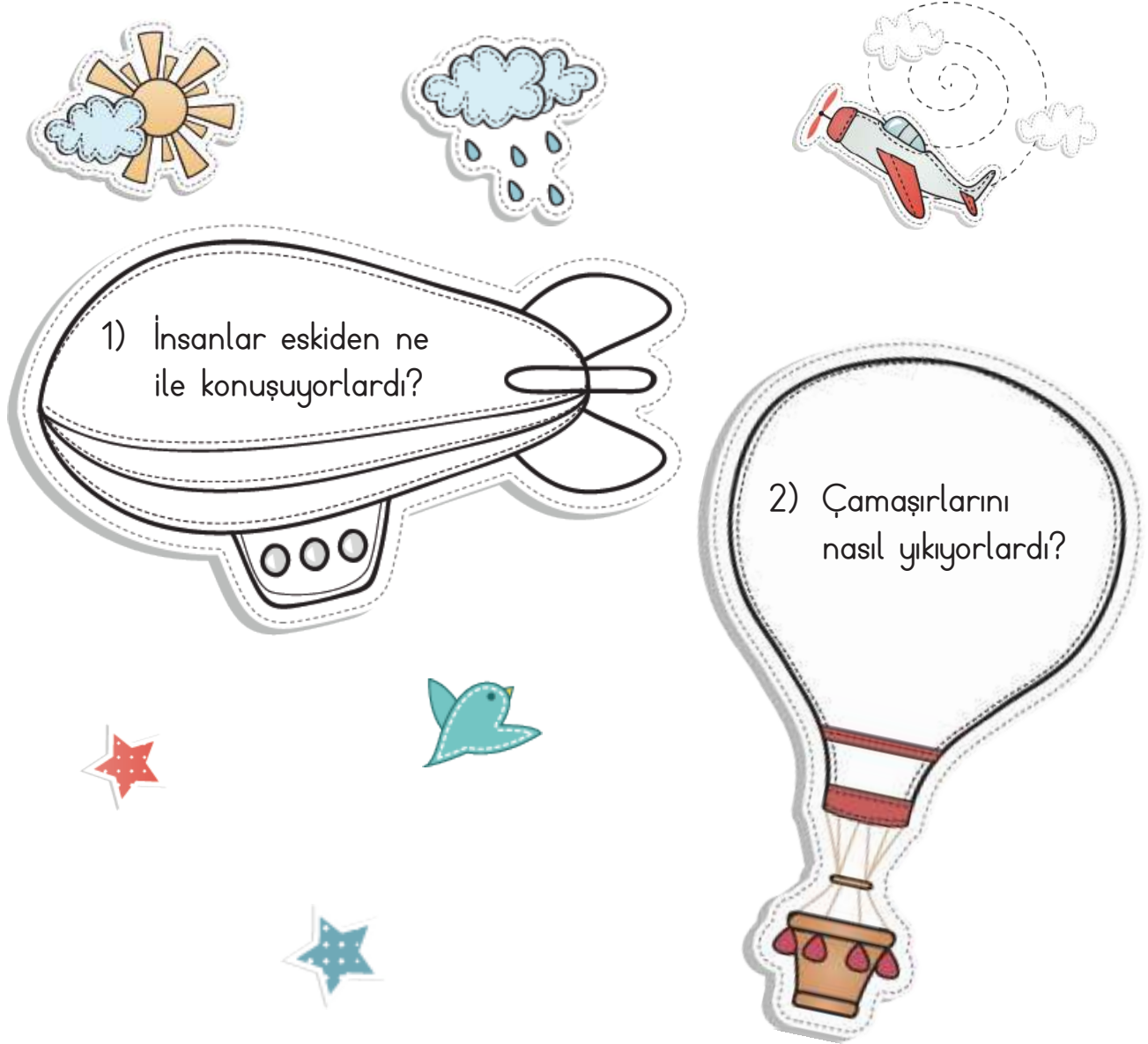
ETKİNLİK 2

Eskiden kullanılan teknolojik aletleri günümüzdeki hâlleri ile eşleştir.

ETKİNLİK 3

Zeplin ve balonun içindeki soruların cevaplarını aşağıya yaz.

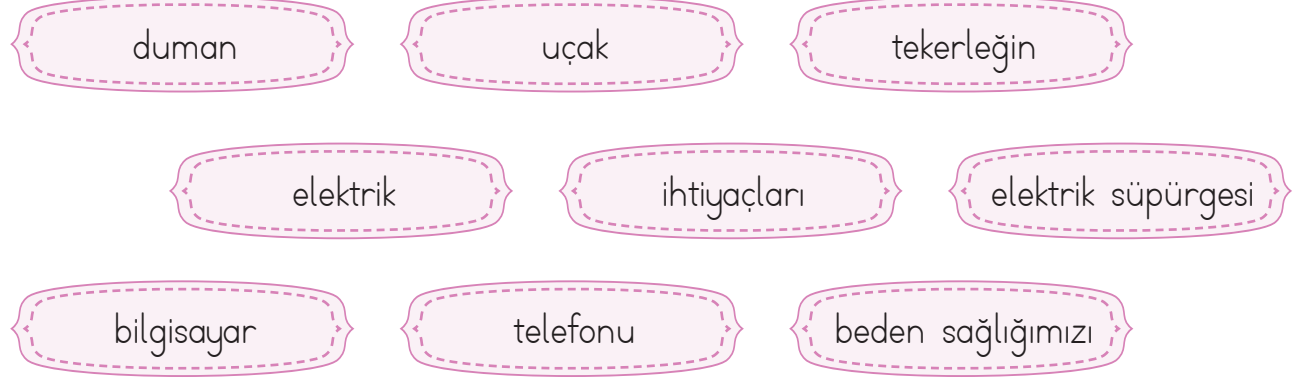

1)

2)

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- Geçmişte aylarca sürebilen yolculuklar ile birkaç saate inmiştir.
- Çok eski zamanlarda insanlar haberleşmeyi kullanarak sağlamışlardır.
- bulunmasıyla at arabaları ortaya çıkmıştır.
- günümüzde teknolojinin gelişmesini sağlayan en önemli faktördür.
- Zaman ilerledikçe insanların değişmektedir.
- Günümüzde çantalarda taşıyabiliyorken ilk bir oda büyüklüğündeydi.
- İcat edildiği zaman çok ses çıkaran artık günümüzde sessiz de çalışmaktadır.
- Eskiden sadece ev ve iş yerlerinde kullandığımız artık cebimizde taşıyoruz.
- Bilgisayar ve televizyon başında uzun vakit geçirmek olumsuz etkiler.

ETKİNLİK 5

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

☐

Teknolojik aletler zaman içinde değişebilir.

☐

Bilgisayar başında uzun vakit geçirmek göz sağlığını bozar.

☐

Teknolojik ilerlemeler zaman kaybına neden olur.

☐

Televizyonu ders çalışmak için kullanırsınız.

☐

Teknolojik ürünler kullanım amacına uygun olmalıdır.

☐

Teknolojik ürünler değişmeden günümüze kadar gelmiştir.

ETKİNLİK 6

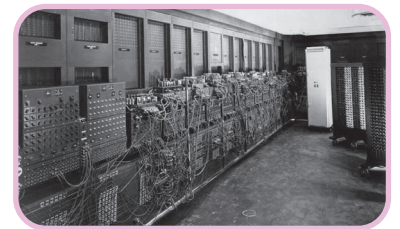
Cümleleri oku. Doğru olanın kutucuğuna + işareti koy.

☐

Eski zamanlarda insanlar dumanla haberleşirdi.

☐

İlk bilgisayar bir oda kadar büyüktü.

☐

Telefonlar geçmişten günümüze hiç değişmeden gelmiştir.

ETKİNLİK 7

Tabloyu uygun örnekleri yazarak doldur.

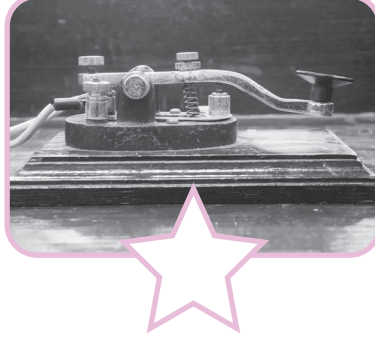
Teknolojinin hayatımıza ve çevremize
olan etkilerini düşünelim.

Teknolojik Gelişmeler	Olumlu Etkileri	Olumsuz Etkileri

ETKİNLİK 8

Günümüzde kullanılan teknolojik aletlerin altındaki yıldızı boy.

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruları cevapla.

- Aşağıdakilerden hangisi teknolojinin yanlış kullanımına örnek olamaz?
 - Gereksiz telefon konuşmaları
 - Zamanı bilgisayar başında harcamak
 - İnterneti bilgi amaçlı kullanmak
 - Fabrikadan çıkan atıkların çevreye bırakılması
- Günümüzde teknolojik ürünler nerede kullanılır?
 - Ev
 - Hastane
 - Okul
 - Hepsi
- Hangisini iletişim amaçlı kullanmayız?
 - Telefon
 - E-posta
 - Duvar saati
 - Telsiz

ETKİNLİK 10

Resmi incele. Soruyu cevapla.

Telefonlar zaman içinde değişikliğe uğramış mıdır? Cevabını aşağıya yaz..

.....

.....

ETKİNLİK 11

Günümüzde kullanmadığımız teknolojik aletlerin kutucuğunu boya.

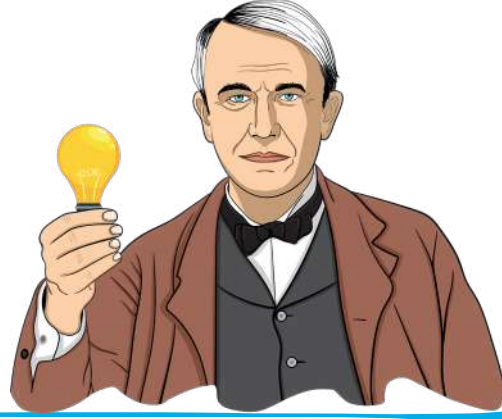
☐☐☐☐☐☐

KONU : Bilim, Teknoloji ve Toplum

KAZANIM : Kullandığı teknolojik ürünlerin mucitlerini ve bu ürünlerin zaman içerisindeki gelişimini araştırır.

ETKİNLİK 1

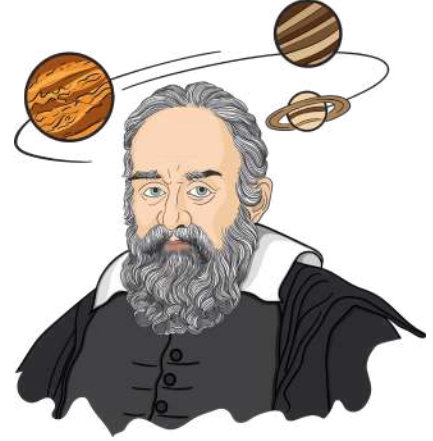
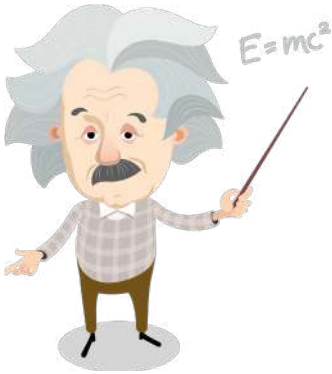
Metni oku.

BİLGİ NOTU

Yeni bir buluş ortaya koyan kişiye 'mucit' denir.

Var olan bilgilerden yararlanıp daha önce bilinmeyen yeni bir şey üretmeye 'icat' denir.

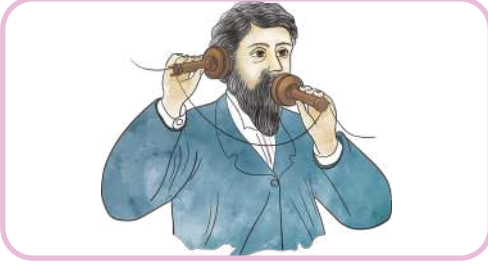

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki bilim adamlarını incele. Bilim adamlarını icat ettikleri ürün ile örnekteki gibi eşleştir.

Edison

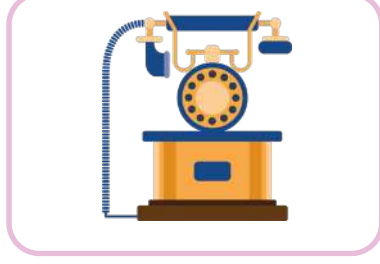
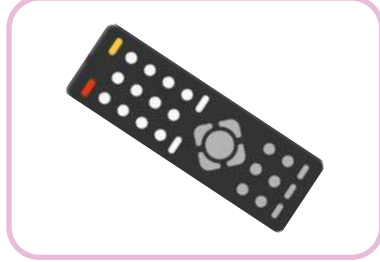
Alexander Graham Bell

Nikola Tesla

Wright Kardeşler

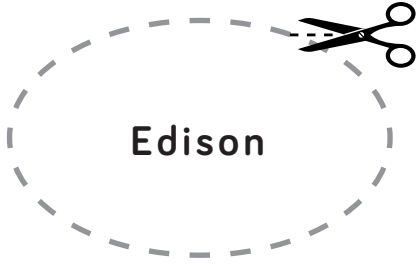
ETKİNLİK 3

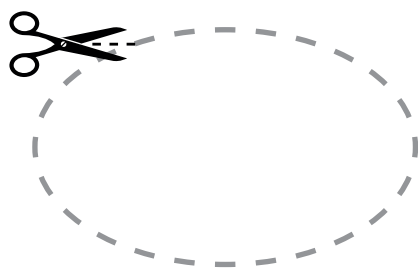
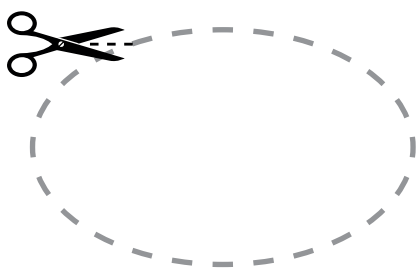
Tabloda yer alan bilgileri oku.

Bilgilerde yer alan icadı yapan kişinin ismini bul ve kes.

Kestiğin ismi tabloda uygun yere yapıştır.

• Tıp alanında önemli çalışmalar yaptım. • Avrupa'da beni Avicenna diye tanırlar.	• Biz iki kardeşiz. • Uzun çalışmalar sonunda uçağı bulduk.	• Defalarca başarısız oldum ama vazgeçmedim. • Ampulü ben buldum.
• ALO deyine aklınıza ben gelirim. • Telefonu ben buldum.	• İslam bilim insanıyım. • İlk robotu ben yaptım.	• Türk bilim insanıyım. • Kimya alanında Nobel Ödülü aldım.
• Gökyüzünü incelemeyi severim. • Teleskobu ben buldum.	• Ünlü bir matematikçiyim. • Hesap makinesini buldum.	• Telsiz telgraf çalışmaları yaptım. • Radyoyu icat ettim.

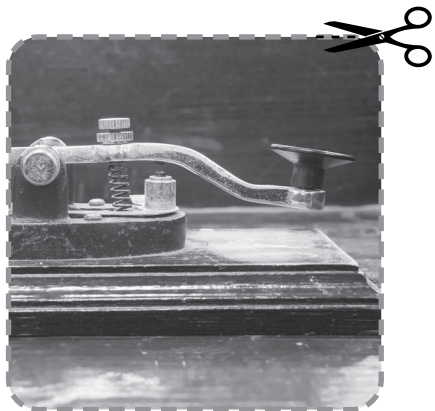
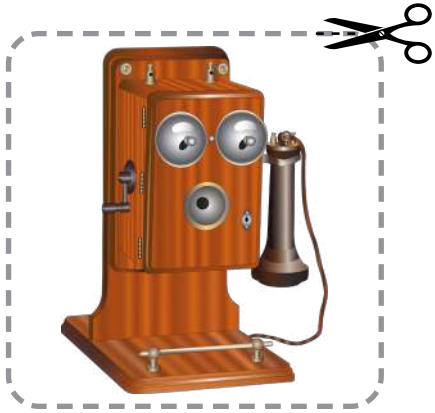

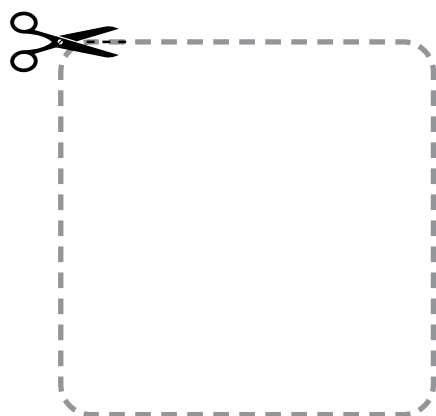
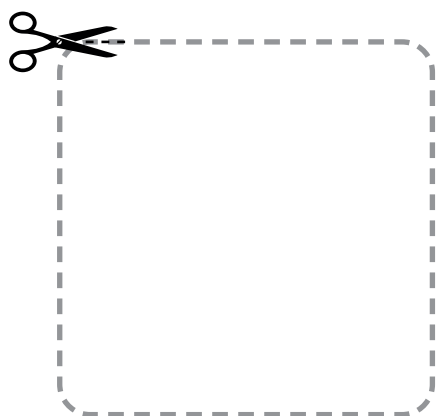
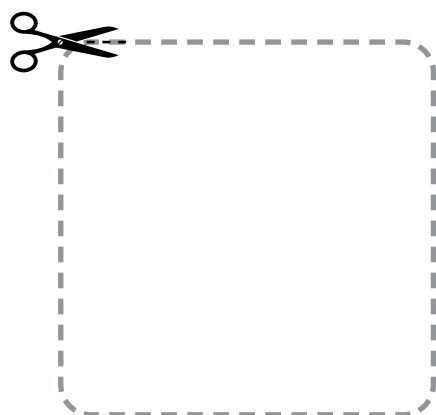
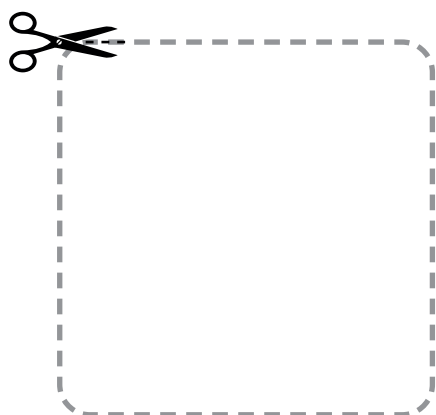
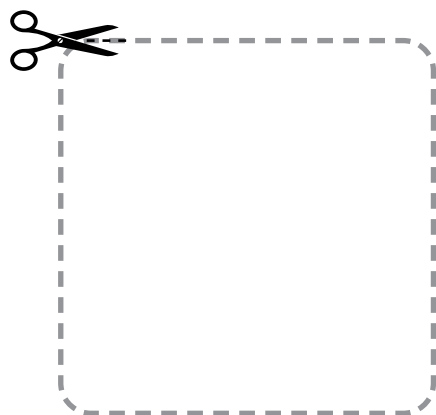
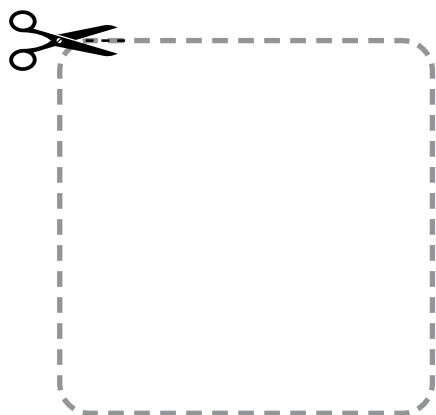

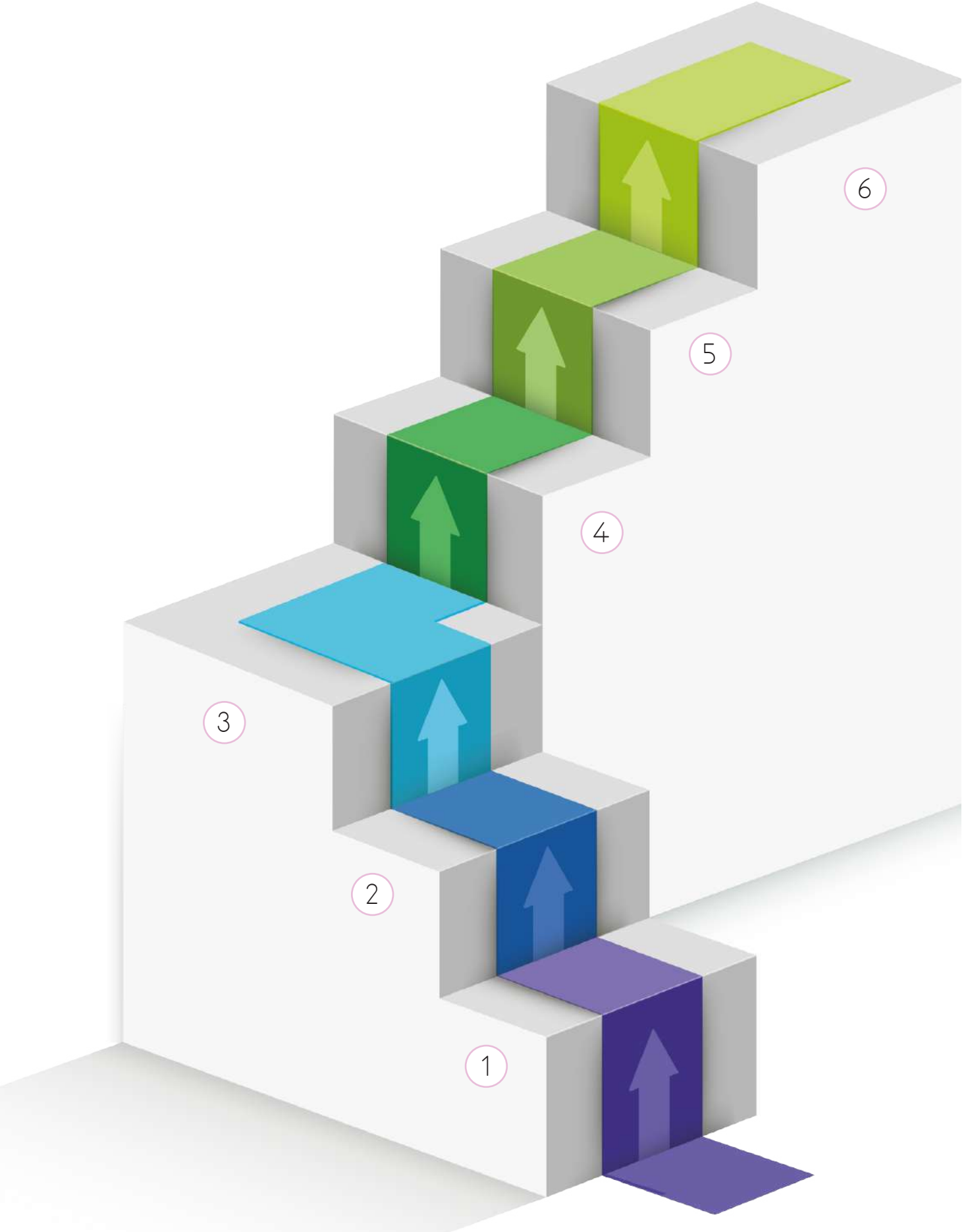
ETKİNLİK 4

Telefon resimlerini incele ve kes.

Resimleri geçmişten günümüze göre merdiven basamaklarına sırası ile yapıştır.

ETKİNLİK 5

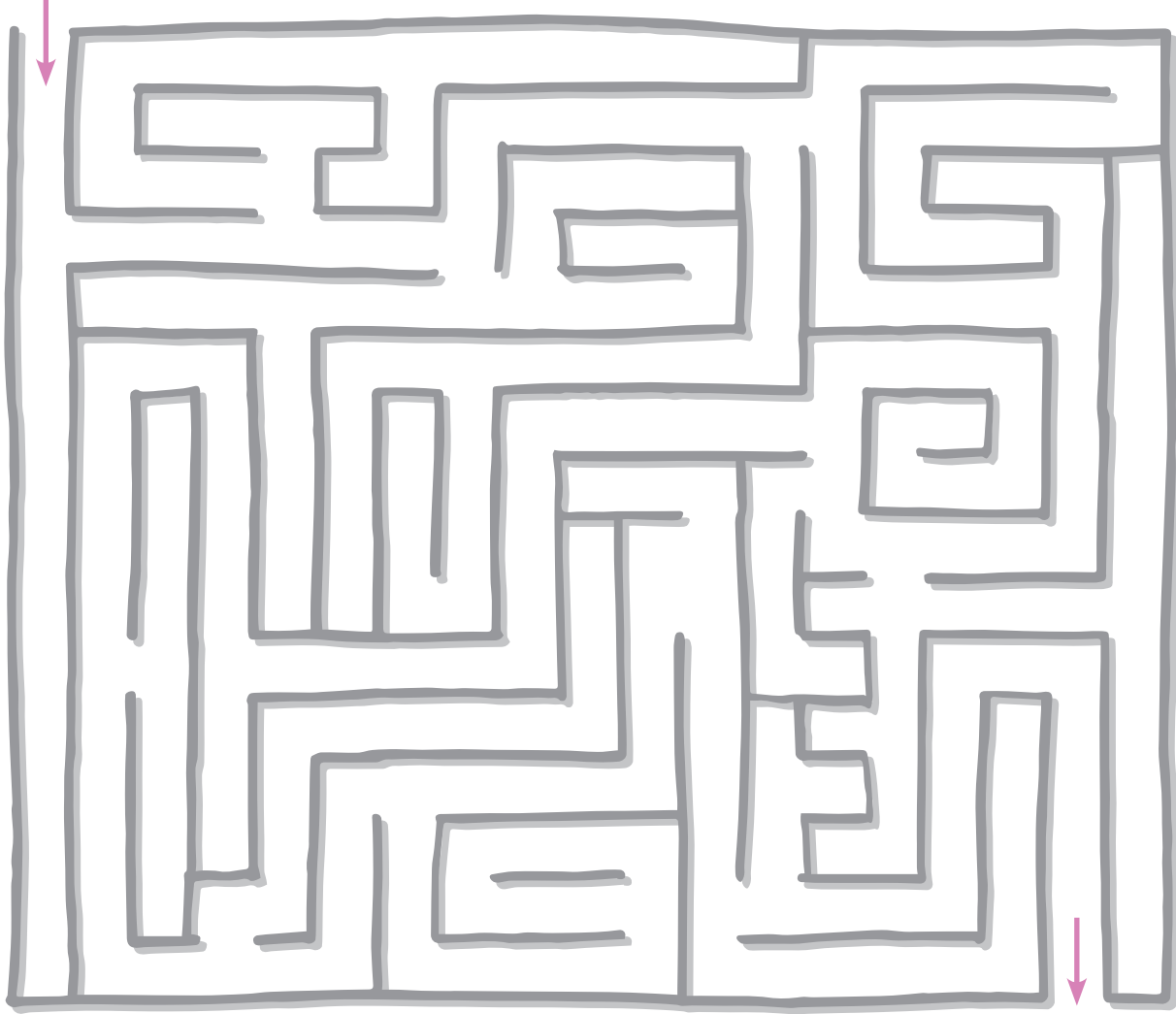
Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Ampulü Edison bulmuştur.
- () İcatlar sonucunda ihtiyaçlar ortaya çıkar.
- () Tekerleğin icadıyla insanlar daha kısa sürede ve daha az yorularak hareket imkânı elde etmiştir.
- () Yeni bir buluş yapana kâşif denir.
- () İcatları yapan yalnızca kadın bilim insanlarıdır.
- () Telefonu Pascal icat etmiştir.
- () İcatları yapan yalnızca erkek bilim insanlarıdır.
- () İcatlar ilk yapıldığı zamandaki gibi kalmıştır.
- () Eskiden insanlar iletişim amaçlı dumanı kullanmıştır.
- () Zamanla gelişen teknolojiye bağlı olarak icatlar daha güçlü hâle geldi.

ETKİNLİK 6

Aşağıda Edison'un resmi verilmiştir.
Edison'u labirenti kullanarak icadına götür.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

Telefonu

Mektup

Ateşin

Buharlı makineyi

Louis Braille

E-posta

Mucit

Wright Kardeşler

- İcat yapan bilim insanına denir.
- Alexsander Graham Bell icat etmiştir.
- Görme engelliler için kabartma alfabesini bulmuştur.
- günümüzde kullanımı gittikçe azalan bir iletişim aracıdır.
- Denis Papien bulmuştur.
- Aydınlatma ve ısınma bulunmasıyla başladı.
- Uçağı buldu.
- Günümüzde internet aracılığı ile yapılan haberleşmede adresi kullanılır.

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
●○	●○	●●	●○	●○	●○	●●	●●	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	
●●	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○	●○

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Yanda resmi verilen icat aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

a) Graham Bell	b) Edison
c) Newton	d) Farabi

2) Yanda resmi verilen icat kim tarafından yapılmıştır?

a) Wright Kardeşler	b) Pascal
c) Galileo	d) Samuel Morse

ETKİNLİK 9

Haydi aile büyüklerinden biri ile röportaj yap. Onlara "Bir mucit olsaydın aşağıdaki sorulara nasıl cevap verirdin?" diye sor. Verilen yanıtları defterine yaz.

İcat ettiğiniz ürünle ilgili ihtiyacı nasıl hissettiniz?

Örnek aldığınız mucit var mı?

İcadınıza eklemek istediğiniz bir özellik var mı?

Yaptığınız icadın dünyaya katkısının ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Projenin keşfi sırasında başka bilim dallarından yararlandınız mı?

Bize bilim konusunda söylemek istedikleriniz neler?

Gelecekte birlikte çalışmak istediğiniz insanlarda aradığınız özellikler neler?

ETKİNLİK 10

Aşağıda verilen sözcükleri bulmacanın içinden bul ve boy.

PASCAL	GALİLEO	TELEFON	
ATEŞ	EDİSON	AZİZ SANCAR	
BRAİLLE	AMPUL	UÇAK	RADYO

L	N	N	G	A	L	İ	L	E	O
A	T	E	Ş	K	H	U	Ç	A	K
C	G	B	G	N	A	M	P	U	L
S	D	Y	H	O	R	A	D	Y	O
A	Z	İ	Z	S	A	N	C	A	R
P	B	R	A	İ	L	L	E	K	O
E	T	F	E	D	İ	S	O	N	İ
A	Y	C	T	E	L	E	F	O	N

ETKİNLİK 11

Mucitleri uygun olan balonla eşleştir.

Wright Kardeşler

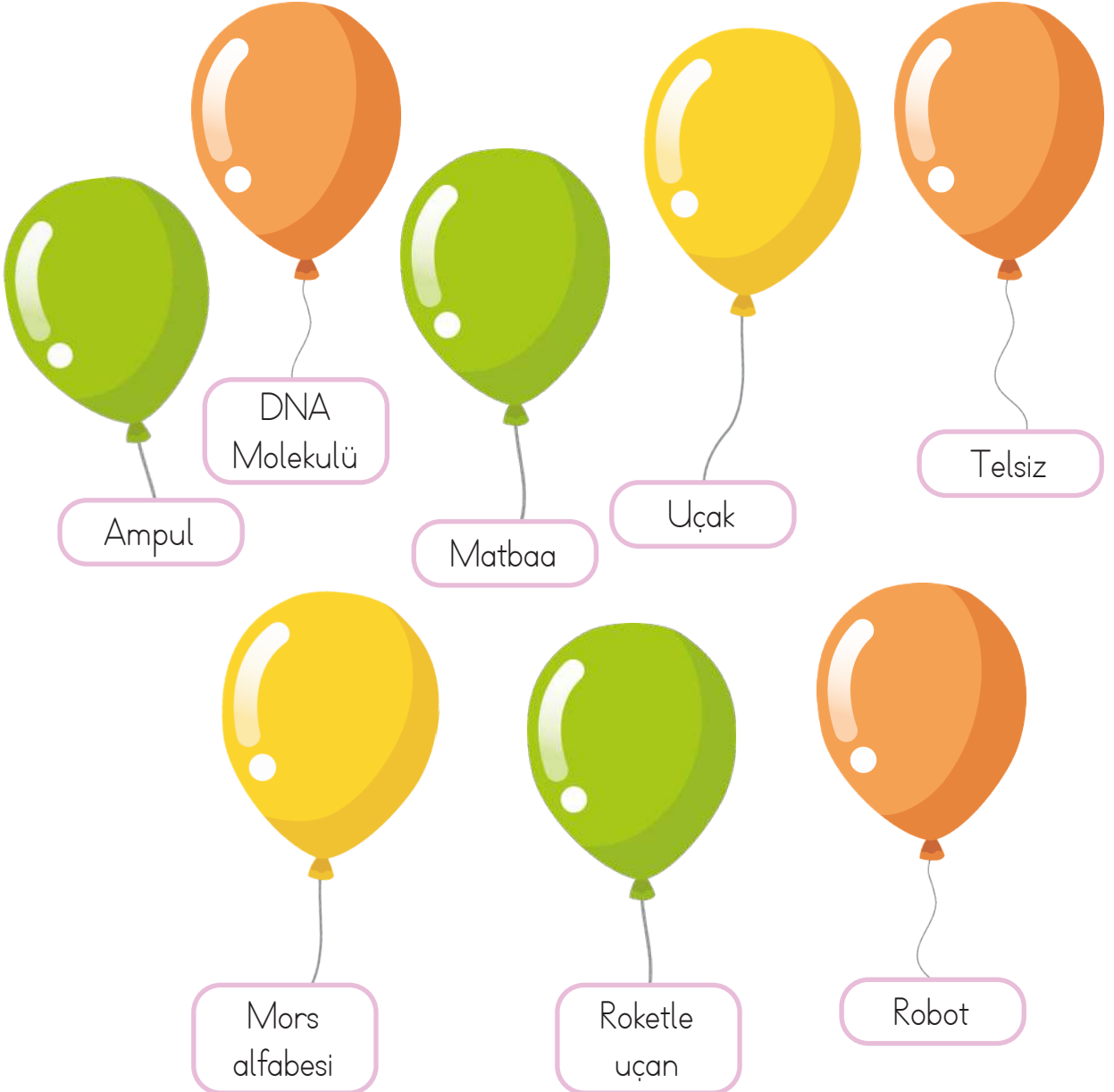
El-Cezeri

Aziz Sancar

Johan Gutenberg

Lagari Hasan Paşa

Samuel Morse Martin Cooper

KONU : Bilim, Teknoloji ve Toplum

KAZANIM : Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlamaya yönelik fikirler geliştirir.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Pek çok buluş ve teknolojik gelişme insanların ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkmıştır.

Sizler de ihtiyaçlarınızdan yola çıkarak ihtiyacınıza göre bir ürün tasarlayabilirsiniz.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki soruyu cevapla.

Bir ürün ortaya koymadan önce neler yapmalıyız?

- a)
- b)
- c)
- d)

ETKİNLİK 3

Sen de aşağıdaki basamakları tamamlayarak bir icat yap.

İcadımın adı:

İcadımın amacı

.....

Hangi malzemeler var?

.....

Kimler kullanacak?

.....

Nerede kullanılacak?

.....

Nasıl bir kolaylık sağlayacak?

.....

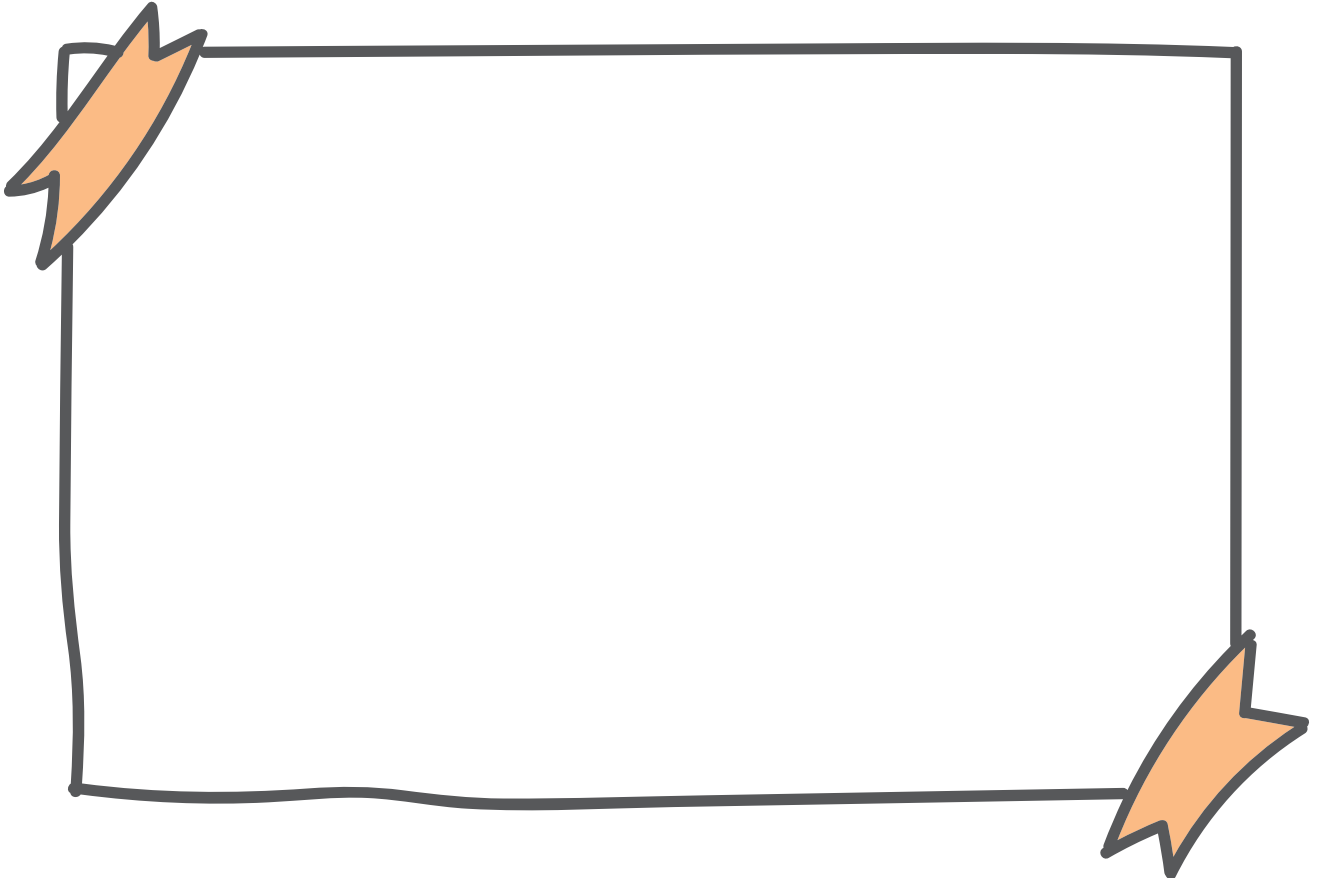
.....

ETKİNLİK 4

a. Kendinin, arkadaşının ve ailenin ihtiyaçlarını yaz.

İhtiyaçlarım	Arkadaşlarımla ihtiyaçları	Aile üyelerimin ihtiyaçları

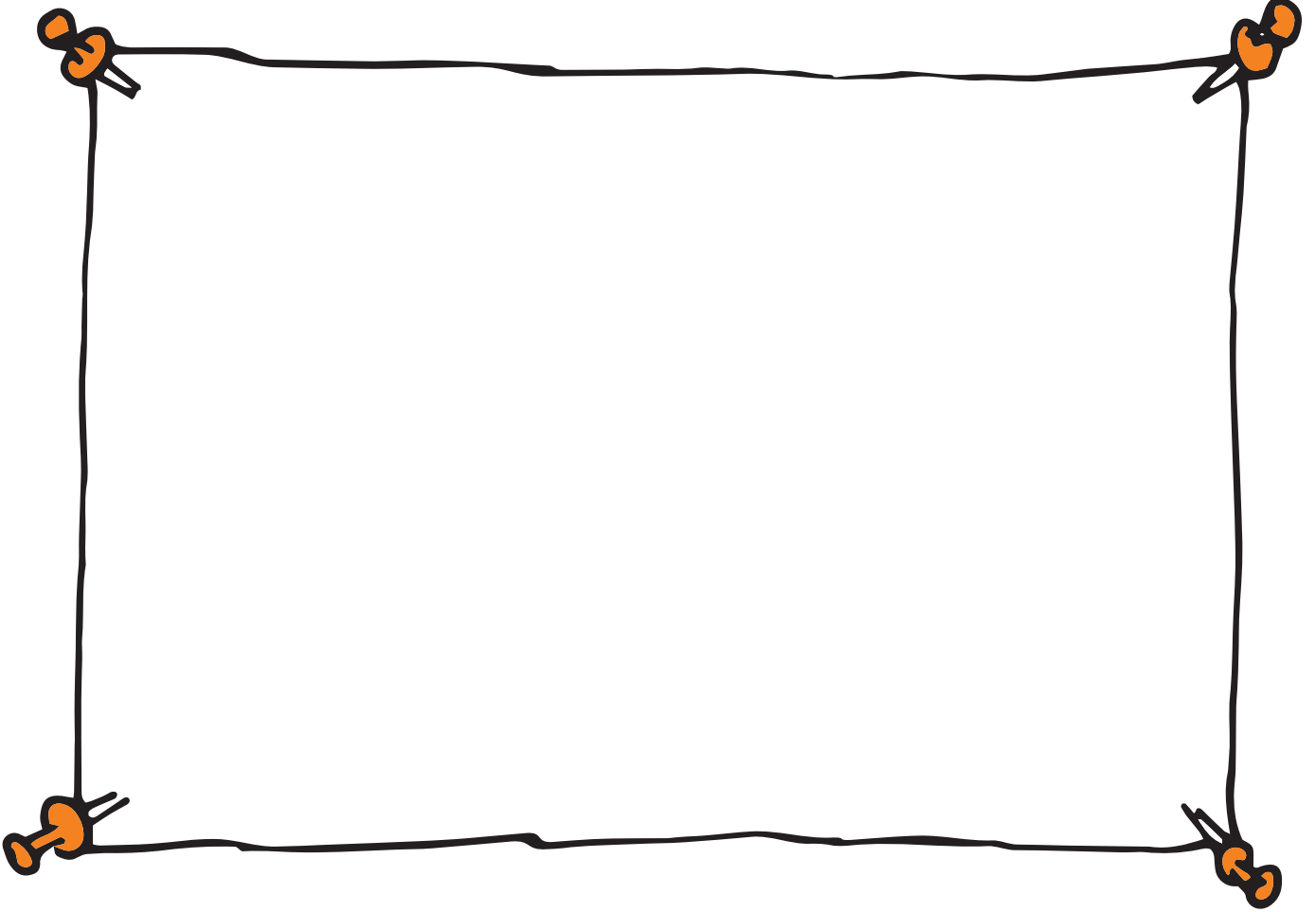
b. Çıkan ihtiyaçlara göre aşağıya bir robot çiz.

ETKİNLİK 5

Yeni bir icat yap.

İcadının resmini çiz ve özelliklerini yaz.

İcadının adı:

İcadının Özellikleri

.....

.....

.....

ETKİNLİK 6

Yağmurlu havalarda şemsiye kullanmak bazen görüş açımızı zorlaştırabilir. Haydi bu icadımıza isim bulmama yardım et.

Bulduğun isimleri aşağıya yaz.

1)

2)

3)

ETKİNLİK 7

Mucitlerin özelliklerini bulmacanın içinden bul ve boy.

TARAFSIZ

PLANLI

SABIRLI

AZİMLİ

MERAKLI

YARATICI

CESUR

ŞÜPHECİ

Ç	T	A	R	A	F	S	I	Z	Ş
C	A	R	A	Ş	T	I	C	I	Ü
E	P	L	A	N	L	I	Z	A	P
S	A	B	I	R	L	I	F	B	H
U	Y	A	R	A	T	I	C	I	E
R	T	V	N	D	K	E	İ	O	C
Ş	A	Z	İ	M	L	İ	F	D	İ
M	E	R	A	K	L	I	N	M	Ç

ETKİNLİK 8

Sen olsan ne yapardın? Yeni bir ürün tasarla.

Okulda gözlük camlarının buğulanması ile ilgili bir ürün tasarlama yarışması düzenlenmektedir.

Bu yarışmaya nasıl bir ürünle katılmak isterdin?

ETKİNLİK 9

Ben kimim? Bul ve işaretle.

Mardin’de doğdum. Ailem eğitime çok önem veriyordu. Ben de insanlığa faydalı olmak için bilimsel çalışmalar yapmaya karar verdim.

‘DNA Onarımı’ adını verdiğim bir buluşla Nobel Ödülü alan ilk Türk bilim insanıyım.

- a) Mehmet Öz
- b) Gazi Yaşargil
- c) Aziz Sancar
- d) Eren Bali

ETKİNLİK 10

Atık malzemelerden yeni bir kalemlik yap.

Malzemeler:

- Rulo
- Renkli karton
- Makas ve yapıştırıcı

Yapılışı:

1. Renkli keçeleri üst üste koyarak yapıştır.
2. Ruloların üstünü istediğin gibi s sle.
3.  zerine istediğin kadar ruloyu dik şekilde yapıştır.

KONU : Birey ve Toplum

KAZANIM : Teknolojik ürünleri kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden kullanır.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

TEKNOLOJİK ÜRÜNLERİN ZARARLARI

Hepimizin evinde yer alan ve hayatımızı kolaylaştıran pek çok teknolojik ürün vardır. Ancak bu teknolojik ürünler doğru şekilde kullanılmadığında bize, çevremizdekilere ve doğaya zarar verebilir. Teknolojik ürünleri doğru şekilde kullanabilmek için kullanma kılavuzunu dikkatlice okumamız gerekir.

Teknolojik ürünlerin zararlarına aşağıdaki gibi örnekler verebiliriz.

Televizyonu çok yakından izlemek, bilgisayar başında çok zaman geçirmek gözlerimizin bozulmasına veya ağrımasına neden olabilir.

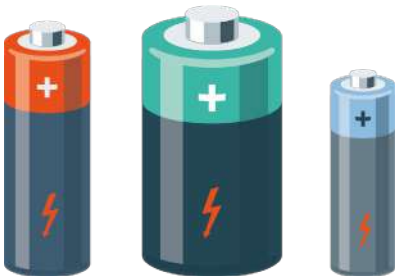
Cep telefonlarıyla yapılan konuşmalar çok uzun sürdüğünde bu cihazlardan yayılan titreşimler de bize zarar verir.

Araçların gerekli bakımları yapılmadığı zaman bunlardan salınan gazlar hem bitkilere hem insanlara zarar verir.

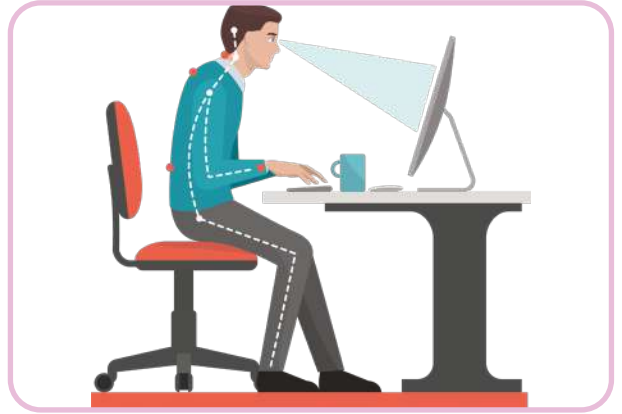
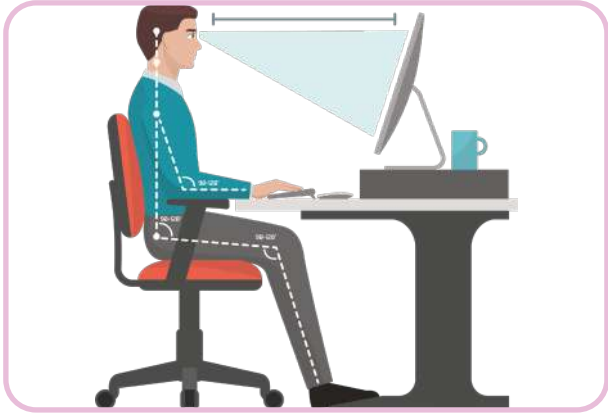
Evimizde kullandığımız lambaların çok yüksek seviyede ışık veren lambalar olması gözlerimizin yorulmasına neden olabilecek bir durumdur. Bu da göz sağlığımıza zarar verir.

Saatlerimizde veya bazı cihazlarda kullandığımız pilleri bittiğinde atık kutularına atmazsak bunlardan yayılan bazı maddeler solunum yoluyla vücudumuza girerek bizi hasta edebilir.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki resimleri inceleyin. Teknolojik ürünlerin doğru şekilde kullanıldığı resimleri işaretleyin.

ETKİNLİK 3

Aşağıya evindeki teknolojik ürünleri sırala. Bu ürünlerin faydalarını ve zararlarını düşün ve şemaya yaz.

EVİMİZDEKİ TEKNOLOJİK ÜRÜNLER

-
-
-
-

FAYDALARI

.....

.....

.....

.....

.....

ZARARLARI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 4

Televizyon izlerken nelere dikkat etmeliyiz düşün.

Aşağıdaki boşluğa güvenli şekilde televizyon izlemek için yapmamız gerekenleri gösteren bir resim çiz.

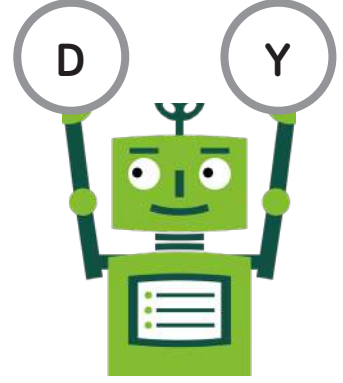
TEKNOLOJİK ÜRÜNLERİ GÜVENLİ KULLANALIM

ETKİNLİK 5

HANGİSİ DOĞRU? HANGİSİ YANLIŞ?

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice oku. Doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Uzun süre ekrana bakmak göz sağlığımızı bozmaz.
- () Çok yüksek sesle müzik dinlemek çevremizdeki kişilere rahatsızlık verebilir.
- () Sürekli tabletle oynamak sosyal ilişkilerimizi artırır.
- () Teknolojik ürünler hayatımızı kolaylaştırır.
- () Hastalandığımızda evdeki ilaçları istediğimiz şekilde içebiliriz.
- () Kullanma kılavuzunu okumadan elektrikli ev aletlerini kullanabiliriz.
- () Bilgisayar, tablet gibi teknolojik ürünler sayesinde yeni bilgiler ediniriz.
- () Motorlu taşıtlarda kullandığımız yakıtın bir önemi yoktur.
- () Bozulan teknolojik ürünleri geri dönüşüm kutularına atmalıyız.

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

kullanma kılavuzunu

geri dönüşüm

doktora

doğaya

göz

kulaklarımıza

başkalarını

- Kullandığımız araç gereçlerin pilleri bittiğinde pilleri çöp kutusuna atmak yerine kutusuna atmamız.
- Çok yüksek sesle müzik dinlemek zarar verdiği gibi aynı zamanda da rahatsız eder.
- Yeni bir teknolojik ürünü kullanmadan önce okumamız.
- Gece geç saatlere kadar ekrana baktığımızda sağlığımız zarar görür.
- Hastalandığımızda sormadan ilaç kullanmamamız.
- Motorlu taşıtların bakımını düzenli olarak yaptırmazsak bu taşıtlar zarar verir.

KONU : Üretim, Dağıtım ve Tüketim

KAZANIM : İstek ve ihtiyaçlarını ayırt ederek ikisi arasında bilinçli seçimler yapar.

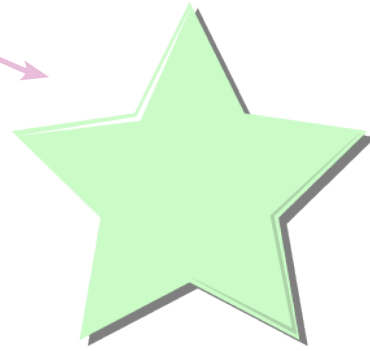
ETKİNLİK 1

Aşağıdaki resimleri incele.

Resimdekileri ihtiyaç ve istek olma durumuna göre örnekteki gibi sınıflandır.

İSTEKLERİMİZ

İHTİYAÇLARIMIZ

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Hayatımızı devam ettirebilmemiz için aşağıdakilerden hangisinin mutlaka karşılanması gerekmektedir?

- a) Kültürel İhtiyaçlar
- c) Temel İhtiyaçlar

- b) Sosyal İhtiyaçlar
- d) İstekler

2) Aşağıdakilerden hangisi temel ihtiyaçlarımızdan birisi değildir?

- a) Beslenmek
- c) Barınmak

- b) Giyinmek
- d) Eğlenmek

3) “..... sosyal ve kültürel ihtiyaçlarımızdandır.”

Yukarıdaki cümlede noktalı kısma aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilemez?

- a) Eğitim Almak
- c) Kitap Okumak

- b) Tatile Gitmek
- d) Spor Yapmak

Oyuncak Bebek

Hikâye Kitabı

Meyve

Mont

Güneş Gözlüğü

Ayakkabı

Ev

Bisiklet

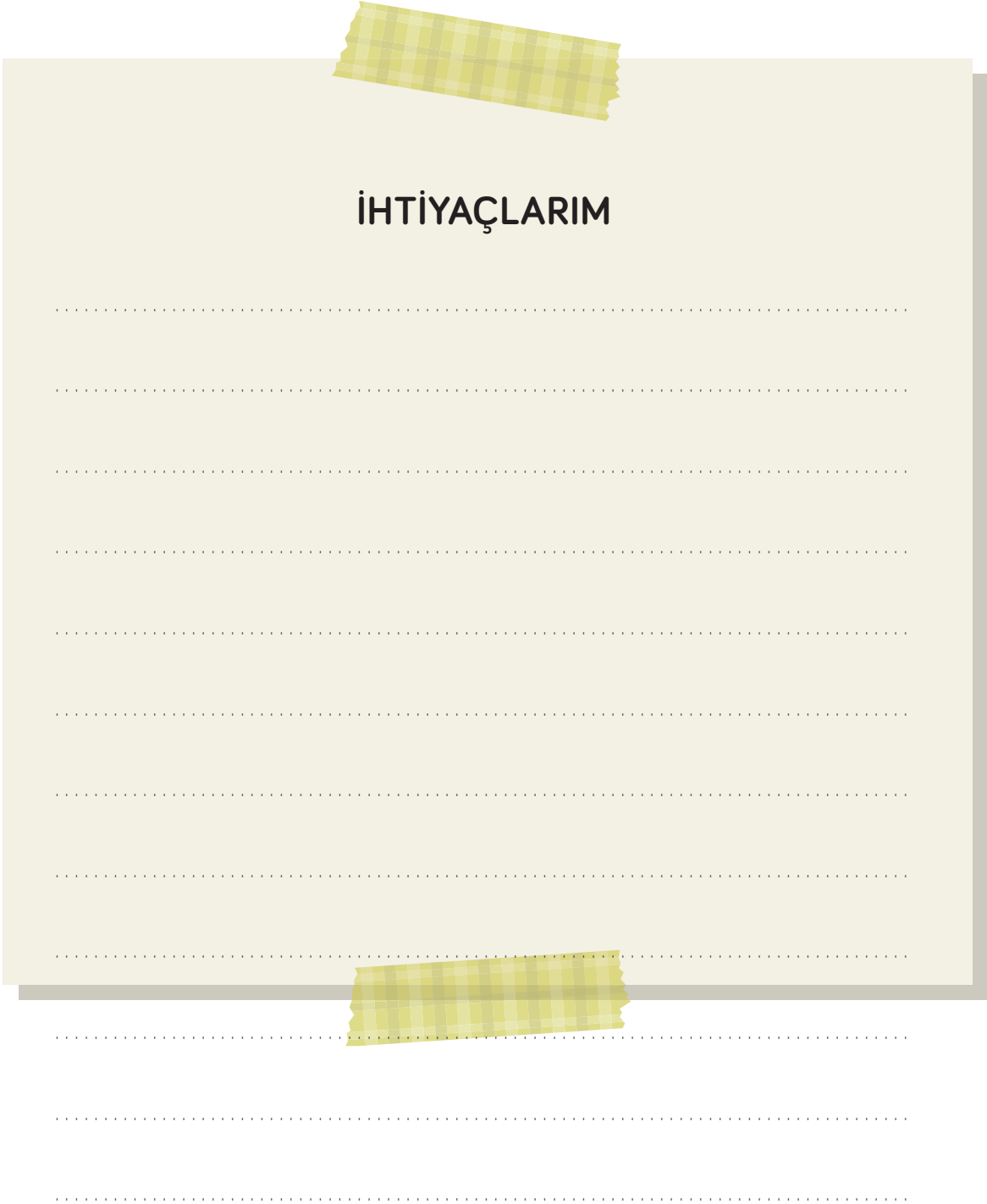
4) Yukarıda verilen listedekilerden kaç tanesi temel ihtiyacımızdır?

- a) 5
- c) 4

- b) 3
- d) 2

ETKİNLİK 3

Aşağıda verilen kutuya kendi ihtiyaçlarını yaz.

İHTİYAÇLARIM

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki resimleri ince.

Resimlerin altına ihtiyaç mı yoksa istek mi olduklarını yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

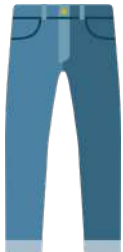
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

temel ihtiyaçlarımız	eğitim almak	istek
sosyal ve kültürel	beslenme	barınma
ihtiyaçlarımız	sağlık	isteklerimize
ihtiyaçlarımıza	çikolata	meyve ve sebzeler
aile bütçemize	giyinme	

- 1) Harcama yaparken değil öncelik vermeliyiz.
- 2) karşılanmadığında yaşamımızı sürdürmemiz mümkün değildir.
- 3) Temel ihtiyaçlarımızın yanı sıra çeşitli ihtiyaçlarımız da vardır.
- 4) ve temel ihtiyaçlarımızdandır.
- 5) Gerçekleşmesini arzuladığımız ürün ve hizmetlere denir.
- 6) ve hizmetleri en önemli sosyal ve kültürel ihtiyaçlarımızdandır.
- 7) temel ihtiyaçlarımızken ve gibi besinler ihtiyaç değildir.
- 8) İhtiyaç ve isteklerimizi göre planlamalıyız.

ETKİNLİK 6

Bulmacanın içinde verilen sözcükleri bul.

Bulduğun sözcükleri ihtiyaç veya istek listesine yaz.

K	A	B	L	P	İ	D	S	K	E	K	T
O	T	V	Y	M	Ş	O	I	Ö	L	E	A
L	K	E	A	F	C	N	M	N	B	Ü	B
Y	A	S	Ü	T	Ğ	D	Y	G	İ	J	L
E	L	K	Ö	P	S	U	U	M	S	R	E
E	E	I	I	A	İ	R	M	B	E	V	T
D	M	Z	K	R	Ü	M	U	G	J	D	A
C	G	A	Z	O	Z	A	R	F	S	I	Ç
V	G	K	L	Ç	L	D	T	O	P	E	T
B	N	M	Ö	Ç	A	R	A	B	A	O	U

İHTİYAÇ

İSTEK

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

KONU : Üretim, Dağıtım ve Tüketim

KAZANIM : Ailesi ve yakın çevresindeki başlıca ekonomik faaliyetleri tanır.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

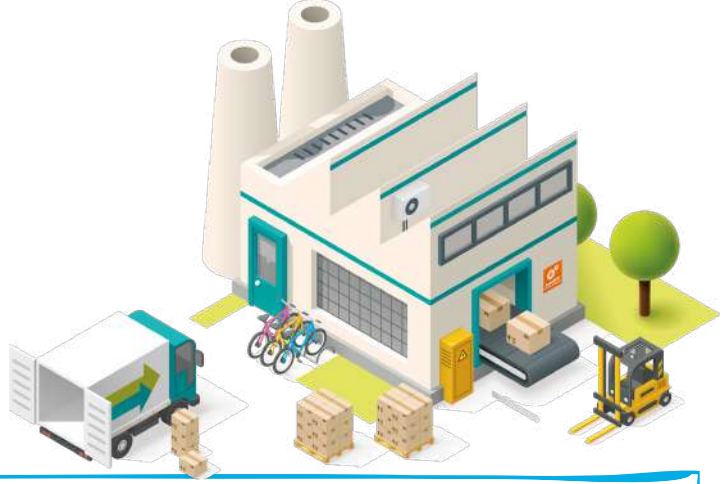

BİLGİ NOTU

EKONOMİK FAALİYETLER

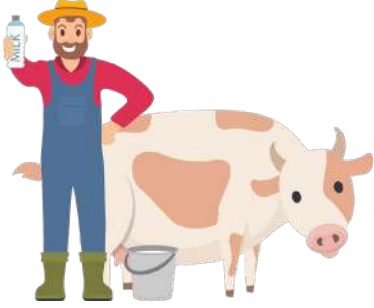
Toplumdaki herkesin çeşitli ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçların bazılarını kendi başımıza karşılayabilirken büyük bir kısmını dışarıdan ücret karşılığı alırsınız. Verdiğimiz bu ücreti de yaptığımız işten elde ettiğimiz gelirle öderiz.

Toplumda, herkesin farklı rollerde çalışarak ihtiyaçlarını karşılaması ve bir para döngüsünün olması **ekonomik faaliyet** olarak adlandırılır. Tarım, hayvancılık, sanayi, turizm ve hizmet sektörleri başlıca ekonomik faaliyetlerdir.

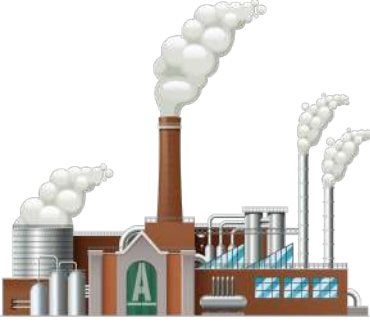

Tarım: Bitki ve hayvan yetiştirme, bitkisel ve hayvansal ürün elde etme, bu ürünlerin nitelik ve niceliklerini iyileştirme, bunları saklama, işleme, değerlendirme ve pazarlamayı kapsayan ekonomik faaliyet dalıdır.

Hayvancılık: Ürünleri ve güçleri ile insanlara yararlı evcil hayvanların bakımı, beslenmesi, üretimi ve yetiştirilmesini kapsayan ekonomik faaliyet dalıdır.

Sanayi: Devamlı veya belli zamanlarda, makine ve benzeri araçlar kullanarak bir madde veya gücün niteliğini veya biçimini değiştirerek toplu üretimde bulunan ekonomik faaliyet dalıdır.

Turizm: Dinlenmek, eğlenmek, görmek ve tanımak gibi amaçlarla yapılan geziler ve bir ülkeye veya bir bölgeye turist çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemleri kapsayan ekonomik faaliyet dalıdır.

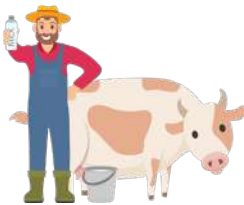

Hizmet Sektörü: Topluma ticari olarak hizmet sunan ve karşılığında gelir elde eden sektörlerin ve mesleklerin tamamını içerir.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki resimleri incele.

Resimlerin yanındaki boşluklara sektörlerin adlarını ve bu sektörlerde çalışanların mesleklerini yaz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Aşağıdaki ekonomik faaliyet ve meslek eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- a) Tarım → Çiftçi
- b) Sanayi → Makine mühendisi
- c) Madencilik → Jeoloji mühendisi
- d) Hayvancılık → Doktor

Tarlalardan toplanan buğday makinelerde işlenir ve un elde edilir. Elde edilen un fırınlara ulaştırılır. Bu fırınlarda un kullanılarak farklı farklı lezzetlerdeki ekmek, pide, simit, börek gibi yiyecekler yapılır. Hazırlanan yiyecekler müşterilere satılır.

2) Yukarıdaki paragrafta bir ekonomik faaliyetin aşamalarından hangisi yoktur?

- a) Üretim
- b) Dağıtım
- c) Tüketim
- d) Denetim

3) Aşağıdaki meslek dallarından hangisi hizmet sektörüne ait değildir?

- a) Öğretmen
- b) Garson
- c) Maden İşçisi
- d) Servis Şoförü

4) Aşağıdakilerden hangisi sağlık alanında faaliyet gösteren yerlerden biri değildir?

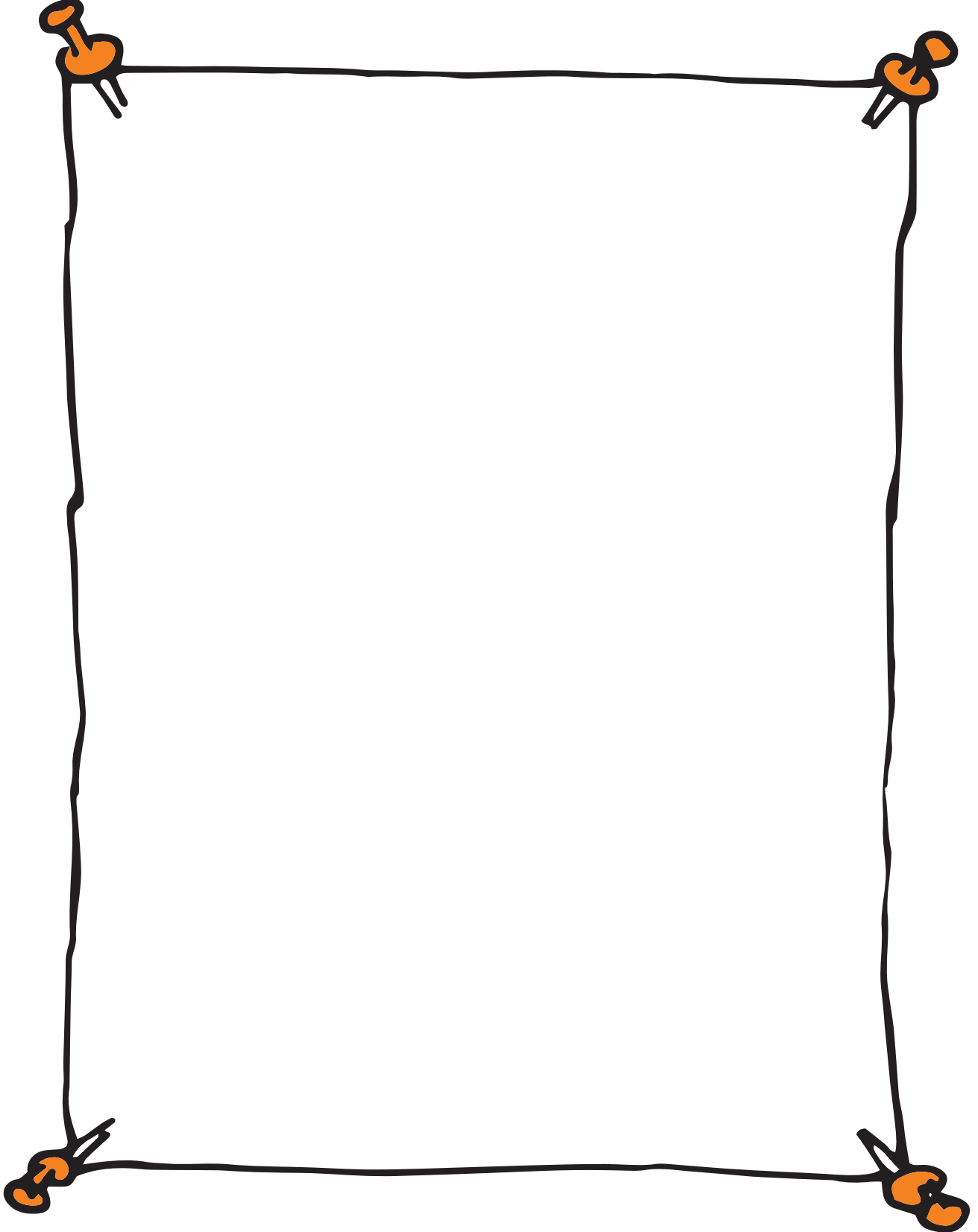
- a) Fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezi
- b) Tıp merkezi
- c) Eczane
- d) Doğal gaz dağıtım şirketi

5) Aşağıdakilerden hangisinin bir ailenin kazanç ve harcama tablosunda yer alması beklenmez?

- a) Gider
- b) Sermaye
- c) Bütçe
- d) Gelir

ETKİNLİK 4

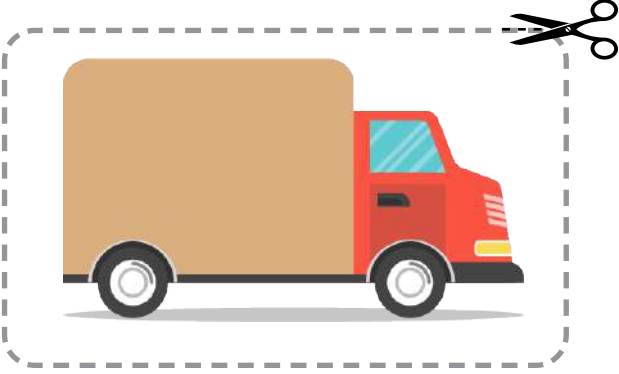
Aşağıya bulunduğun şehirdeki ekonomik faaliyetlerle ilgili bir resim çiz.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki resimleri dikkatlice incele ve kes.

Üretim aşamasından tüketim aşamasına kadar buğdayın geçtiği aşamaları sırala. Aile bireylerine anlat.

ETKİNLİK 6

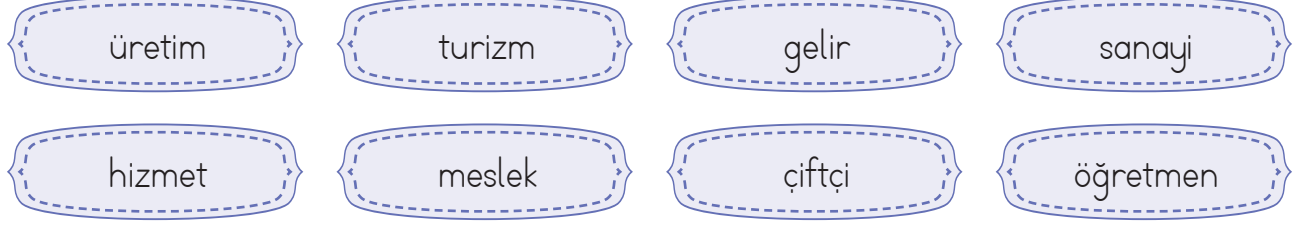
Aşağıdaki ekonomik faaliyetlerin yazılı olduğu kutuları incele.

Çevrende tanıdığın kişilerin ismini ve bu kişilerin mesleklerini uygun olan yıldızın içine yaz.

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- Ülkemizde sektöründe en çok faaliyet gösteren bölge Akdeniz Bölgesi'dir.
- Tarım sektöründe çalışan üretim için çok kıymetlidir.
- doktor gibi meslek dalları sektöründe çalışmaktadırlar.
- Ekonomik faaliyetler, dağıtım, tüketim ve denetim aşamalarından oluşmaktadır.
- Bireyler elde etmek amacıyla edinirler.
- sektöründe çeşitli makineler kullanarak toplu üretimler yapılır.

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Polis, jandarma ve asker güvenlik alanında hizmet veren meslek çalışanlarıdır.
- () Bir ürünün hazırlanmasında tek bir kişinin emeği vardır.
- () Bir kişi, aile ya da ekonomik birimin belli bir süre içinde kazandığı paraya gelir denir.
- () Hayvancılık ve tarım birer ekonomik faaliyet değildir.
- () Devletin, bir kuruluşun ya da ailenin gelir ve giderlerini ayrıntılarıyla gösteren çizelgeye bütçe denir.

KONU : Üretim, Dağıtım ve Tüketim

KAZANIM : Sorumluluk sahibi bir birey olarak bilinçli tüketici davranışları sergiler.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

BİLİNÇLİ TÜKETİCİ OLMAYI ÖĞRENIYORUM

Bilinçli bir tüketici olmak için neler yapmalıyım?

İstek ve ihtiyaçlarımı birbirinden ayırabilmeliyim.

Geri dönüşüm yapmalıyım.

Üretim tarihi ile son tüketim tarihlerine dikkat etmeliyim.

Aldığım ürünün TSE'nin standartlarına uygunluğunu kontrol etmeliyim

İhtiyaçlarıma öncelik vererek bütçeme uygun alışveriş yapmalıyım.

İsraftan kaçınmalıyım.

Satın aldığım ürünler için mutlaka fiş ve fatura almalıyım.

Aldığım ürünler hatalı ya da bozuk çıkarsa haklarımı savunmalıyım.

İstediğim ürünleri satın almadan önce özelliklerini araştırmalıyım.

Aldığım teknolojik ürünlerin garanti belgesini saklamalıyım.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki logoları anlamlarıyla eşleştir.

- Kuruluşun ürün ve hizmetlerinin uluslararası kabul görmüş bir standarda uygun olarak üretildiğini gösterir.

- Ürünlerin amacına uygun kullanılması hâlinde insan can ve mal güvenliği, bitki ve hayvan varlığı ile çevreye zarar vermeyeceğini, diğer bir ifadeyle ürünün güvenli bir ürün olduğunu gösterir.

- Ürünün geri dönüşümlü olduğunu ifade eder.

ÜRT: 28.07.2008

SKT: 28.07.2010

- Alınan ürünün kalite standartlarına uygun olarak üretildiğini gösterir.

- Alınan ürünün Türkiye’de üretildiği anlamına gelir.

- Ürünün üretildiği tarih ile sağlıklı bir şekilde en son tüketilebileceği tarihi ifade eder.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Aşağıdaki ürünlerden hangisini satın aldığımızda "Garanti Belgesi" almamız gerekir?

a)

b)

c)

d)

2) Aşağıdaki davranışlardan hangisi bilinçli bir tüketicinin davranışıdır?

- a) Alınan ürün bozuk çıkınca çöpe atmak
- b) Reklamlarda çıkan her ürünü almak
- c) Ambalajlı gıda ürünlerini almadan önce son kullanma tarihini kontrol etmek
- d) Teknolojik ürünleri kullanma kılavuzunu okumadan kullanmak

3) Aşağıdakilerden hangisi Tüketici Danışma Hattı'nın numarasıdır?

- a) 175
- b) 120
- c) 155
- d) 185

4) I. Alışverişe çıkmadan önce ihtiyaçları listelemek

II. Güvenilir olmayan satıcılardan ürün almak

III. Aşırı tüketimden ve israftan kaçınmak

IV. Gıda ürünlerinin içeriklerini okumak

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangileri bilinçli tüketici davranışlarındandır?

- a) II ve III
- b) I, III ve IV
- c) Yalnız IV
- d) I ve II

ETKİNLİK 4

Bilinçli bir tüketici olmak için nelere dikkat etmeliyiz? Aşağıya yaz.

SATIN ALMADAN ÖNCE;

.....

.....

.....

SATIN ALIRKEN;

.....

.....

.....

SATIN ALDIKTAN SONRA;

.....

.....

.....

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

tüketici danışma
hattı

garanti belgesi

alışveriş listesi

fiş ve fatura

ürün içeriği

geri dönüşüm

tasarruflu

fiyat ve kalitesini

ihtiyaçlarımıza

- Kâğıt, metal, plastik ve cam gibi maddelerden üretilmiş atıkları
..... kutusuna atmalıyız.
- Teknolojik ürünleri satın alırken kutu içerisinde
olduğundan emin olmalıyız.
- Gıda ürünlerini satın almadan önce dikkatlice
okumalıyız.
- Alışveriş yaparken öncelik vermeliyiz.
- Alışveriş yaptıktan sonra mutlaka almalıyız.
- Kaynaklarımızı kullanmalıyız.
- Satın almak istediğimiz ürünlerin diğer ürünlerle
karşılaştırmalıyız.
- Alışverişe çıkmadan önce hazırlamalıyız.
- Tüketicilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin çözüm yollarının sunulması ve
tüketici uyuşmazlıklarının çözülmesi amacıyla
oluşturulmuştur.

KONU : Üretim, Dağıtım ve Tüketim

KAZANIM : Kendine ait örnek bir bütçe oluşturur.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

BÜTÇE PLANLIYORUM

Bütçe, kişi veya kuruluşların gelecekteki belirli bir süre için planladığı gelir ve giderlerinin tümüdür. Aile bütçesi ise bir ailenin gelir ve giderini ve buna göre yaşam standardının oluşturulmasını konu alan bütçedir. Bir aile bütçesi yapılırken aylık ya da yıllık gelir temel alınarak giderler (kira, beslenme, giyim, ulaşım, eğitim, sağlık, tatil giderleri vb.) belirlenir.

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Bütçe planlaması yaparken ihtiyaçlarımıza öncelik vermeliyiz.
- () Giderlerimiz gelirimizden daha fazla olmalıdır.
- () Gelirimizin bir kısmını birikim olarak ayırmalıyız.
- () Alışveriş yaparken pahalı ürünler satan marketleri tercih etmeliyiz.
- () Ailenin temel ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan harcamalara gelir denir.
- () İsteklerimizden kalan parayla ihtiyaçlarımızı karşılayabiliriz.
- () Beklenmedik giderler için para ayırmalıyız.
- () Kaynaklarımızı kullanırken tasarruflu olmalıyız.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki tabloyu incele.

Aile büyüklerinden yardım alarak aylık bütçe planlaması yap.

AYLIK AİLE BÜTÇEMİZ

Aylık Gelirimiz:

Ev Giderleri:

.....

.....

Mutfak ve Temizlik:

Eğitim:

Sağlık:

Ulaşım:

Giyecek:

Sosyal İhtiyaçlar:

Aylık Tasarruf:

ETKİNLİK 3

Aşağıda bir ailenin gelir-giderlerine ait tablo ve grafikler verilmiştir. Bunlara göre soruları cevapla.

Uslu Ailesinin aylık gelirleri
5500 TL'dir.

Kira	1400 TL
Market	1100 TL
Kırtasiye	250 TL
Faturalar	450 TL
Yakıt	900 TL
Eğlence	600 TL
Toplam	4700 TL

1) Uslu Ailesi ayda kaç TL tasarruf yapabilir?

.....

2) Uslu Ailesi temel ihtiyaçlarına kaç TL ayırmıştır?

.....

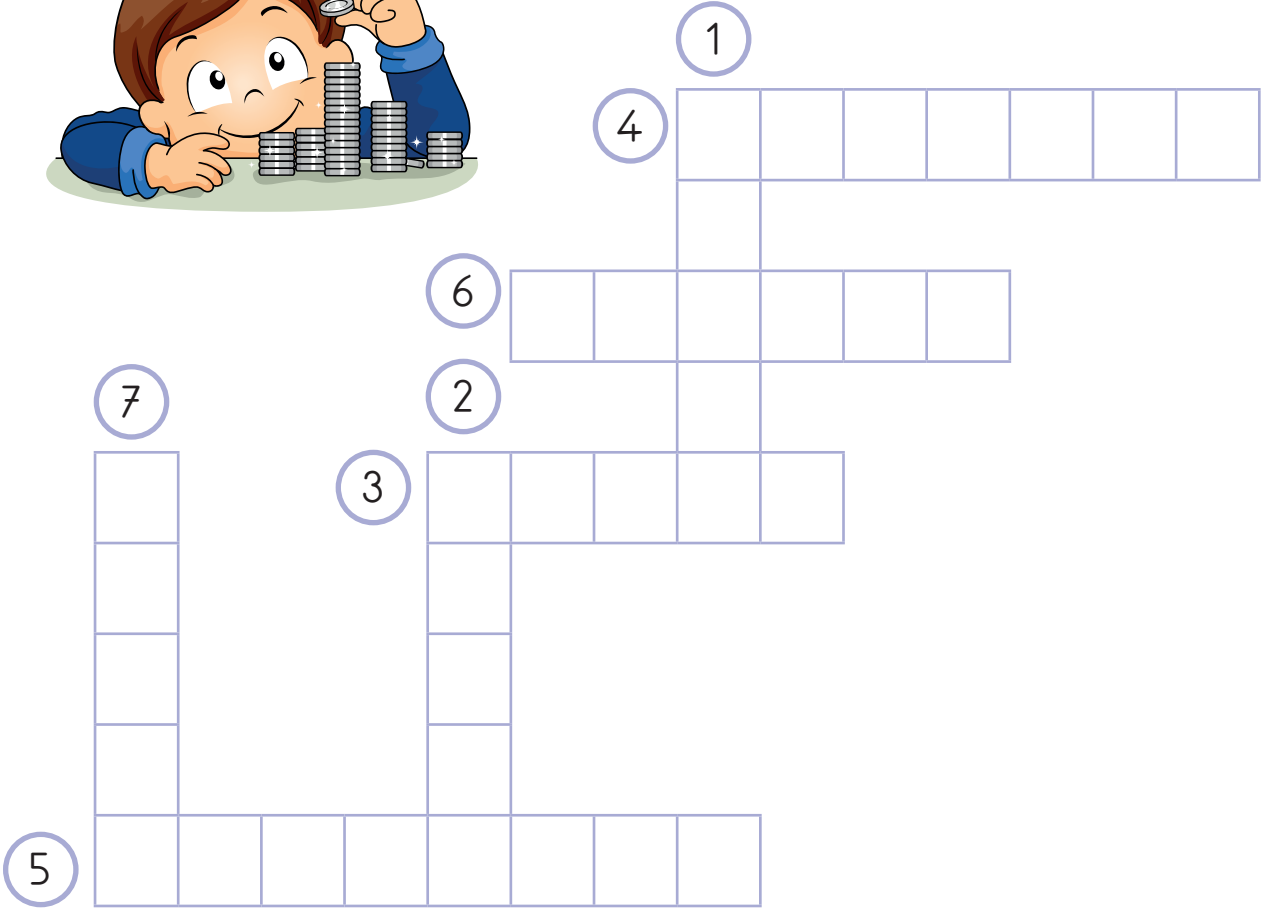
3) Uslu Ailesi sosyal ve kültürel ihtiyaçlarına kaç TL ayırmıştır?

.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki bulmacayı çöz.

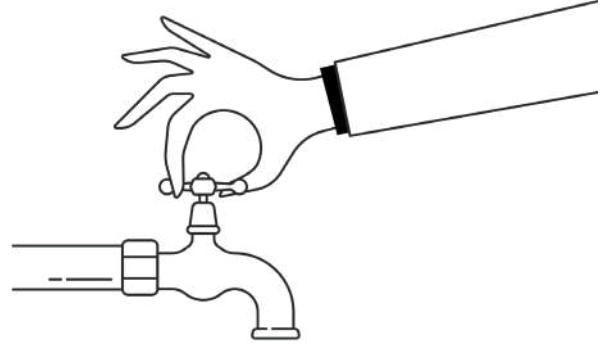
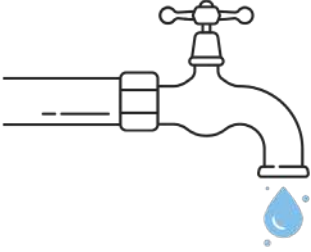
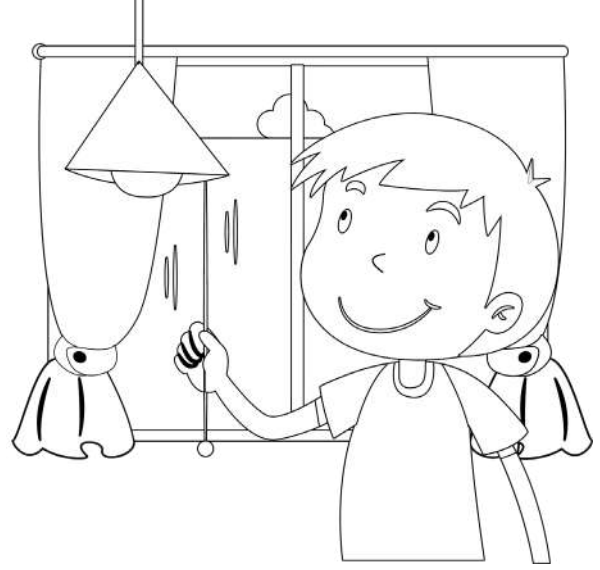
- 1) Devletin, bir kuruluşun, bir aile veya bir kimsenin gelecekteki belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderlerinin tümüdür.
- 2) Bir iş için harcanan paranın bütünüdür.
- 3) Bir kimseye veya topluluğa belli zamanlarda, belli yerlerden gelen paradır.
- 4) Biriktirilen mal veya paradır.
- 5) Para biriktirmedir.
- 6) Aşırı harcamalardan kaçınan, idareli.
- 7) Kiralanan veya satın alınan bir şey için ödenen paradır.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki resmi boy.

Aile bütçemize katkı sağlamak amacıyla başka neler yapabiliriz? Aşağıdaki boşluğa yaz.

.....

.....

.....

.....

KONU : Üretim, Dağıtım ve Tüketim

KAZANIM : Çevresindeki kaynakları israf etmeden kullanır.

ETKİNLİK 1

Aşağıda yazan davranışları oku. Davranışları yapanların adlarını israf türlerinin altına yaz.

Ali, yemeklerde tabağına çok fazla yiyecek dolduruyor, bitiremeyince de çöpe atıyor.

.....
.....

Esra, evden çıkarken ışıkları sık sık açık unutuyor.

.....
.....

Umut, bilgisayar başında uzun saatler boyunca oyun oynuyor.

.....
.....

Gülsüm Hanım, damlatan musluğunu tamir ettirmiyor.

.....
.....

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki soruları cevapla.

Restoran ve kafelerde her gün kilolarca yemek israf edilmektedir.

- 1) Aşağıdakilerden hangisi bu gıda israfını azaltmak amacıyla yapılacak uygulamalardan biri değildir?
 - a) Artan yemekleri hayvan barınaklarına bağışlamak
 - b) Sunulan porsiyonların büyüklüğünü müşterinin isteğine göre ayarlamak
 - c) Kalan yemekleri başkalarına sunmak
 - d) Kalan yemekleri paket yapıp sipariş veren müşteriye vermek
- 2) Aşağıdaki davranışlardan hangisi enerji kaynaklarının israfına örnektir?
 - a) Kombiyi en yüksek ısıda çalıştırmak
 - b) Gereksiz ışıkları kapatmak
 - c) Zamanımızı boşa harcamak
 - d) Tüketebileceğimiz kadar gıda alışverişi yapmak
- 3) Kâğıt, plastik, metal gibi atıklar için israfı önlemek amacıyla hangisi yapılmalıdır?
 - a) İhtiyacımızdan fazlasını tüketmek
 - b) Atıkların hepsini toplayıp yakmak
 - c) Atıkları uygun geri dönüşüm kutusuna atmak
 - d) Çöp kutusuna atmak
- 4) Aşağıdakilerden hangisi israfı önlemek amacıyla yapılabilecek uygun bir davranış değildir?
 - a) Alışverişten önce ihtiyaçlarımızı listelemek
 - b) Yenilenebilir enerji kaynakları kullanmak
 - c) Daha parlak ışık veren ampuller kullanmak
 - d) Porsiyonlarımızı küçültmek

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- Güneş, rüzgâr, hidroelektrik enerjisi birkaçıdır.
- Kâğıt, cam, plastik, metal gibi atıkları kutusuna atmalıyız.
- tasarruflu kullanmalıyız.
- Kaynakların gereksiz yere harcanmasına denir.

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Artık küçük gelen giysilerimizi giysi bağışlama kutularına koymalıyız.
- () Evimizdeki ışıkların hepsini aynı anda kullanmalıyız.
- () Bozulan elektronik aletlerimizi tamir ettirmeliyiz.
- () Tabağımıza yiyebileceğimiz kadar yiyecek koymalıyız.
- () Geri dönüştürülebilir ürünleri kullanmayı tercih etmeliyiz.
- () Sökülen giysileri atmalıyız.
- () Harcama yaparken ihtiyaçlarımıza öncelik vermeliyiz.
- () Dişlerimizi fırçalarken musluğu açık bırakmalıyız.
- () Seyahat ederken toplu taşıma araçlarını tercih etmeliyiz.
- () Plastik, doğal kaynaklarımızdan birisidir.
- () İşlerimizi planlayarak yapmalıyız.

ETKİNLİK 5

İsrafın önüne geçmek için ne gibi önlemler almalıyız?
Düşün. Aşağıdaki kutulara yaz.

Su İsrafı için
Alınabilecek Önlemler

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Yiyecek İsrafı için
Alınabilecek Önlemler

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zaman İsrafı için
Alınabilecek Önlemler

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Elektrik İsrafı için
Alınabilecek Önlemler

.....

.....

.....

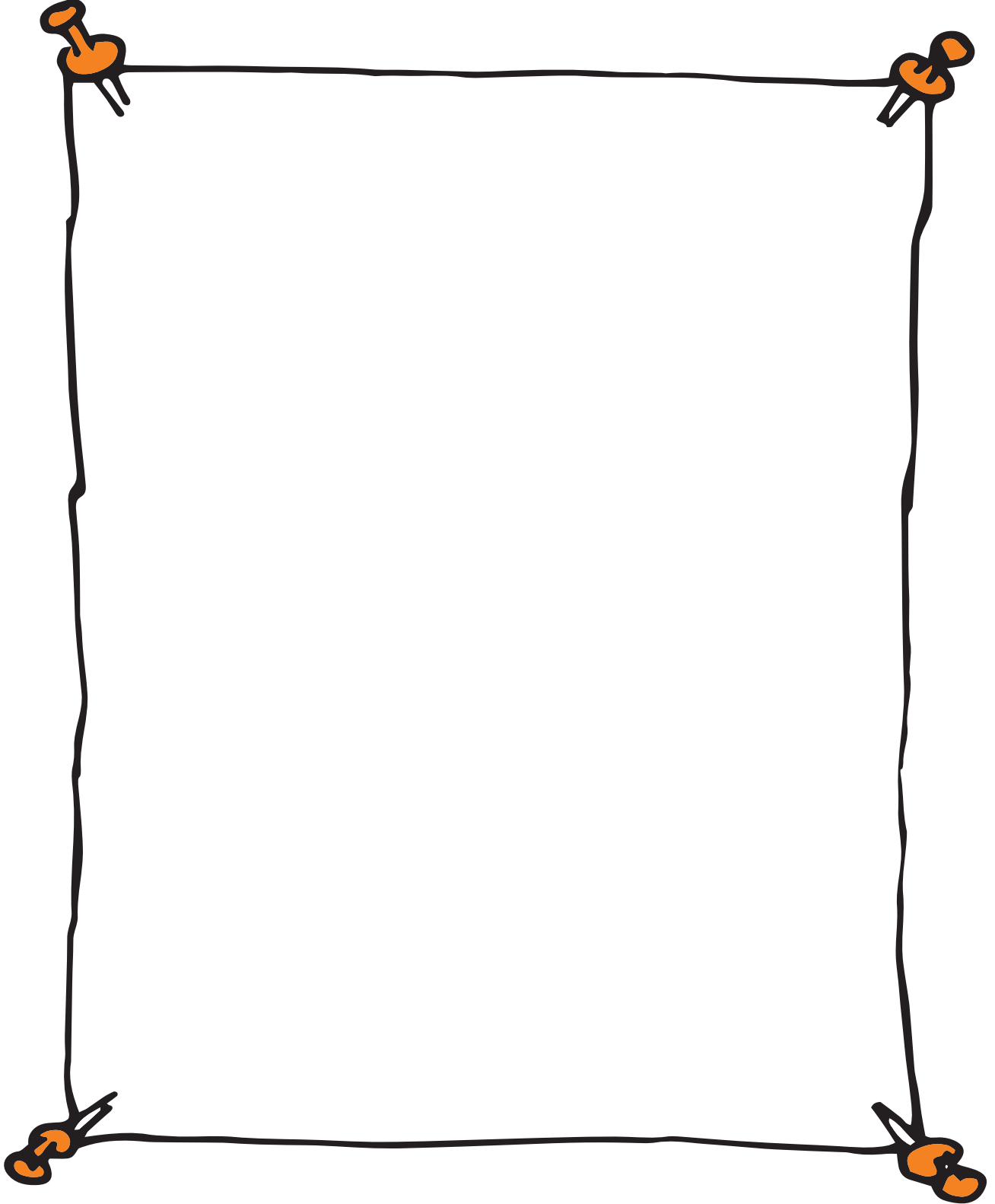
.....

.....

.....

ETKİNLİK 6

İsrafı önlemeye yönelik bir slogan bul.
Bu sloganla bir poster hazırla.

ETKİN VATANDAŞLIK

KONU : Etkin Vatandaşlık

KAZANIM : Çocuk olarak sahip olduğu haklara örnekler verir.

ETKİNLİK 1

BİLGİ NOTU

Dünyada çocuk hakları ile ilgili çalışmalar UNICEF tarafından yürütülmektedir. Birleşmiş Milletler tarafından 193 ülkenin onayı ile kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilmiştir.

Kabul edilen sözleşmeye göre başlıca çocuk hakları aşağıdadır.

Bütün çocukların 18 yaşına gelinceye kadar;

- çalıştırılmama hakkı,
- ücretsiz sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı,
- oyun oynama, eğlenme, dinlenme hakkı,
- temiz bir çevrede yaşama hakkı,
- eğitim görme ve okula gitme hakkı,
- barınma ve korunma hakkı,
- din, dil, ırk ve renk ayrımı yapılmadan çocuk haklarından yararlanma hakkı,
- şiddet, istismar, ihmal ve her türlü tehlikelere karşı korunma hakkı,
- dengeli beslenme hakkı,
- savaş ortamından uzakta yaşama hakkı,
- sevgi görme hakkı vardır.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki resimleri incele. Çocuk haklarına uygun olan resimlerin altındaki kutucuğu yeşil, uygun olmayan resimlerin altındaki kutucuğu kırmızı renge boya.

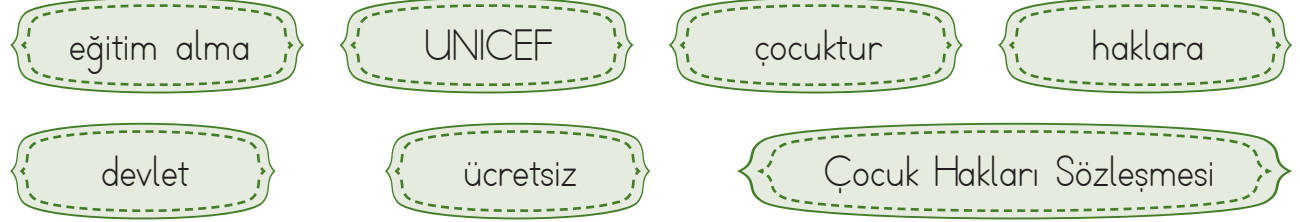
ETKİNLİK 3

Aşağıdaki resmi boyay.

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- 18 yaşına gelene kadar her birey bir
- 20 Kasım 1989 tarihinde imzalanmıştır.
- Dünya üzerindeki her çocuk eşit sahiptir.
- çocuk haklarının korunması adına tanıtım ve savunma çalışmaları yapmak amacıyla kurulmuştur.
- Her çocuk sağlık hizmetlerinden faydalanma ve temel hakkına sahiptir.
- Çocuk hakları tarafından koruma altına alınmıştır.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Sınıf kurallarına uymak en önemli çocuk hakkımızdır.
- () Çocuk hakları bütün çocuklar için geçerlidir.
- () 18 yaşına kadar her insan çocuk sayılır.
- () Çocukları zorla çalıştırabilirsiniz.
- () Her çocuk düşüncelerini özgürce ifade edebilir.
- () Oyun oynamak çocuk haklarından biri değildir.
- () Her çocuk savaştan korunmalıdır.

ETKİNLİK 6

Aşağıda yazanları oku.

Haklarımızın başına H, sorumluluklarımızın başına S yaz.

	Sabah uyandıktan sonra yatağımızı toplamak
	18 yaşına kadar çocuk sayılmak
	Ücretsiz eğitim almak
	Ödevlerimizi zamanında yapmak
	Anne ve babamıza yardımcı olmak
	Sevilmek
	Oyun oynamak
	Başkalarına saygılı olmak
	Temiz bir çevrede yaşamak
	Temizliğimize dikkat etmek
	Oyuncaklarımızı düzenli tutmak
	Okula zamanında gitmek
	Savaştan korunmak
	Öğretmenimizi dikkatle dinlemek
	Ailemizin yanında yaşamak
	Verdiğimiz sözleri tutmak
	Çocuk haklarından yararlanmak
	Dinlenmek
	Küçüklerimizi korumak
	Sağlık hizmetleri almak
	Çevremizi temiz tutmak

KONU : Etkin Vatandaşlık

KAZANIM : Aile ve okul yaşamındaki söz ve eylemlerinin sorumluluğunu alır.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Sorumluluk; bireyin verdiği sözleri tutması, üzerine düşen görevleri yapması, başkalarının haklarına saygı duyması, davranışlarının sonucuna katlanmasıdır.

EVDEKİ SORUMLULUKLARIM

- Aile bireylerine yardım etmek
- Odamızı ve evimizi toplamak ve düzenli tutmak
- Ödevlerimizi yapmak
- Aile bireylerimize verdiğimiz sözleri tutmak
- Okul çantasını hazırlamak
- Babasının ve annesinin verdiği görevleri yerine getirmek
- Aile bireylerine saygılı davranmak

OKULDAKİ SORUMLULUKLARIM

- Derste öğretmenimizi dinlemek
- Okulumuzu ve sınıfımızı temiz tutmak
- Arkadaşlarımıza ve öğretmenlerimize saygılı davranmak
- Okul ve sınıf eşyalarını düzenli kullanmak
- Okul ve sınıf kurallarına uymak
- Okula geç kalmamak

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki ifadeleri oku. Doğru olanların başındaki kutuya D, yanlış olanların başındaki kutuya Y yaz.

- () Ödevlerimizi zamanında yapmalıyız.
- () Verdiğimiz sözleri tutmalıyız.
- () Evimizi temizlerken annemize yardım etmemeliyiz.
- () Okula istediğimiz saatte gelebiliriz.
- () Düzenli olmalıyız.
- () Arkadaşlarımıza karşı istediğimiz gibi davranabiliriz.
- () Sınıftaki eşyaları korumak bizim sorumluluğumuzdur.
- () Odamızı toplamak okuldaki sorumluluklarımızdandır.
- () Öğretmenlerimizi sessizce dinlemek bir sorumluluktur.
- () Herkesin sorumlulukları vardır.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki sorumlulukları oku.

Evdeki sorumluluklarımızı “EV” resmi ile okuldaki sorumluluklarımızı “OKUL” resmi ile eşleştir.

Okul çantasını hazırlamak

Derste öğretmenimizi dinlemek

Aile bireylerine yardım etmek

Ödevlerimizi yapmak

Okul ve sınıf kurallarına uymak

Odamızı ve evimizi toplamak ve düzenli tutmak

Okul ve sınıf eşyalarını düzenli kullanmak

Aile bireylerimize verdiğimiz sözleri tutmak

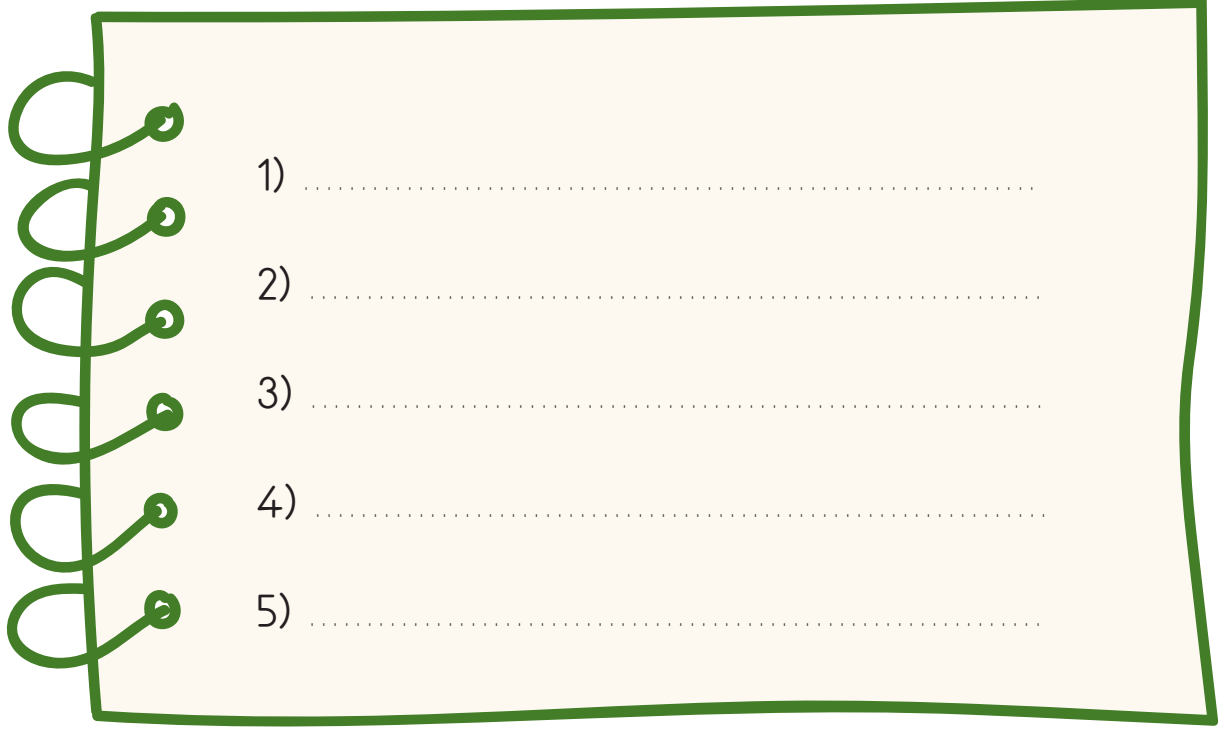
Okulumuzu ve sınıfımızı temiz tutmak

Arkadaşlarımıza saygılı davranmak

ETKİNLİK 4

Evde yerine getirdiğin sorumluluklardan beş tanesini yaz.

1)

2)

3)

4)

5)

Okulda yerine getirdiğin sorumluluklardan beş tanesini yaz.

1)

2)

3)

4)

5)

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki cümlelerde boş olan yerlere “evdeki” ve “okuldaki” ifadelerinden uygun olanı yaz.

Öğretmenime verdiğim sözü tutmam sorumluluklarımdandır.

Market alışverişinde babama yardım etmem sorumluluklarımdandır.

Odamı düzenli tutmam sorumluluklarımdandır.

Ödevlerimi zamanında yapmam sorumluluklarımdandır.

Arkadaşıma saygılı davranmam sorumluluklarımdandır.

Ev işlerinde anneme yardım etmek sorumluluklarımdandır.

Sınıf kurallarına uymam sorumluluklarımdandır.

Aileme verdiğim sözleri tutmam sorumluluklarımdandır.

Okul eşyalarını korumam sorumluluklarımdandır.

Erken yatmam sorumluluklarımdandır.

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Aşağıdakilerden hangisi evdeki sorumluluklarımızdan değildir?
 - a) Aile bireylerine saygılı davranmak
 - b) Evde yapılan iş bölümüne katılmak
 - c) Doğayı korumak
 - d) Aile bütçesine uygun davranışlar sergilemek
- 2) Öğretmenlerimizi sessiz dinlemek, sınıf kurallarına uymak, okul eşyalarını korumak aşağıdaki alanların hangisindeki sorumluluklarımızdandır?
 - a) Okul
 - b) Ev
 - c) Toplum
 - d) Çevre
- 3) "Bir kişinin kendi davranışlarının sonuçlarını üstlenmesine denir."
Cümledeki boşluğu aşağıdakilerden hangisi ile tamamlamalıyız?
 - a) Davranış
 - b) Hak
 - c) Sorumluluk
 - d) Ödev
- 4) Aşağıdaki resimlerden hangisi sorumluluğunu yerine getirmeyen bir çocuğa aittir?

a)

b)

c)

d)

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen sorumlulukları incele. Sorumlulukların ait olduğu yeri tabloda işaretle.

SORUMLULUK	EV YAŞAMI	OKUL YAŞAMI
Oyuncaklarımızı toplamak		
Arkadaşlarımıza saygılı davranmak		
Ödev yapmak		
Verdiğimiz sözleri tutmak		
Evde iş bölümüne katılmak		
Sınıf kurallarına uymak		
Aile bütçesine göre istekte bulunmak		
Öğretmenimizi dikkatlice dinlemek		
Okul eşyalarını korumak		
Erken yatmak		
Bilgisayar ve tableti belirli saatlerde kullanmak		
Dişlerimizi fırçalamak		
Okulumuzu temiz tutmak		
Öğretmenimiz ve ailemizin verdiği görevleri yerine getirmek		
Mevsime göre giyinmek		

KONU : Etkin Vatandaşlık

KAZANIM : Okul yaşamında gerekli gördüğü eğitsel sosyal etkinlikleri önerir.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

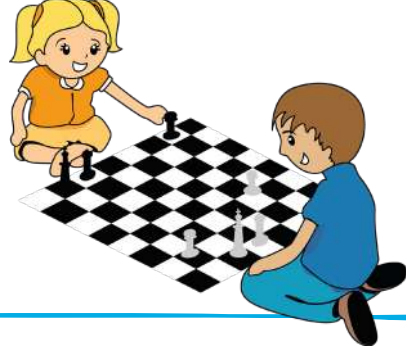

BİLGİ NOTU

Okullarımızda; tiyatro, satranç, spor, müzik, millî bayramlara hazırlık gibi eğitsel ve sosyal etkinlikler vardır.

SOSYAL VE EĞİTSEL ETKİNLİKLERİN FAYDALARI

- Yeni arkadaşlıklar edinmemizi sağlar.
- Sorumluluk bilincimizi geliştirir.
- Kendimize olan güvenimizi artırır.
- Düzenli ve planlı çalışmamızı sağlar.
- İlgi ve yeteneklerimizi öğrenmemizi ve geliştirmemizi sağlar.
- Dayanışma ve yardımlaşma duygularımızı geliştirir.
- Boş zamanlarımızı değerlendirmemizi sağlar.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki eğitsel ve sosyal etkinliklerin isimlerini resimleri ile eşleştir.

GEZİ

SPOR

SATRANÇ

MÜZİK

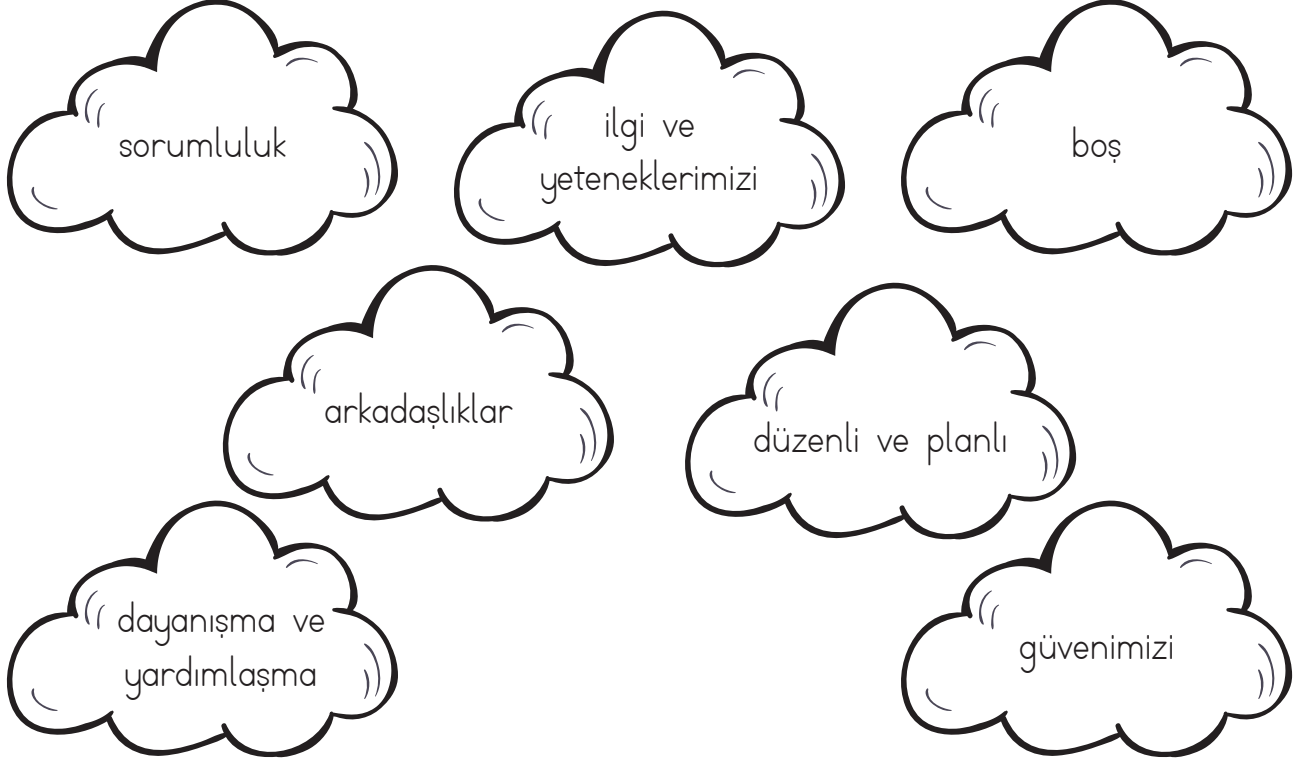

TİYATRO

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri bulutlarda yazan sözcüklerle tamamla ve bulutları boya.

- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, yeni edinmemizi sağlar.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, bilincimizi geliştirir.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, kendimize olan artırır.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, çalışmamızı sağlar.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, öğrenmemizi ve geliştirmemizi sağlar.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, zamanlarımızı değerlendirmemizi sağlar.
- Sosyal ve eğitsel etkinlikler, duygularımızı geliştirir.

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Aşağıdakilerden hangisi okulda yapabileceğimiz sanatsal bir faaliyettir?
a) Ebru b) Tenis c) Voleybol d) Halter
- 2) Aşağıdaki sosyal etkinliklerden hangisi okulda yapabileceğimiz faaliyetlerdendir?
a) Sınıfımızı temizlemek b) Sınıf başkanlığı seçimine katılmak
c) Belediyenin kurslarına katılmak d) Akraba ziyareti yapmak
- 3) Aşağıdakilerden hangisi eğitsel kulüp çalışmalarının yararlarından biri değildir?
a) Paylaşma duygusu kazandırması
b) Sorumluluk bilinci kazandırması
c) Planlı çalışma alışkanlığı kazandırması
d) Kendimize güvenimizi azaltması
- 4) Kitaplığın tanıtımı, kitapların düzenlenmesi, kitap okuma alışkanlığı kazanmak isteyenler hangi eğitsel kulübe girmelidir?
a) Kütüphanecilik Kulübü b) Fen ve Teknoloji Kulübü
c) Tiyatro Kulübü d) Yeşilay Kulübü
- 5) Çevre Koruma Kulübüne üye olan bir öğrenci aşağıdaki davranışlardan hangisini yapmamalıdır?
a) Ağaç dikme çalışmalarına katılır. b) Çevresini kirletenleri uyarır.
c) Çevresini temiz tutmaya çalışır. d) Elindeki çöpleri yere atar.
- 6) Aşağıdakilerden hangisi sosyal etkinlik değildir?
a) Satranç turnuvası düzenlemek
b) Atık pil toplama kampanyası başlatmak
c) Hayvan barınaklarına sınıf gezisi düzenlemek
d) Alışveriş yapmak

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki soruları oku ve soruların cevaplarını noktalı yerlere yaz.

MATEMATİK

KIZILAY

EDEBİYAT

SPOR

GEZİ

Sayıları, problem çözmeyi çok severim. Sence hangi kulübe üye olmalıyım?

.....

Yeni yerler görmeyi, tarihî ve turistik yerleri gezmeyi çok severim. Sence hangi kulübe üye olmalıyım?

.....

Futbol ve basketbol sporlarına ilgi duyuyorum. Sence hangi kulübe üye olmalıyım?

.....

Zor durumda olan insanlara yardım etmek istiyorum. Sence hangi kulübe üye olmalıyım?

.....

Şiir, öykü yazıyorum ve okumayı çok seviyorum. Sence hangi kulübe üye olmalıyım?

.....

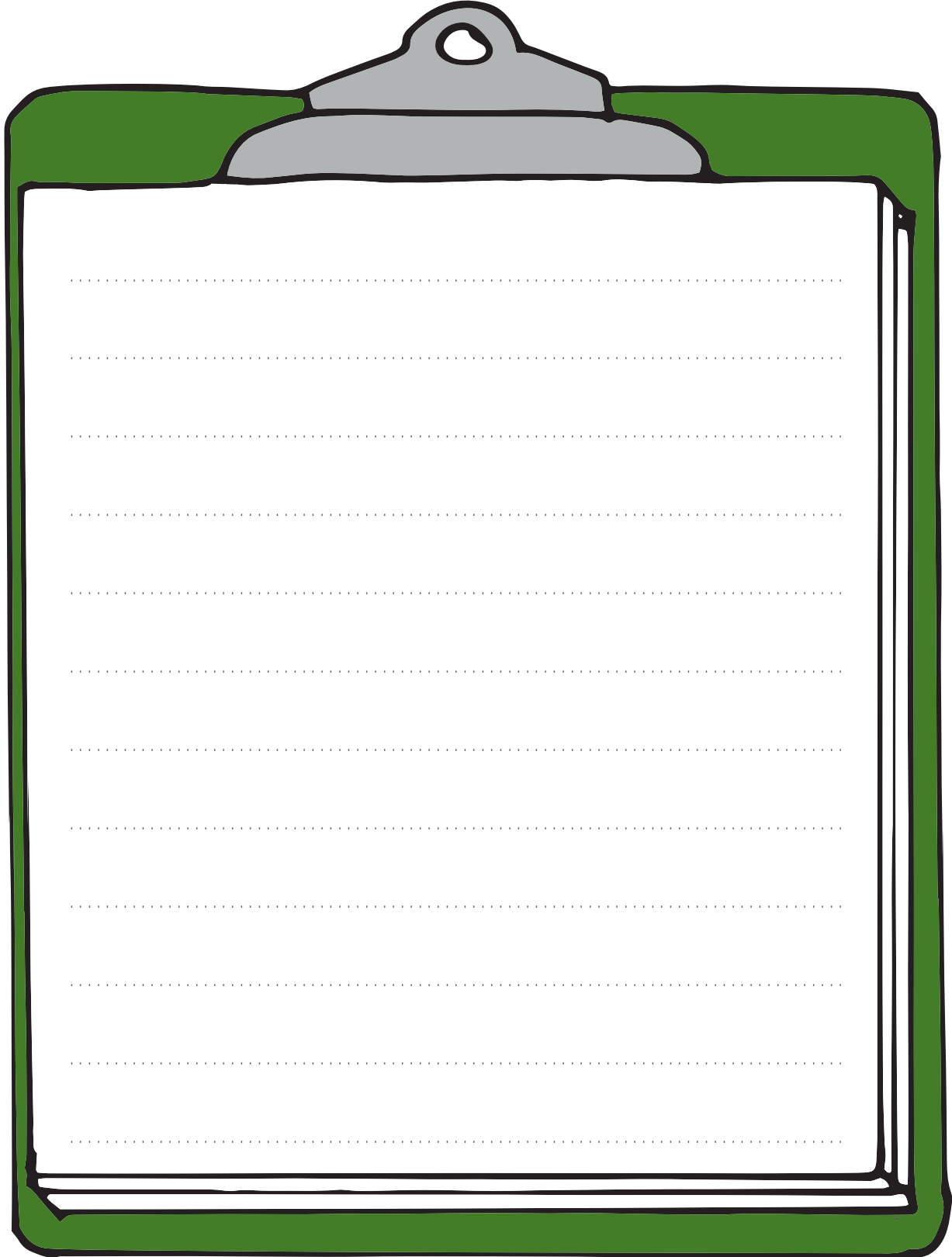
ETKİNLİK 6

Aşağıdaki resimlerin altına ait olduğu kulübün ismini yaz.

ETKİNLİK 7

Okulunda hangi eğitsel ve sosyal kulübe katılmak istersin? Nedenleri ile birlikte yaz.

A green clipboard with a silver clip at the top, holding a white sheet of paper with horizontal dotted lines for writing.

ETKİNLİK 8

Aşağıda ismi verilen eğitsel ve sosyal etkinliklerin özelliklerini yaz.

EDEBİYAT ve ŞİİR KULUBÜ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KIZILAY KULÜBÜ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

YEŞİLAY KULÜBÜ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONU : Etkin Vatandaşlık

KAZANIM : Ülkesinin bağımsızlığı ile bireysel özgürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK

Bir devletin iç ve dış işlerinde istediği gibi hareket etmesine **BAĞIMSIZLIK** denir.

Devleti yöneten gücün kişilere veya belli bir zümreye değil millete ait olmasına **ULUSAL EGEMENLİK** denir.

Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünmeye veya davranmaya **ÖZGÜRLÜK** denir.

Millî
Mücadele

Türkiye
Büyük Millet
Meclisinin
açılması.

Cumhuriyetin
ilan edilmesi.

15 Temmuz
Demokrasi
ve Milli Birlik
Günü

ETKİNLİK 2

Metni oku.

BİLGİ NOTU

KURTULUŞ SAVAŞI

Atatürk, 19 Mayıs 1919 tarihinde BANDIRMA VAPURU ile İstanbul'dan hareket ederek Samsun'a gitmiştir. Burada yurdumuzu düşmanlardan kurtarmak için halkı örgütlemiş ve KURTULUŞ SAVAŞI'nı başlatmıştır.

Bizler her yıl 19 Mayıs'ı Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutluyoruz.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILMASI

Atatürk, 23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'yi açtı. Böylece egemenlik hakkı millete geçmiş oldu.

Bizler her yıl 23 Nisan'ı Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutluyoruz.

ETKİNLİK 3

Metni oku.

BİLGİ NOTU

CUMHURİYETİN İLANI

Atatürk, 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyeti ilan etmiş ve ülkemizin yönetim şekli Cumhuriyet olmuştur.

Atatürk, TBMM tarafından Cumhurbaşkanı seçilmiş ve böylece ilk Cumhurbaşkanımız olmuştur.

Bizler her yıl 29 Ekim'i Cumhuriyet Bayramı olarak kutlarız.

15 TEMMUZ DEMOKRASİ ve MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ

Cumhuriyetimize, demokrasimize darbe girişiminde bulunarak millî egemenliğimizi ortadan kaldırmayı hedefleyen terör örgütü 15 Temmuz 2016 gecesi saldırıya geçmiş, devletimizin tankını, topunu, tüfeğini, uçağını kullanarak milletimizi hedef almıştır.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın çağrısı ile milletimiz sokaklara çıkmış ve darbecileri durdurmuştur.

Bizler her yıl 15 Temmuz tarihini "Demokrasi ve Millî Birlik Günü" olarak kutluyoruz.

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen tarihler ile olayları eşleştir.

Terör örgütü tarafından gerçekleştirilen darbe
Atatürk'ün Samsun'a çıkışı
Cumhuriyetin ilanı
TBMM'nin açılması

29 EKİM 1923
23 NİSAN 1920
19 MAYIS 1919
15 TEMMUZ 2016

ETKİNLİK 5

Aşağıda verilen tarihler ile olayları eşleştir.

Cumhuriyet	Samsun	Kurtuluş Savaşı	TBMM
Demokrasi ve Millî Birlik Günü	29 Ekim 1923	Bandırma	

- Atatürk 19 Mayıs 1919 tarihinde 'a çıkmıştır.
- 23 Nisan 1920'de açılmıştır.
- Cumhuriyet 'te ilan edilmiştir.
- Atatürk Samsun'a Vapuru ile çıkmıştır.
- 15 Temmuz olarak kutlanmaktadır.
- 29 Ekim 1923'te ilan edilmiştir.
- Atatürk Samsun'a çıkarak 'nı başlatmıştır.

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Atatürk Samsun'a neden çıkmıştır?

.....

2) TBMM nerede açılmıştır?

.....

3) 23 Nisan'da kutladığımız bayramın adı nedir?

.....

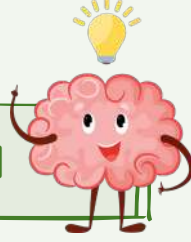
4) 29 Ekim'de kutladığımız bayramın adı nedir?

.....

5) 15 Temmuz'da kutladığımız günün adı nedir?

.....

ETKİNLİK 7**DÜŞÜNELİM ÇÖZELİM**

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) TBMM nerede açılmıştır?
 a) İstanbul b) Çanakkale c) Samsun d) Ankara
- 2) 15 Temmuz'da kutladığımız günün adı nedir?
 a) Demokrasi ve Millî Birlik Günü
 b) Cumhuriyet Bayramı
 c) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
 d) 30 Ağustos Zafer Bayramı
- 3) Atatürk Kurtuluş Savaşı'nı nereden başlatmıştır?
 a) Ankara b) Eskişehir c) Samsun d) Afyon
- 4) Bir devletin iç ve dış işlerinde istediği gibi hareket etmesine ne denir?
 a) Özgürlük b) Egemenlik c) Demokrasi d) Bağımsızlık
- 5) Devleti yöneten gücün, kişilere veya belli bir zümreye değil millete ait olmasına ne denir?
 a) Egemenlik b) Demokrasi
 c) Bağımsızlık d) Cumhuriyet
- 6) Atatürk'ün Samsun'a çıktığı vapurun adı aşağıdakilerden hangisidir?
 a) Vatan b) Yurt c) Bandırma d) Sevgi
- 7) Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünmeye veya davranmaya ne denir?
 a) Özgürlük b) Demokrasi c) Bağımsızlık d) Egemenlik

ETKİNLİK 8

EĞLENCE ZAMANI

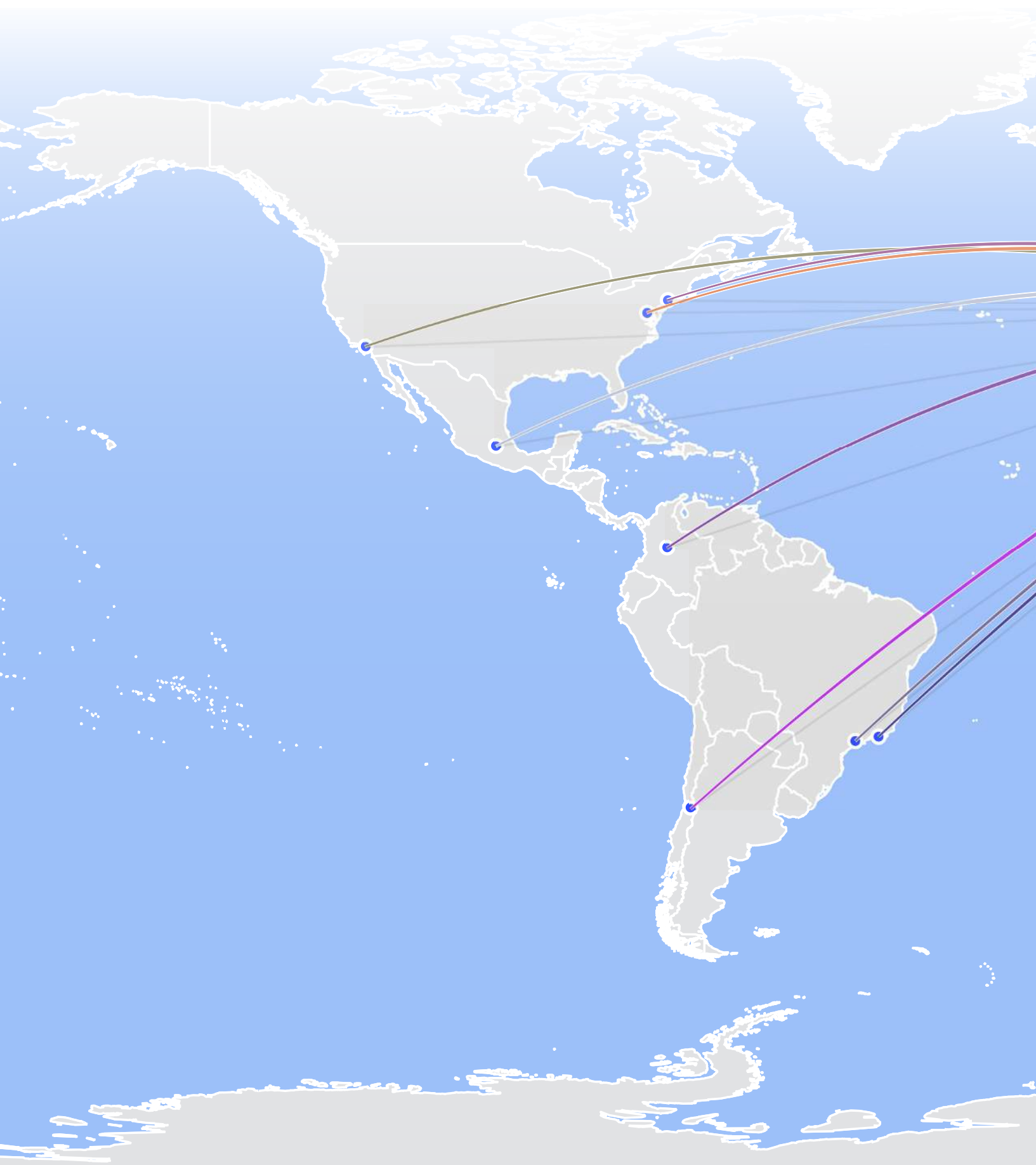
Soruların cevaplarını bulmacanın içinden bul ve boya.

1. Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünmek veya davranmaktır.
2. Devleti yöneten gücün kişilere veya belli bir zümreye değil millete ait olmasıdır.
3. Bir devletin iç ve dış işlerinde istediği gibi hareket etmesidir.
4. 29 Ekim 1923'te ilan edilen yönetim şeklidir.
5. Atatürk'ün Samsun'a çıkarak başlattığı savaşın adıdır.
6. Atatürk'ün Samsun'a çıktığı vapurun adıdır.
7. TBMM'nin açıldığı ildir.
8. İlk Cumhurbaşkanımızdır.
9. "15 Temmuz ve Milli Birlik Günü" noktalı alana gelmesi gereken sözcüktür.
10. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak için gittiği yerdir.

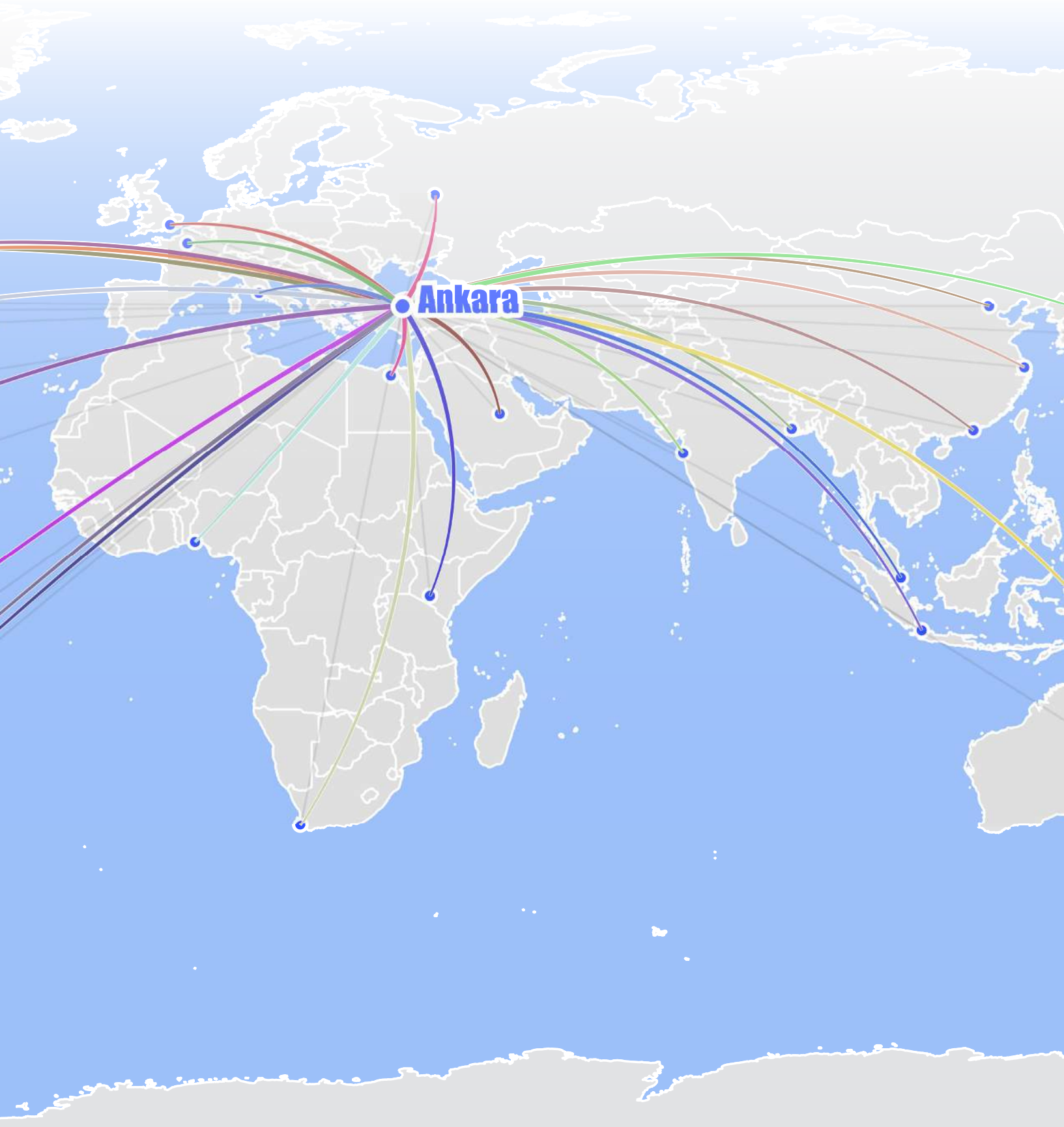
A	T	A	T	Ü	R	K	D	T	H	J	I	S	B	F	E	D	A
G	Ş	J	E	K	J	K	G	F	D	S	A	R	A	T	Ö	Ç	N
N	M	B	Ü	L	K	E	Y	E	G	E	M	E	N	L	İ	K	K
D	E	C	G	H	A	T	A	D	E	M	O	K	D	E	R	J	A
E	Ç	U	K	Ö	Z	G	Ü	R	L	Ü	K	F	I	R	U	L	R
M	A	M	A	N	K	A	R	O	D	E	M	O	R	A	L	T	A
O	R	H	A	N	J	Z	N	İ	O	R	E	A	M	M	U	B	Ç
K	K	U	R	T	U	L	U	Ş	İ	M	D	İ	A	A	S	M	O
R	Ü	R	İ	S	T	A	N	B	U	L	G	T	A	Z	O	M	C
A	Ç	İ	B	A	Ğ	İ	M	S	İ	Z	L	İ	K	A	P	U	U
S	Ü	Y	E	Ü	E	M	Z	N	T	Ü	F	E	K	N	İ	M	K
İ	K	E	İ	S	T	E	M	E	K	S	A	M	S	U	N	J	O
T	A	T	S	A	M	S	E	N	B	A	Y	R	A	M	H	E	R

ETKİNLİK 9**SIRA SENDE**

Bağımsızlığımızın ve egemenliğimizin devam etmesi için bizlere düşen görev ve sorumlulukları yaz.

KÜRESEL BAĞLANTILAR

KAZANIM : Dünya üzerindeki çeşitli ülkeleri tanıtır.

ETKİNLİK 1

ÜLKELERİ TANIYALIM ve TANITALIM

BİLGİ NOTU

Birleşmiş Milletlere göre dünya üzerinde 208 tane ülke vardır.

BİR ÜLKEYİ ARKADAŞLARIMIZA NASIL TANITIRIZ?

Tanıtmak istediğimiz

- Ülkenin adı,
- Ülkenin başkenti,
- Ülkenin bayrağı belirtilir;
- Ülkenin ekonomik yapısı,
- Hangi kıtada yer aldığı,
- Tarihi ve turistik şehirleri,
- Ülkeye ait kültürel özellikler,
- Ülkenin iklimi anlatılabilir.

Bu tanıtımı hazırlarken ülkeye ait resimlerden, videolardan faydalanabiliriz.

ETKİNLİK 2

Metni oku.

BİLGİ NOTU

ALMANYA'YI TANIYORUZ

Almanya'nın başkenti Berlin'dir. Bayrağı siyah, kırmızı ve sarı renklerden oluşmaktadır.

Almanya tüm dünyada dev sanayisi ile bilinmekle birlikte dünyanın en önemli ekonomik güçlerindendir.

Avrupa Kıtasında yer alan Almanya'da para birimi olarak Euro kullanılır. Resmi dil olarak Almanca konuşulmaktadır. Almanya'da çok sayıda Türk yaşamaktadır.

Almanya'nın İklimi: Yazlar iç bölgelerde yer yer serin geçer. Kışlar soğuktur.

Almanlar; düzene, dakikliğe ve özel hayatın gizliliğine çok önem verirler. Çevreyi temiz tutmaya özen gösterirler.

Yemek Kültürü: Alman mutfağı bölgelerine göre çeşitlilik gösterir. Domuz eti, sığır eti ve kümes hayvanlarının eti ile yapılan yemek çeşitleri burada tüketilen yemeklerin önde gelenleridir. En çok tüketilen sebzeler arasında patates, lahana, havuç, şalgam, ıspanak ve fasulye yer alır. Tahıllı yiyecekler, bal ya da reçelli ekmekler de Alman halkının başlıca kahvaltı öğünleridir.

En Çok Ziyaret Edilen Şehirleri

Berlin, Köln, Frankfurt, Münih, Stuttgart, Hamburg.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki kutulara bildiğin 2 ülkenin ismini ve özelliklerini yaz.

1. Ülke:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ülke:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki bayrakların hangi ülkeye ait olduğunu yaz.

ETKİNLİK 5

Tanıtmak istediğin bir ülke düşün.

Seçtiğin ülkeyi hangi özellikleri kullanarak anlattırırın? Aşağıya yaz.

ETKİNLİK 6

Aşağıda bir ülke ile ilgili resimler verilmiştir. Bu ülke hakkında araştırma yap ve bulduğun bilgileri aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

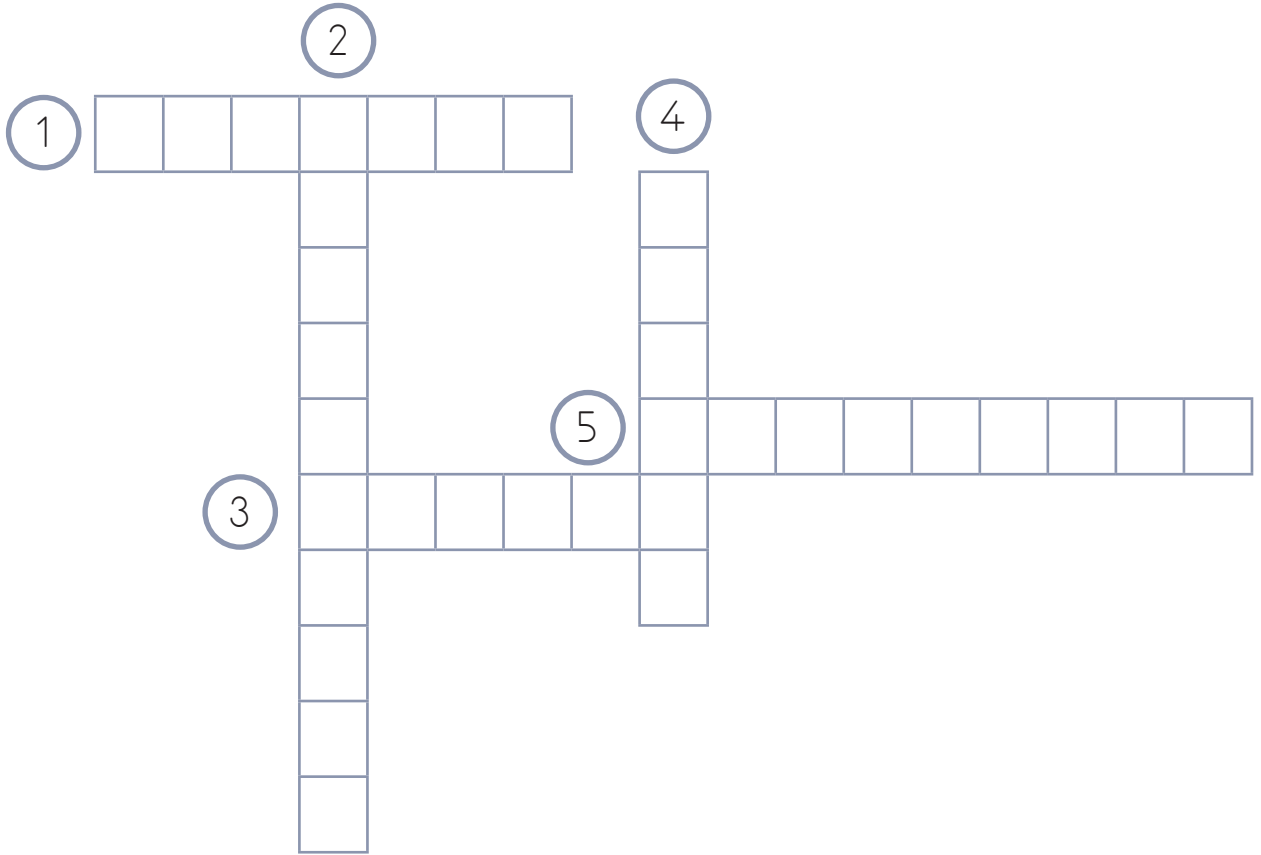
.....

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki bulmacayı çöz.

- 1) Başkenti Madrid olan ülke.
- 2) Bayrağı mavi, kırmızı, yeşil renklerden oluşan ve ay ile yıldız olan ülke.
- 3) Almanca konuşulan ülke.
- 4) Güney sınır komşumuz olan bir ülke.
- 5) Başkenti Londra olan ülke.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki resimleri ait olduğu ülke ile eşleştir.

Japonya

ABD

Hollanda

İspanya

Mısır

KONU : Küresel Bağlantılar

KAZANIM : Türkiye'nin komşuları ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile olan ilişkilerini kavrar.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Türkiye'ye sınırı olan 8 ülke bulunmaktadır. Bulgaristan ve Yunanistan Türkiye'nin kuzeybatı komşularıdır ve Avrupa'da yer alırlar. Türkiye'nin doğusunda İran, Ermenistan, Gürcistan ve Nahçıvan yer alır. Türkiye'nin diğer komşuları ise Irak ve Suriye'dir.

ETKİNLİK 2

Metni oku.

BİLGİ NOTU

KOMŞULARIMIZI TANIYALIM

BULGARİSTAN

Türkiye'nin batısında yer alan komşularımızdan biridir. Başkenti Sofya'dır. Nüfusun bir bölümü Türklerden oluşur. Bulgaristan ile geçiş noktamız Edirne ilimizdeki Kapıkule ve Hamzabeyli sınır kapılarıdır.

En önemli geçim kaynaklarının başında sebze ihracatı ve gül yetiştiriciliği gelir.

YUNANİSTAN

Batıdaki komşularımızdan bir diğeri Yunanistan'dır. Başkenti Atina'dır. Atatürk'ün doğduğu Selânik şehri bu ülkenin sınırları içinde yer alır. Sınır kapılarımız Edirne ilimizdeki İpsala ve Pazarkule'dir.

Turizm en önemli geçim kaynağıdır.

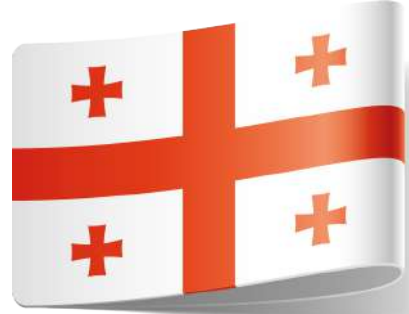

NAHÇIVAN

Türkiye'nin doğusundaki komşularındandır. Azerbaycan'a bağlı özerk bir cumhuriyettir. İlişkilerimiz dostluk ve kardeşlik içinde devam etmektedir. Sınır kapımız Iğdır ilimizdeki Dilucu'dur.

GÜRCİSTAN

Doğu komşularımızdan diğeri de Gürcistan'dır. Başkenti Tiflis'tir. Artvin ilimizdeki Sarp Sınır Kapısı Gürcistan ile geçiş noktamızdır.

ERMENİSTAN

Türkiye'nin doğusundaki komşularındandır. Başkenti Erivan'dır. Ermenistan ile diplomatik ilişki kurulması ve geliştirilmesi için uygun koşullar oluşmamıştır. Bu nedenle Kars ilimizdeki Akyaka Sınır Kapısı ve Iğdır ilimizdeki Alican Sınır Kapısı kapalıdır.

İRAN

Türkiye'nin doğusundaki komşularındandır ve başkenti Tahran'dır. Sınır kapılarımız: Ağrı ilimizdeki Gürbulak Sınır Kapısı, Van ilimizdeki Kapıköy Sınır Kapısı ve Hakkâri ilimizdeki Esendere Sınır Kapısı.

Petrol ve petrol ürünleri bakımından zengin bir ülkedir.

IRAK

Güney komşumuzdur. Başkenti Bağdat'tır. En önemli sınır kapımız, Habur Sınır Kapısı'dır. Diğer sınır kapılarımız: Hakkari ilimizdeki Derecik ve Üzümlü Sınır Kapısı, Şırnak ilimizdeki Gülyüzü Sınır Kapısı.

Petrol ve petrol ürünleri bakımından zengin bir ülkedir.

SURİYE

Güneydeki komşumuzdur. Başkenti Şam'dır. Suriye, Türkiye ile en uzun kara sınırı olan ülkedir. Aynı zamanda Türkiye ile arasında en fazla sınır kapısı olan ülke de Suriye'dir. Bu sınır kapıları: Gaziantep ilimizdeki Karkamış, Hatay ilimizdeki Cilvegözü ve Yayladağı, Kilis ilimizdeki Öncüpınar ve Çobanbey, Mardin ilimizdeki Nusaybin ve Şenyurt ile Şanlıurfa ilimizdeki Ceylanpınar, Mürşitpınar ve Akçakale..

2011 yılında başlayan iç savaş nedeniyle önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Bu tarihten itibaren Suriyelilerin bir bölümü ülkemize sığınmışlardır.

ETKİNLİK 3

Haydi oku.

BİLGİ NOTU

TÜRK CUMHURİYETLERİ

AZERBAYCAN

Başkenti Bakü'dür. Azerbaycan ile Türkiye kendilerini "iki devlet bir millet" olarak ifade ederler. Petrol ve doğal gaz bakımından zengindir.

TÜRKMENİSTAN

Başkenti Aşkabat'tır. Türkiye ile Türkmenistan arasında dengeli, saygılı ve iş birliğine dayalı bir ilişki vardır. Türkmenistan'da 9 bine yakın Türk vatandaşı yaşamaktadır. Binlerce Türkmen öğrenci de ülkemizde üniversite eğitimi almaktadır.

ÖZBEKİSTAN

Başkenti Taşkent'tir. Özbekistan'ın bağımsızlığını tanıyan ilk ülke Türkiye'dir. Özbekistan yer altı kaynakları bakımından zengindir. Altın, doğal gaz, alüminyum, kömür ve mermer çıkarılır.

KIRGIZİSTAN

Başkenti Bişkek'tir. Türkiye ile Kırgızistan arasında "Ebedi Dostluk ve İş Birliği" anlaşması imzalanmıştır. Kırgızistan Türkiye'den ham deri pamuk ve ipek ithal etmektedir.

KAZAKİSTAN

Türk Cumhuriyetleri arasında en geniş yüz ölçümüne sahip ülkedir. Başkenti Astana'dır. Yer altı kaynakları; doğal gaz, petrol ve kömürdür.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

Ülkemizde "Yavru Vatan" olarak adlandırılır. Başkenti Lefkoşa'dır.

ETKİNLİK 4

Aşağıda bayrakları verilen komşu ülkelerin isimlerini altındaki kutulara yaz.

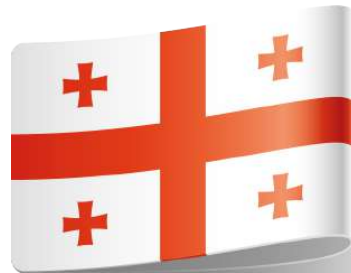

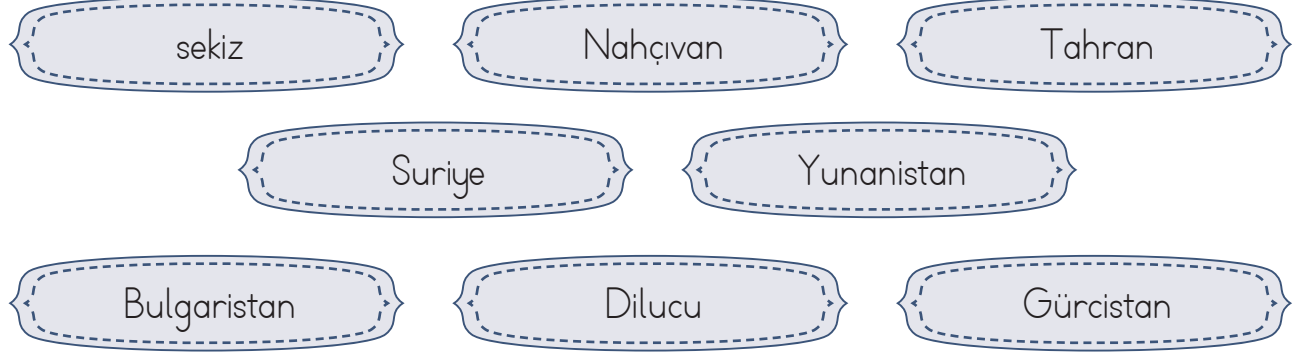
ETKİNLİK 5

Aşağıda bayrakları verilen Türk Cumhuriyetlerinin isimlerini altındaki kutulara yaz.

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları uygun ifadelerle tamamla.

- Türkiye'nin sınırlarında komşu ülke bulunur.
- Başkenti Sofya olan ülke'dır.
- Azerbaycan'a bağlı özerk bir cumhuriyettir.
- Sarp Sınır Kapısı ile geçiş kapımızdır.
- En uzun kara sınırimızın olduğu komşumuz'dır.
- İran'ın başkenti'dır.
- Nahçıvan ile sınır kapımız'dur.
- Selânik şehri sınırları içindedir.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen haritada boş bırakılan yerlere Türkiye'nin komşularının isimlerini yaz.

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen ülkeleri, bu ülkelere gitmek için geçtiğimiz sınır kapısı ile eşleştir.

Kapıkule	Yunanistan
Habur	Gürcistan
Gürbulak	Bulgaristan
İpsala	Irak
Sarp	İran

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki soruları cevapla.

- Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin batısındaki komşusudur?
a) Gürcistan b) İran c) Kazakistan d) Bulgaristan
- Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin doğusundaki komşusudur?
a) Bulgaristan b) Suriye c) Nahçıvan d) Yunanistan
- Aşağıdakilerden hangisi, Türk Cumhuriyetlerinden biridir?
a) Azerbaycan b) Gürcistan c) Irak d) Ermenistan
- Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin güneyindeki komşularındandır?
a) Gürcistan-Bulgaristan b) Suriye-Yunanistan
c) Irak-Suriye d) Nahçıvan-Kazakistan
- Hangi sınır kapısından geçerse İran'a gitmiş oluruz?
a) Habur b) Kapıkule c) Gürbulak d) İpsala

ETKİNLİK 10

Aşağıda verilen Türk Cumhuriyetleri ülkeleri ile bayraklarını eşleştir.

Azerbaycan

Kazakistan

Türkmenistan

Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti

Özbekistan

Kırgızistan

ETKİNLİK 11

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

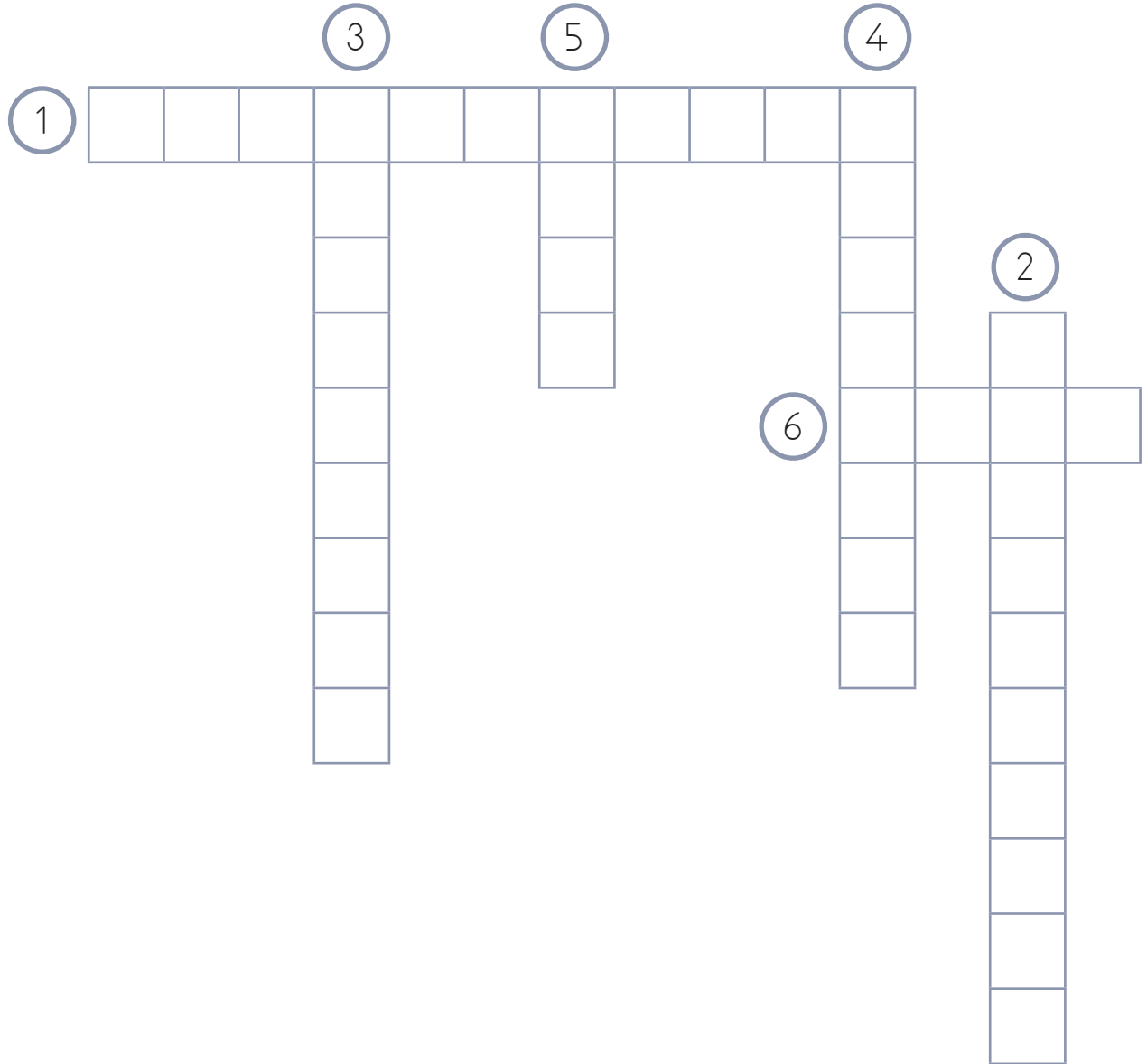
- () Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin başkenti Lefkoşa'dır.
- () Bulgaristan Türk Cumhuriyetlerindendir.
- () Suriye ile olan sınır kapılarımızdan biri Karkamış Sınır Kapısıdır.
- () Irak Türkiye'nin batısındaki komşusudur.
- () Yunanistan Türkiye'nin güneyindeki komşularından biridir.
- () Türkiye'nin sekiz tane komşusu vardır.
- () Azerbaycan doğal gaz bakımından zengin bir ülkedir.
- () Türk Cumhuriyetleri arasında en geniş yüz ölçümüne sahip ülke Özbekistan'dır.
- () Başkenti Bakü olan ülke Azerbaycan'dır.
- () Nahçıvan Türkiye'nin güneyindeki komşularından biridir.
- () Irak petrol ve petrol ürünleri bakımından zengindir.

ETKİNLİK 12

Aşağıdaki bulmacayı çöz.

- 1) Başkenti Sofya olan Türkiye'nin batısındaki komşusu.
- 2) Türk Cumhuriyetleri arasında en geniş yüz ölçümüne sahip ülkedir.
- 3) Başkenti Tiflis olan komşumuz.
- 4) Azerbaycan'a bağlı özerk bir cumhuriyet olan komşumuz.
- 5) Gürbulak Sınır Kapısından geçtiğimiz Türkiye'nin doğusundaki komşumuz.
- 6) Başkenti Bağdat olan ülke.

KONU : Küresel Bağlantılar

KAZANIM : Farklı ülkelere ait kültürel unsurlarla ülkemizin sahip olduğu kültürel unsurları karşılaştırır.

ETKİNLİK 1

Metni oku.

BİLGİ NOTU

Tarih boyunca insanlar gezip görmek, yeni insanlar tanımak, dinlenmek, eğlenmek gibi amaçlarla seyahatlere çıkmışlardır. Gezmek geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemli bir ihtiyaçtır. Bu nedenle insanlar farklı ülkeleri gezerek meraklarını giderip bilgilerini artırmaya çalışırlar. Turizm adı verilen bu faaliyetler genellikle seyahat şirketleri tarafından yürütülür. Bu kuruluşlar insanlara gidecekleri ülkeleri önceden tanıtmak amacıyla görsel ve yazılı iletişim araçlarını kullanırlar. Ülkelerin özelliklerini anlatan internet siteleri kurarlar. Gezi dergileri ve tanıtım broşürleri hazırlayıp insanları gezmeye teşvik ederler.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki kıyafetlerin ait olduğu ülkeyi işaretle.

☐ Japonya

☐ Hindistan

☐ İngiltere

☐ İspanya

☐ Hollanda

☐ Meksika

☐ İskoçya

☐ Japonya

☐ Çin

☐ Hindistan

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki yemeklerin ait olduğu ülkeyi işaretle.

- ☐ İtalya
- ☐ Arabistan
- ☐ Çin

- ☐ Mısır
- ☐ Türkiye
- ☐ Brezilya

- ☐ Bulgaristan
- ☐ Danimarka
- ☐ Japonya

- ☐ Suriye
- ☐ Amerika
- ☐ Fransa

- ☐ Çin
- ☐ Yunanistan
- ☐ Rusya

- ☐ Afganistan
- ☐ Meksika
- ☐ Almanya

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki sporların ait olduğu ülkeyi işaretle.

- ☐ İskoçya
- ☐ Türkiye
- ☐ Nahçıvan

- ☐ Macaristan
- ☐ İspanya
- ☐ İngiltere

- ☐ Irak
- ☐ Japonya
- ☐ İsviçre

- ☐ İtalya
- ☐ İskoçya
- ☐ Türkiye

ETKİNLİK 5

Aşağıda resimleri verilen şehirler ile ülkeleri eşleştir.

TÜRKİYE

AMERİKA BİRLEŞİK
DEVLETLERİ

SUUDİ ARABİSTAN

FRANSA

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Geçen gün dayımlar İspanya'dan geldi. Orada bir komşularına misafirliğe gitmişler. Kuzenim komşu amcanın elini öpüp başına koyunca adam uzun süre şaşkın şaşkın bakmış. Ev sahibinin oğlu ise dayımın sadece elini sıkınca dayım da buna şaşırmış.

Parçaya göre aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine ulaşamaz?

- a) Gelenekler ülkeden ülkeye değişebilir.
 - b) El öpme Türk kültüründe olan bir davranıştır.
 - c) Her ülkede el öpülmelidir.
 - d) Birtakım gelenekler kültürlere göre farklılık gösterebilir.
- 2) "Almanya, Hollanda, İngiltere, Kanada vb. dünyada birçok ülke gezdim. Her ülkenin iklimi, kültürü birbirinden farklı. Benzeyen yönler de var ama farklılıklar da gözden kaçmıyor. Bu kadar ülkede değişmeyen bir şey gördüm ki o da çocukların sokaklarda birlikte oyun oynaması. Demek ki..."

Parçanın anlamlı bir şekilde tamamlanması için noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Sokakta oyun oynanmalıdır.
 - b) Her yerde çocuklar sokakta oyun oynarlar.
 - c) Sokakta oyun oynamak tehlikelidir.
 - d) Anne ve babalar çocuklarını sokağa çıkarmamalıdır.
- 3) Ülkelere ait özel günlerde özel kıyafetlerin giyilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- a) İklım
 - b) Ekonomik sebepler
 - c) Gelenek ve görenekler
 - d) Moda

4) Resimlerdeki çocukların kıyafetlerinin farklı olmasında

I. Yaşadıkları yerin iklimi,

II. Ülkenin gelenekleri,

III. Moda

gibi faktörlerin hangisi ya da hangileri etkilidir?

a) Yalnız I

B) Yalnız II

c) I ve III

d) I ve II

ETKİNLİK 7

Ülkemizin kültürel özellikleri ile seçtiğin bir ülkenin kültürel özellikleri arasındaki farklılıkları aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Senegal'de halkın büyük kısmı Müslüman'dır. Bu ülkede Kurban Bayramı kutlanan bayramlar arasında yer alır.

Bu bilgide Senegal'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi örneklendirilmiştir?

a) Askerî	b) Dinî
c) Ekonomik	d) Siyasi

- 2) Ramazan Bayramı aşağıdaki ülkelerden hangisinde kutlanmaz?

a) Türkiye	b) Azerbaycan
c) İspanya	d) Türkmenistan

- 3) Dünya'nın en gelişmiş ülkelerinden biridir. Özellikle teknoloji alanında yaptıkları çalışmalarla tüm dünya tarafından tanınmaktadırlar. Ülkede kitap okuma oranı çok yüksektir. Her yolculukta yanlarında mutlaka kitap bulundururlar.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ülke hangisidir?

a) Japonya	b) Almanya
c) İngiltere	d) ABD

- 4) Resimde gördüğün kıyafeti hangi ülkenin erkekleri giymektedir?

a) Hindistan	b) Nijerya
c) İskoçya	d) Brezilya

- 5) Hangi ülkenin insanları selamlaşırken avuç içlerini birleştirip başparmaklarını çenelerine yaklaştırır?

a) Çin	b) Almanya
c) Finlandiya	d) Ürdün

ETKİNLİK 9

Ben hangi ülkenin insanı olabilirim? İşaretle.

- ☐ Çin
- ☐ Irak
- ☐ Filistin

- ☐ Türkiye
- ☐ Nijerya
- ☐ Nepal

- ☐ Almanya
- ☐ ABD
- ☐ Ürdün

- ☐ Kanada
- ☐ Brezilya
- ☐ Japonya

ETKİNLİK 10

Resimlerin ait olduğu ülkeyi bulmacanın içinden bul ve boy.

H	B	A	L	M	A	N	Y	A	M
O	U	F	J	A	P	O	N	Y	A
L	L	R	İ	Z	E	M	A	H	L
L	G	İ	İ	R	A	N	H	T	A
A	A	K	Ü	G	A	B	F	Ü	G
N	R	F	R	A	N	S	A	R	A
D	İ	İ	K	L	O	M	T	K	İ
A	S	L	T	R	E	F	B	İ	R
P	T	M	A	K	E	D	A	Y	A
O	A	İ	R	L	A	N	R	E	K
L	İ	S	K	O	Ç	Y	A	G	Y
O	J	İ	Z	L	A	N	U	M	İ
N	E	R	S	E	R	F	M	Ü	N
Y	R	U	İ	S	P	A	N	Y	A

ETKİNLİK 11

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yaz.

- () Her ülkenin kültürü farklıdır.
- () Tüm ülkeler aynı bayramları kutlar.
- () Kültürel farklılıklara saygı duymamalıyız.
- () Bazı ülkelerin kültürleri birbirine benzeyebilir.
- () Bazı ülke kültürlerinde erkekler etek giyebilir.
- () Yemek yeme alışkanlıkları bütün ülkelerin kültürlerinde aynıdır.
- () Bazı kültürler o ülkenin iklimine göre oluşmuştur.
- () Kültür kuşaktan kuşağa aktarılarak devam eder.
- () Bazı insanların ten rengi siyah olabilir.
- () 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı sadece bizim kültürümüzde olan bir bayramdır.
- () Kurban Bayramı bütün ülkelerin bayramıdır.
- () İnsanlar her yerde aynı şekilde selamlaşırlar.
- () İnsanları oldukları gibi kabul etmeliyiz.
- () Sadece kendi kültürümüze saygı gösterip diğer kültürlerle saygı göstermemeliyiz.
- () Yaprak sarması Finlandiya mutfağına ait bir yemek çeşididir.
- () Pizza İtalya'nın mutfak kültürüne ait bir yemektir.

ETKİNLİK 12

Farklı bir kültürde yetişen biriyle karşılaştığımızda nasıl davranmalıyız?
Düşüncelerini aşağıya yaz.

